

Kishíró

TORDASI

2008. február
E-mail: polgarmester@tordas.hu

ÖNKORMÁNYZATI LAP

XX. évfolyam 1. szám
www.tordas.hu

KEDVES TORDASIAK!

Az Önkormányzat életében talán a legmozgalmasabb a november-től februárig tartó időszak. Ilyenkor kerül sor az év számbavételére és a következő év tervezésére. November és december hónapban fogadja el a Képviselő-testület a település gazdálkodásának jövő évi alapelveit (kölségvetési koncepcióját), és megalkotja a céljai eléréséhez szükséges rendeleteket. Az év vége előtt közmeghallgatás keretében beszámol az elévzget munkáról, a település fejlődéséről, majd meghallgatja a falu lakóinak véleményét és válaszol a feltett kérdésekre.

Január és február hónapban a koncepció és a parlament által elfogadott országos költségvetés figyelembe vételével megalkotja a település költségvetését, ami minden évben döntően meghatározza a település életét.

A december 18-án tartott közmeghallgatáson - a korábbi éveknek megfelelően - beszámoltunk az eredményeinkről. Ezeket nem érthettük volna el az Önök támogatása, segítségével nélkül. Ebből a sikerből majdnem mindenki kivette a részét. Az, aki két kezével dolgozott, aki az ötleteivel segített, aki anyagilag támogatott és az is, aki a számára előírtakat teljesítette. Köszönjük!

Többször elhangzó érv, hogy az önkormányzatok rossz hatékonysággal tudják csak ellátni feladataikat, ezért megéri ezek egy részét külső vállalkozásoknak, szervezeteknek átadni. Talaly éppen ennek az ellenkezőjét igyekeztünk bizonyítani. Igaz, először csak a hivatal és a karbantartók feladatköréit vizsgáltuk meg, és szerveztük hatékonyabbá. A többi intézmény csak a dologi kiadások visszafogását érzékelte. Ennek az eredménye, hogy év végén a főszámla egyenlege mínusz 16 millió forint volt, az év eleji mínusz 11 millió forinthez képest. Vagyis -5 millió Ft volt a 2007. évi működési és felhalmozási egyenlegünk úgy, hogy 27 millió Ft költség kifizetése az előző időszakokkal kapcsolatos, örököltük (ld. Hajbin Tímea cikke). Így, ha nem kellett volna ezeket kifizetni, 22 millió Ft pozitív egyenlege lett volna a 2007. évi bevételeinknek és kiadásainknak! Emellett próbáltunk pályázni az önhibájukon kívül hátrányos helyzetben lévő helyi önkormányzatok kiegészítő támogatására (ÖNHKI), melyre a háromszori átszámolás után sem voltak jogosultak. Decemberben viszont pályáztunk a működés-képtelen helyi önkormányzatok támogatására, melyen az év utolsó napjaiban 8 millió Ft-ot nyertünk. Külön köszönet illeti Áldottné Fuszko Mariann pénzügyes kollégánót, aki munkaidéjén kívül is sokat dolgozott azon, hogy a közel százaladala anyag határidőre elkészüljön. Itt köszönöm meg azok munkáját is, akik hozzá hasonlóan nem csak az előírt munkaidőben dolgoznak Tordasért, valamint azok türelmét is, akik a kialakult pénzügyi helyzet miatt a juttatásaikat kicsit később kapják meg.

Sajnos a csatorna-beruházás további költségekkel terheli a településünket, így 2008-ban szükségessé vált az intézmények és szakfeladatok működésének felülvizsgálata is. A korábbi évek bősége miatt kialakult intézményhálózatot a mai idők pénzszegény körülményei között már nem lehet fenntartani. A falu működésének megőrzése érdekében a Képviselő-testület meghozta azokat a döntéseket, amelyek néhány embertől áldozatot kívánnak, de a közösség egészének lehetőséget adnak a túlélésre. Az intézményvezetők többsége megértette a helyzetet, és ennek megfelelően módosította az eredeti költségvetési tervezetét. Terveink szerint a 2008. évi költségvetésünk már nem fog hiánnyal számolni, hiszen a következő években erőt kell gyűjteni ahhoz, hogy a működési fenntartások mellett a felhalmozódott több mint 200 millió Ft tartozásunkat is előbb utóbb visszafizessük, amennyiben nem sikerül más megoldást találni.

Ehhez viszont mindenkire szükség van. Mindannyiunknak hinnünk kell abban, hogy ez megvalósulhat. Csak összefogással van reményünk arra, hogy a gyerekeinknek jobb lesz. A rövid farsangi időszak utáni nagybőjt lehetőséget ad az eddigi és az elkövetkező életünk átgondolására. Számba vehetjük önmagunkat, a családi, közösségi kapcsolatainkat. Elhatározásokat tehetünk, hogyan legyünk hasznára másoknak, a világnak. Ehhez kívánok mindenkinek sok erőt, és áldásokban gazdag hűsvétot!

Juhász Csaba polgármester

A Vám és Pénzügyőrség Közép-dunántúli Regionális Nyomozó Hivatala a Btk. 288. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző, és aszerint minősülő, költségvetésből jogosulatlan gazdasági előny megszerzése büntetvény gyanúja miatt, 2008. február 19-én házkutatást tartott a Polgármesteri Hivatalban és elszállította a csatornázással kapcsolatos összes iratot. Az eljárás az Állami Számvevőszék megállapításai alapján indult.

Szeretettel várunk mindenkit 2008. március 1-jén (rossz idő esetén 8-án) a Tavaszai Falutakarításra!

Találkozunk reggel 8 órakor a Művelődési Házzal szemben, a parkolóban, ahol szétosztjuk a szemeteszsákokat és megbeszéljük, kik melyik területet takarítják.

Juhász Csaba polgármester

Február havi mottó:

„Minél tisztább igazság, (Mondj igent, mondj igent!) Annál inkább vitatják, (Mondj igent, mondj igent!)” - Kovács Ákos

Önkormányzati hírek

Testületi ülés, 2007. december 11.

A Képviselő-testület meghallgatta Kratanics Ákos rendőr főhadnagy urat és támogatta, hogy kinevezzék a martonvásári rendőrség őrsparancsnoki beosztásába, majd Kaszás Gábor kistérségi belső ellenőr tartott tájékoztatót az iskolában végzett ellenőrzésről.

Ezt követően Váci Gyula számolt be a csatorna-beruházás jelenlegi állásáról és szóban felvázolta az általa javasolt kiutat. Ezt a képviselők nem fogadták osztatlan lelkesedéssel, mivel több ponton jogszabályi aggályok merültek fel. Váci úr az elképzelést írásban nem szándékozik átadni, így ennek előzetes ellenőrzése, véleményeztetése nem lehetséges. Hosszas vita után a testület nem döntött az ajánlatokról.

A képviselők elnapolták a könyvtárral és a művelődési házzal kapcsolatos kérdéseket, majd megállapították az új vízdíjat, a helyiségbérleti díjat (lakbér), valamint a szemétszállítás 2008. évi díját.

Az adórendelet módosítását a sok módosító javaslat ellenére sem fogadta el a testület. Az ülés végén döntött még a testület a luxusadó hatályának 2008. évre való kiterjesztéséről, az építésügyi társulás módosításáról (ezt később a januári ülésen a jogszabályok módosulása miatt vissza kellett vonni), és elfogadta a Képviselő-testület 2008. évi munkatervét.

Döntöttünk a Petőfi utcai szolgálati lakás 3 évre történő kiutalásáról, valamint az iskolatűz miatti korábban beadott vis maior igény visszavonásáról, mivel az önkormányzathoz és az alapítványhoz befolyt pénzügy, valamint az elvégzett társadalmi munka fedezi a helyreállítás költségeit.

Rendkívüli testületi ülés, 2007. december 13.

A Képviselő-testület döntött az adórendelet telekadót érintő módosításáról. A telekadó mértéke 120 Ft/m²-ről 160 Ft/m²-re emelkedett, a mentesség leszűkült a maximum 1100 m²-es telkekre, ha a rajta építendő maximum kétlakásos lakóépület alapozása elkészült, az alap megépítésétől számított két évig.

Közmeghallgatás 2007. december 18.

A közmeghallgatásról készült részletes beszámolót a Kisbíró 6. oldalán olvashatják.

Testületi ülés, 2008. január 22.

A Képviselő-testület meghallgatta a Petőfi Sándor Művelődési Ház intézményvezetőjének beszámolóját a 2007. évről. Már egy évvel ezelőtt is felmerült, hogy a beszámolóban nem látszik tisztán milyen programokat szervezett a ház és melyeknek adott csak helyszínt. Mivel ezt a jelenlegi anyag sem tartalmazta, a Testület elnapolta a beszámoló elfogadását és a 2008. évi munkaterv megtárgyalását is.

A csatorna-beruházás okozta nehéz pénzügyi helyzet miatt négy területen döntöttünk személyi megszorításokról. A Testület a könyvtár ellátását az iskola hatáskörébe utalta, felmentve a könyvtár jelenlegi napi 4 órás vezetőjét, a konyhai dolgozók létszámát 4-ről 3,5-re csökkentette, a Művelődési Ház vezetőjének a munkaidejét az intézmény nyitvatartási idejének csökkentése miatt 40 órától 33 órára csökkentette, és döntött a nyugdíjas munkavállalók munkaviszonyainak megszüntetéséről.

A képviselők nem fogadták el a szerkezeti terv és a helyi építési szabályzat módosítását, sőt az ülés vége előtt úgy módosították a helyi építési szabályzatot, hogy a 2006. szeptember előtti állapot legyen újra érvényben.

Jogszabályi változások miatt kiegészítették az Önkormányzat intézményeinek alapító okiratait a szakágazati besorolással.

Döntöttek a Martonvásári Művészeti Iskolába járó tordasi gyerekek - a korábbi években elfogadott - támogatásának jelentősen csökkentett összegéről. Elfogadták az iskolavezetői álláshelyre kiírt pályázati felhívást, és az ETS aznap benyújtott ÁFA kölcsön visszafizetésének követelése miatt elnapolták a Víziközmű Társulat kérelmét.

A köztisztviselői illetményalap 5 %-os emelkedése miatt nőtt az önkormányzat intézményeinél dolgozók (közalkalmazottak, köztisztviselők) munkabére, így ennek megfelelően a Testület jóváhagyta a polgármester illetményének azonos mértékű növekedését.

Együttes testületi ülés, 2008. február 5. (Gyúron)

Tordas és Gyúró képviselő-testületei elfogadták a közös intézmények (körjegyzőség, óvoda, iskola) költségvetését.

Hosszas vita után döntöttek a körjegyzőségben dolgozó köztisztviselőket érintő teljesítmény értékelési célokról. Eszerint a körjegyző minden év elején minden dolgozónak egyéni célokat határoz meg, majd év végén értékeli ezek megvalósítását. Ez alapján lehetősége van a köztisztviselő bérét eltéríteni (-20) - (+30) %-al, ösztönözve ezzel a kiemelkedő munkára.

Lapzárta után érkezett:

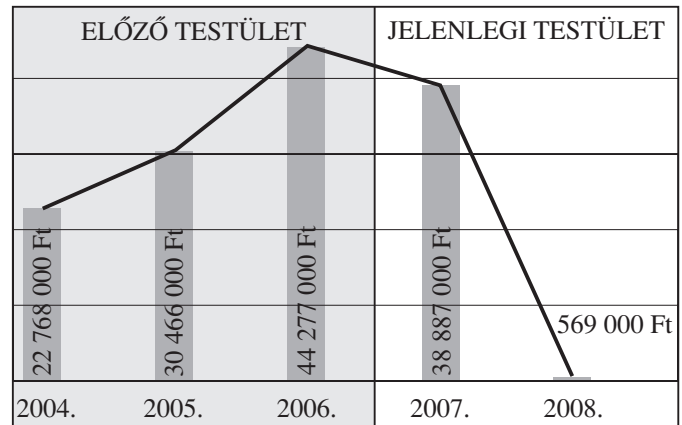
A Képviselő-testület február 12-én megtartott testületi ülésen elfogadta a 2008. évi költségvetését az alábbiak szerint:

bevételi előirányzat: 305 058 000 Ft

kiadási előirányzat: 305 627 000 Ft

hiány (működési hitel): 569 000 Ft

Összehasonlítással, a korábbi években elfogadott hiány (működési hitel):

Nyílt levél valamennyi Tordasihoz!

Kedves Tordasiak. Azzal a kéréssel fordulok Önökhöz, gondolkodjunk el közösen, hogy az utóbbi időben történtek beleillenek-e Tordas viselkedési hagyományába! Öregbítettük-e Tordas jó hírét? Gondolok itt az elmúlt évben történt brutális kerítés lefestésre, az év végi gépkocsi rongálásra, maró folyadékkal leöntésre, valamint a közelmúltban ismételt leöntött két gépkocsira.

Ugy gondolom, hogy vétkesek közt cinkos, aki néma. Én mélységesen elítélem és megvetem azt, aki ilyen aljasságra képes. Indítékait nem tudom. Azt sem tudom, hogy az illető a maga elgondolása alapján, vagy megrendelésre cselekedett-e.

Egyet tudok. A becsületes, józanul gondolkodó Tordasiaknak mélyen el kell ítélni az ilyen cselekedeteket, és tiltakozniuk kell. Ha ezt nem tesszük meg, az ilyen cselekedetek a tordasi poklot fogják elindítani.

Tisztelettel: Varga Sándor

HELYESBÍTÉS

A Kisbíró decemberi számában Cifka János úrról a következő jelent meg:

„Cifka úr akkori elmondása szerint az érintett telek a lányáé, a táblán az „eladó” felirat lesz majd olvasható.”

Az említett mondat számomra nem azt jelentette, hogy nekem mondta volna Cifka úr, de ő kiigazítást kért. Így a mondat helyesbítve a következő: Akkori információm szerint az érintett telek Cifka úr lányáé, a táblán az „eladó” felirat lesz majd olvasható. Az érintettől így elnézést kérek.

Juhász Csaba polgármester (volt műszaki ügyintéző)

KÖZLEMÉNY az elsőfokú építésügyi hatósági hatáskörrel

A Magyar Köztársaság Kormánya a 393/2007. (XII. 27.) Korm. rendelettel módosította a „kiemelt építésügyi igazgatási ügyekben eljáró hatóságok illetékességi területéről, a kijelölési eljárásról, valamint a szakmai feltételekről” szóló 343/2006. (XII. 23.) Korm. rendeletet, valamint hatályon kívül helyezte a „kiemelt építésügyi igazgatási ügyekben eljáró hatóságok illetékességi területéről, a kijelölési eljárásról, valamint a szakmai feltételekről” szóló 220/1997. (XII. 5.) Korm. rendeletet.

E rendelet I/B. mellékletében elsőfokú építésügyi hatósági hatáskört gyakorló településeket nevesít a jogszabály, melyben Martonvásár várost, mint hatáskört gyakorló települést, Baracska, Kajászó, Tordas és Gyúró településeket, mint ellátási illetékességi területet jelöli meg. A hatáskör gyakorlója a kijelölt település jegyzője.

A fentiek értelmében építéshatóságként 2008. február 1-jét követően építési ügyben Martonvásár város jegyzője járhat el. 2008. február 1-jét követően minden a 37/2007. (XII. 13.) ÖTM rendelet 16. §-ában felsorolt építési ügyintézés Martonvásár Város Polgármesteri Hivatalának Műszaki Irodáján történik, vagyis a kérelem benyújtásától az engedély jogerősítéseig minden ott intéződik, az ellátási terület jegyzőinek a továbbiakban építésügyi hatásköre nincs.

A jogszabály értelmében az alábbiak az építésügyi hatósági engedélyek fajtái:

- elvi engedély (elvi telekalakítási, elvi építési, elvi rendeltetés-megváltoztatási),
- telekalakítási engedély,
- építési engedély (építési vagy továbbépítési engedély, módosított építési engedély), bejelentés tudomásul vétele,
- bontási engedély, bontás tudomásul vétele,
- használatbavételi engedély, bejelentés tudomásul vétele,
- rendeltetés-megváltoztatási engedély (építési engedélyköteles építési tevékenységgel együtt járó, nem építési engedélyköteles építési tevékenységgel együtt járó, építési tevékenységgel nem együtt járó), rendeltetés megváltoztatásának bejelentése,
- fennmaradási engedély [végleges, egyben használatbavételi engedély is, meghatározott időre szóló, visszavonásig (meghatározott feltétel vagy határidő bekövetkeztéig) érvényes, fennmaradási és továbbépítési, fennmaradási engedély átalakítási vagy visszabontási kötelezettséggel].

A felsorolásban nem szereplő ügyek nem építési ügyek, így azokban a hatáskör címzettje továbbra is a helyi jegyző, azokban Martonvásár város jegyzője, illetve az építéshatóság nem járhat el.

Az építéshatósági ügyintézés ügyfélfogadási ideje Gyúró és Tordas települések tekintetében:

Hétfői munkanapokon: 8.00 – 12.00 és 13.00 – 16.00
Szerdai munkanapokon: 8.00 – 12.00 és 13.00 – 17.00

Az építéshatósági ügyintézés helye:

**Martonvásár Város
Polgármesteri Hivatalának
Műszaki Irodája**

**2462 Martonvásár, Budai út 13.
Tel.: 22/460-233, 460-004/107
Fax: 22/460-229**

dr. Matota Kornél
körjegyző

AZ ORSZÁGYŰLÉSI KÉPVISELŐ ÜZENI 2008-RA

Gondúzó Szilveszter után előttünk áll az Új Év. Előttünk áll a nagy kérdés: milyen lélekkel tudunk belefogni ez évre kiadagolt feladatainkhoz?

Mert aki tapasztalta már, hogy a testi és lelki nyavalyák mennyire összefüggenek; hogy a kilátástalanság megbénít, megbetegít és megöl, míg a derű, az önbizalom, az összefogás jó célokért megsokszorozza erőnket és jólétünket, az tudja, hogy ez a kérdés mindenek felett áll fontosságában. Tudhatjuk azt is, hogy a látszólag kőkemény anyagi folyamatok is emberi hangulatoktól függenek: ezt akár naponta is tapasztalhatjuk, ha belehallgatunk tőzsdei jelentésekbe.

Egyáltalán nem mindegy, hogyan állunk hozzá romló környezetünk ügyeihez. Vannak, akik tagadják, hogy az ország válságban van. Főlöszleges dolog tagadni. A válság ugyanis nem a megszépíthető számokban rejtőzik, hanem a lelkünkben. Legnyilvánvalóbb jele az aggodalom, a reménytelenség, a bizalmatlanság, a kicsinyhitűség, a borúlátás. Ez van bennünk? Ez bizony.

Am a válság szó a magyar nyelv egyik nagy telitalálata. Benne van a válaszúthoz érkezés, a változtatás lehetősége. Az, hogy rajtunk is áll, sőt főleg rajtunk áll, hogy mi lesz velünk és a hozzánk tartozókkal.

A válságnak kettős hatása lehet: megbéníthat, de mozgósíthat is. A társadalom válsága, ha mozgósít, az közösséget újraalkotó cselekvéshez vezethet.

Tavaly szembenéztünk a szervezett politikai hazugsággal. Lelepleződött a nagy különbség a szavak és a tartalmak között. Az, hogy a jogállam lehetővé tette a jogtalanságot, a demokrácia a tömegek kívánságának semmibe vételét, hogy amit piacgazdaságnak neveznek, az nem az egyenlők versenye, hanem az óriások szabadrablásának nyitott terepe.

De talán felismertük ezt. S ha felismertük, akkor nem lehet szép szavakkal elfedni a csúf valóságot. Akkor már tudjuk, hogy mit higgyünk, és mit ne. S hogy igenis a mi döntésünkön, minden egyes ember döntésén áll vagy bukik, hogy mi lesz Magyarországon.

Mint az Önök országgyűlési képviselője, én azon fogok dolgozni, hogy végre néven nevezhessük a dolgokat, felismerhető legyen az igazság és így minden polgár felelősen dönthesen közös ügyeinkben. Hogy megszabadulhassunk a hazugság rabságából. És akkor lesznek boldog új éveink.

Isten adjon erőt és tisztánlátást mindnyájunknak!

2008. január

Dr. Kelemen András országgyűlési képviselő

A tordasi Községpháza ügyfélfogadási rendje

	hivatal	jegyző	polgármester	pénztár	anyakönyv	csatorna
hétfő	8-12	-	-	-	13-15.30	13-15.30
kedd	8-12 13-17	13-17	8-12 13-17	8-12 13-16.30	-	8-12 13-16.30
szerda	8-12 13-15.30	-	8-12 13-15.30	13-15	-	-
csütörtök	-	-	-	-	-	-
péntek	8-12	8-12	-	8-12	-	8-12

A HATVANKETTEK NYÍLT LEVELE A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG ÁLLAMPOLGÁRAIHOZ

Közösen kell fellépniük az egészségbiztosítási törvény ellen – a jogállam védelmében!

BUDAPEST, 2008. JANUÁR 1. – A kormány visszaél a hatalmával és súlyos károkat okoz az országnak. A pártállami módszerek visszatérése ellen a társadalomnak kell fellépnie – állítja hatvankét neves közéleti személyiség.

Az aláírók 2007. júliusában tették közzé első nyilatkozatukat, melyben kérték a köztársasági elnököt, hogy az állami vagyronról szóló törvényt küldje előzetes normakontrollra az Alkotmánybíróságra (AB). Októberben az aláírók közül Zlinszky János volt alkotmánybíró és Bencze Izabella, a Kincstári Vagyonigazgatóság volt vezérigazgató-helyettese a vagyontörvény megsemmisítését kérte az AB-tól.

Újabb nyilatkozatukban rámutatnak: az egészségbiztosítási pénztárakról szóló törvény elfogadásának módszere alkotmányos válsághoz vezetett. Az aláírók kérik a választópolgárokat, hogy keressék fel képviselőiket és hozzák tudomásukra, hogy a magyar társadalom elutasítja az egészségbiztosítás üzleti alapokra helyezését. A levél szövege teljes terjedelmében alább olvasható.

Tisztelt Honfitársaink!

Az Országgyűlés 2007. december 17-én elfogadta az egészségbiztosítási pénztárakról szóló törvényt. Sólyom László, a Magyar Köztársaság elnöke december 27-én bejelentette, hogy nem ért egyet a törvénnyel, nem írja alá, és nem hirdeti ki. Kérte az Országgyűlést, hogy orvosolja a jogalkotási eljárás súlyos hiányosságait, és fontolja meg tartalmi kifogásait is.

A külföldi tapasztalatok szerint az egészségügyi alapok privatizációja rontja az egészségügyi rendszer teljesítőképességét, csökkenti az esélyegyenlőséget, és megdrágítja az ellátást. A törvény üzleti befektetőknek játssza át a társadalombiztosítás vagyonát, valamint a betegek adatait. Az ellátásszervezés monopóliumát élvező, kisebbségi tulajdonrészük fejében többségi jogosítványokkal rendelkező magánbiztosítók nem fognak versengeni a betegekért. Nyereségük fő forrása az ellátás körének és minőségének korlátozása lesz.

Ha a törvény életbe lép, a változások visszafordíthatatlanná válnak: a magyar egészségügy jórészt a nemzetközi gazdasági jog hatálya alá kerül. Mire megbukik a több-pénztáros, üzleti modell, szinte lehetetlenné válik az egybiztosítós rendszer visszaállítása.

A kormány diktatórikus eszközökhöz folyamodott, hogy üzleti tervét teljesítse. Olyan, az ország jövőjét hosszú távra meghatározó intézkedéseket vitt keresztül a törvényhozásban, amelyekre választási programjában nem kért és nem kapott felhatalmazást. Semmibe vette az országos tiltakozást, a szakmai és tudományos testületek súlyos érvekkel megalapozott ellenvéleményét. Lelkiismeretük elleni szavazásra kényszerített sok kormánypárti képviselőt. A törvény végleges szövege a társadalmi egyeztetés megkerülésével, a kormánypártok és az üzleti biztosítók közötti háttéralkuban született, még a képviselők is csak közvetlenül a szavazás előtt kapták kézhez.

A „fékek és ellensúlyok” demokratikus rendszerét így hatályon kívül helyezték. A képviselők nem választóiknak, hanem a pártvezetésnek (és üzleti érdekcsoportoknak) felelnek, akárcsak a rendszerváltozás előtt.

A köztársaság elnökének döntése félreérthetetlenül utal a kialakult alkotmányos válságra. A pártállami módszerek visszatérése ellen azonban nem az alkotmányjogászoknak, hanem a társadalomnak kell fellépnie. A kormány visszaél hatalmával, és súlyos károkat okoz az országnak. Jogunk és állampolgári kötelességünk, hogy ezt megakadályozzuk.

A jogállam nem működik, ha intézményeit nem működtetjük. Ezért e levél aláírói a Magyar Köztársaság állampolgáraihoz fordulnak. Kérjük a választópolgárokat: keressék fel képviselőiket és hozzák tudomásukra, hogy a magyar társadalom elutasítja az egészségbiztosítás üzleti alapokra helyezését. Követeljük, hogy szavazzanak nemmel, ha a törvény ismét napirendre kerül. Adjanak időt széleskörű társadalmi egyeztetésen

alapuló, szakmailag megalapozott reformkonceptió kidolgozására. Támogassák a törvény visszavonására irányuló kezdeményezéseket!

Vegyük fel a harcot a közöny és a tehetetlen beletörődés ellen, demokratikus vívmányaink védelmében!

2008. január 1.

Ács Margit, irodalomtörténész, Ács Sándorné, agrármérnök, Ángyán József, egyetemi tanár, országgyűlési képviselő, Bagi Béla, országgyűlési képviselő, Bencze Izabella, a Kincstári Vagyonigazgatóság volt vezérigazgató-helyettese, Bencsik János, Tatabánya polgármestere, Benyhe János, a Magyar PEN Club főtájkára, Béres Tamás, lelkész, egyetemi oktató, Czako Gábor, író, Dárday István, filmrendező, Darvas Béla, címzetes egyetemi tanár, Derce Tamás, Újpest polgármestere, Dux László, egyetemi tanár, Egedy Gergely, főiskolai tanár, Ekler Dezső, építész, Elek István, közíró, Értsey Attila, építész, Fábry Sándor, humorista, Farkas Ádám, képzőművész, Gáspár Csaba László, filozófus, egyetemi oktató, Gászó Ferenc, egyetemi tanár, Gémesi György, Gödöllő polgármestere, Gerle János, építész, Granasztói György, egyetemi tanár, Gulyás János, filmrendező, Gulyás Gyula, filmrendező, György Lajos, tudományos tanácsadó, Hegedüs Zsuzsa, szociológus, Kajner Péter, közgazdász, Karátson Gábor, festőművész, **Kelemen András, országgyűlési képviselő**, Kiss Gy. Csaba, irodalomtörténész, Kollár István, egyetemi tanár, Krizsán András, építész, Kurutzné Kovács Márta, az MTA tagja, Lányi András, egyetemi oktató, Lovas Rezső, akadémikus, Lukács András, a Levegő Munkacsoport elnöke, Mádl Ferenc, a Magyar Köztársaság volt elnöke, Makovecz Imre, építész, Márai Géza, egyetemi tanár, Mellár Tamás, egyetemi tanár, Molnár Oszkár, országgyűlési képviselő, Nadasdy Ferenc, a Nadasdy Alapítvány elnöke, Náray-Szabó Gábor, az MTA tagja, Nógrádi Zoltán, Mórahalom polgármestere, országgyűlési képviselő, Osskó Judit, szerkesztő, Ó. Kovács József, történész, Pákozdi Imre, villamosmérnök, Pálincás József, az MTA tagja, országgyűlési képviselő, Porogi András, tanár, iskolaigazgató, Sipos József, történész, egyetemi oktató, Schneller István, egyetemi tanár, Szakolczai György, professor emeritus, Szabó Tas, tanár, iskolaigazgató, Szilvási István, orvos, egyetemi magántanár, Sztilkovic Szávó, Pilisszentiván polgármestere, Vajna Zoltán, az MTA tagja, Varga Géza, agrármenedzser, Varga Zoltán Sándor, egyetemi tanár, Vida Gábor, az MTA tagja, Zlinszky János, alkotmányjogász

KISTÉRSÉGI HÍREK, HÍREK A KISTÉRSÉGBŐL

Elkészült az Ercsiben létesítendő járóbeteg szakrendelő építési terve, mely alapját képezi a várhatóan ebben a ciklusban megvalósuló több milliárdos beruházásnak.

A kistérség 7 településén még január során telepítésre kerül az a 40 db jelzőkészülék, melyet a központi orvosi ügyeletet ellátó szolgáltató, az International Ambulance Service Kft. ingyenesen bocsátott a Társulás rendelkezésére, és amelyet a települések orvosai ill. szociális bizottságai rászorultsági alapon ítétek oda a használóknak.

A Társulásból tavaly kivált Kajászó újabb szoros szállal kötődik kistérségünkhöz, amennyiben körjegyzőséget hozott létre Baracskaival.

Az a megtiszteltetés érte Martonvásárt, hogy február során a Beethoven Általános Iskola szervezheti meg és bonyolíthatja le a kistérségi Simonyi országos helyesírási, és a Kazinczy szép kiejtési versenyt. Az ezzel párhuzamosan sorra kerülő ének versenynek a tordasi Sajnovics Általános Iskola ad helyet.

A Társulás munkaszervezete, továbbá a kistérségi tanácsadó 2008. januárjától a régi Tűzoltó szertár felújított, tágas emeleti helyiségeiben, jó parkolási lehetőséggel állnak partnereik, ügyfeleik és az érdeklődők rendelkezésére.

Cserményi

Charta az erőszak ellen

Alulírottak, mint Tordas község jóérzésű polgárai, megdöbbenéssel vettük tudomásul, hogy Teszár Tamás alpolgármester mindkét autóját súlyosan megrongálták.

A barbár tett nem elszigetelt jelenség. 2007. májusában Hajbin Tímea képviselőasszony autóját karmolták össze. Októberben az Erdélyi Gábor családi háza előtt lévő székelykaput rongálták meg. Októberben szúrták ki Bucsi István képviselő autójának összes kerekét is. Ezt követően decemberben, a közmeghallgatás alatt az alpolgármester úr autóját öntötték le oldószerral, majd Karácsonykor megmérgezték gyermekei kiskutyáját.

Nehéz nem észrevenni e cselekmények közös jellemzőjét: minden esetben olyan személyek a károsultak, akik a jelenlegi Képviselő-testületben dolgoznak képviselőként, vagy bizottsági tagként.

Jelen aláírásunkkal biztosítjuk a károsultakat együttérzésünkről. Bátorítjuk őket, hogy ne hagyják magukat megfélemlíteni, és képviselői esküjükkel összhangban, folytassák a köz érdekében végzett igényes és önzetlen munkájukat.

Egyben határozottan felszólítjuk a hazugságokkal és maffiamódszerekkel félelmet és gyűlöletet szítókat, hogy hagyjanak fel azon tevékenységükkel, amellyel már eddig is maradandó károkat okoztak községünknek.

II. János Pál: „ Ne féljete!”

Bibó István: „Demokratának lenni mindenekelőtt annyit tesz, mint nem félni: Nem félni ... az ellenség ismeretlen gonosz szándékaitól, az ellenséges propagandától.”

Tordas, 2008. február

Tordasiak: Báhidzski Balászné, Báhidzski Gábor, Báhidzski Lea, Bánki Zolt, Baráti család, Benkő László, Besenyői Dénes, Bodó Attila, Bogár Orsolya, Bohár Lajos, Bosnyák Lajos, Botta Gábor, Botta Pál, ifj. Botta Pál, Bottáné Böröczffy Erzsébet, Bottáné Kubinyi Emese, Bradák György, Bradák Pál, Bradák Péter, Budavári Erzsébet, Cigány Zoltánné, Cselikovics Herta, Csizmazia György, Diósy Gáborné, Farkas István, Farkas István, Feldhoffer István, Fersch Andrea, Hevesi Éva, Homoki Zsuzsanna, Garda Attiláné, Görcs János, Gurabi Tiborné, Gyotár István, Hevesi Gusztáv, Hevesi Gusztávné, Horváth Gábor, Horváth Jánosné, Kalocsai Jenőné, Kása Béla, Kása Biborka, Kása Róza, Káposztás István, Káposztás Istvánné, Király Csaba, Király Péter, Kitzinger István, Kitzingerné P. Ildikó, Konczos Tibor, Konczos Tiborné, Kovács Erika, Kovács Mónika, Klucsik Zoltán, Lajtaufjalusi Attiláné, Lukácsa Eszter, Lukácsa László, Mészáros Géza, Mészáros Gézáné, Milichovszkiné Szalai Iлона, Mucsi Jánosné, Nagy Iлона, Nardai Péter, Német Tibor, Német Tiborné, Németh György, Németh Ildikó, Németh Istvánné, Pálfi László, Palotás Jánosné, Pató Ferenc, Pécsinger Antónia, Perjés Zoltán, Pintér Jenőné, Pintér Sándorné, Popelka András, Ress Mária, Salamon Soma, Siebig Hildegard, Somló József, Somlóiné Tusnády Paula, Süller Zoltó, Süller Villó, Szabadi Pálné, Szabó Szilárd, Szigeti Károly, Szigetiné H. Bernadett, Szócs Béla, Szócs József, Szttyéhlík Győző, ifj. Szttyéhlík Győző, Téglás Lajos, Téglás Melinda, Tódor Dénes, Varga Károlyné, Varga Lajosné, Varga Sándor, Varga Sándorné, Vass Árpád, Wágner Anikó, Zémann Attila, Zémann Viktor, Zsabka Jenőné

Tiszteletbeli Tordasiak: Dr. Kelemen András országgyűlési képviselő, Dr. Morvai Krisztina a Civil Jogász Bizottság társelnöke, Turcsányi Erzsébet

Kedves Együttérző Támogatók!

Az embernek könnybe lábad a szeme, amikor ilyen sokan mellé állnak a nehéz pillanatokban. Reméljük további tevékenységünkkel meg tudjuk majd szolgálni a felénk áradó szeretetet.

Hajbin Tímea, Bucsi István, Erdélyi Gábor, Teszár Tamás

Lesz fásítás a falunkban

Tordas Község Önkormányzata három éves, megtervezett fásítási programot indít tavasszal. Fölajánlottam, hogy a kertészeti és erdészeti minőségű díszfákat és díszcserjéket beszerezem. A faluban működő faiskolánkban szükség szerint bekonterezzük, illetve szabadgyökerűként kiiskolázzuk, tovább neveljük azokat a kiültető méretűvé növekedésükig.

A program két részből áll. Az egyik része a közterületeken történő fásítás és cserje telepítés, a korábban elkészült utcafásítási tervnek megfelelően. Kiegészül az ültetés azokkal a közterületi zöldfelületekkel, ahol azt a bejárásaink során szükségesnek tartjuk.

Az utcai fasorokat cserjesorok kísérik majd, az egyre növekvő járműforgalom zajának és a légszennyezésének csökkentésére.

A fásítási program másik része a magánterületekre terjed ki. Az Önkormányzat a 2007. január 1-től született gyermekeket kívánja megajándékozni egy-egy fával, melyet a szülők saját kertjükben ültethetnek el, gondozhatnak. Figyelemmel kísérhetik két élőlény - a gyermekük és a fa - együttes növekedését. Az emlékfák, karóval együtt március 8-án szombaton és 9-én vasárnap egész nap átvehető a Rákóczi utca végén működő B & B Kertkultúra Bt. faiskolájában.

Az ezután születő gyermekek fáinak átvételére is kijelölünk egy-egy napot, melyek dátumát a Tordasi Kisbíróban közöljük. A falufásítás keretében zömében lombhullató, a táj karakterébe beleillő fákat és cserjéket ültetünk. Szándékunk a rohamléptekben szaporodó tájidegen örökzöldekkel teleültetett házikertek ellensúlyozása.

Elültetésre kerülő fafajok: kislevelű hárs, nagylevelű hárs, hegyi juhar, korai juhar, magas kőris, magyar kőris, virágos kőris, platán, vadgesztenye, fekete fenyő, csörgőfa, turkesztáni szil, nyírfa, svéd berkenye, mézgas éger, törökmogyoró.

Elültetésre kerülő cserjék: aranyvessző, mályvacserje, téli-zöld fagyal, vörösgyűrű som.

Kérjük, hogy a közterületre kiültetett fákat óvják, ápolják, öntözzék, hogy magunk és mindnyájunk örömére a faluképet karakterisztikusan meghatározó fasorok, facsoportok élni, fejlődni tudjanak.

Botta Pál

Az áramszolgáltató a helyszíni bejárás alkalmával megállapította, hogy a kifeszültségű villamos hálózat alatt lévő fák ágainak mozgása okozza a gyakori áramkimaradásokat. Ezért felszólítunk mindenkit, hogy a vezetéktől min. 2 m-e vágják vissza fáikat, hogy szél esetén az ágak ne verjék össze a vezetékeket!

Juhász Csaba polgármester

KÖZMEGHALLGATÁS 2007.

Kedves Tordasiak!

Az önkormányzatokról szóló törvény előírja, hogy a Képviselő-testületnek minden évben legalább egyszer közmeghallgatást kell tartania. Ez nálunk, Tordason december hónapban szokott történni az eltelt év lezárásaként. Az önkormányzat ilyenkor beszámol arról, hogyan gazdálkodott mindannyiunk pénzével, milyen értékeket hozott létre, vagy óvott meg az év során. Majd közérdekű kérdéseket intézhetnek a képviselőikhez, hiányosságokra hívhatják fel a figyelmünket, tanácsokat, ötleteket adhatnak a település fejlődése érdekében.

Az idei évre az új Testületnek a legfőbb célja az önkormányzat működésének optimalizálása volt. Sok mindent nem tudtunk előre tervezni, csak az előző évi adatokra hagyatkozhattunk. Ezekben az esetekben a költségek vizsgálata és visszafogása év közben valósult meg. Több olyan intézkedést tettünk, melyek eredményeként a kiadásaink csökkentek, illetve többelbevételhez jutott a település.

Az évet közel 40 milliós költségvetési hiánnyal terveztük. A működési hitelünk maximuma, a korábbi évek megfelelően 25 millió Ft volt, amit sok esetben igénybe is vettünk. Sajnos ez a hitelkeret, fedezetként felajánlható önkormányzati vagyon hiányában már nem növelhető. Pedig ez a pénz szükséges ahhoz, hogy a márciusi és a szeptemberi adóbefizetések előtti időszakokban is működőképes maradjon a település. Hitelszerződésünk 2008. január 31-vel lejár és a csatorna-beruházási kötelezettségek miatt kétséges a meghosszabbítása, ugyanis a bank szempontjából hitelképtelenek vagyunk.

A csatorna-beruházás miatt visszafizetendő 2006. évi közművelésügyi támogatás, és a 2004-2005. év támogatásai kamatainak visszafizetése válságos helyzetbe sodorta az önkormányzatot. Erre a tervezett 7 millió helyett idén 21 millió forintot kell kifizetnünk, melynek 70 %-át már el is vitték. A jövő évre várható és az idei évről áthúzódó kötelezettségeket 15 millió Ft-ra terveztük a 2008. évi költségvetésben. Az ÖNHIKI pályázaton nem tudtunk indulni, a számítások alapján nem voltunk jogosultak. Viszont a napokban adtuk be a működésképtelen önkormányzatok számára kiírt pályázatunkat, melynek várjuk az eredményét.

De nézzük az idei év többi eredményét is:

- A Víziközművünket Üzemeltető Intézményünket januárban a Polgármesteri Hivatal épületébe költöztettük, és az intézményben dolgozó munkaidejét a felére csökkentettük. Az ellátás színvonala - annak ellenére, hogy azóta helyettesítéssel végezzük - nem csökkent, viszont jelentős költségeket takarítottunk meg.

- Az intézményeink sorából korábban kimaradt művelődési ház és a Petőfi utcai lakásunkat rákööttük a csatornahálózatra.
- A hivatali munka ésszerűsítése miatt július 1-vel körjegyzőséget alakítottunk Gyúró községgel. A két hivatal az ügyek intézésében ki tudja egészíteni egymást, miközben jelentős bérmegetakarítást is elértünk.

- Júliusban ipari alpinisták segítségével, az eredeti terveknek megfelelően ívesre átépítettük az iskola aula feletti tetőjének utcafronti oldalát. Erre egy korábbi tízmilliós ajánlat helyett 4 milliót terveztünk, végül 700 000 Ft-ért sikerült elkészíttetni. Ezzel egy több mint tízéves problémát és balesetveszélyt szüntetettünk meg.

- Elvégeztük az óvoda konyhájának az ÁNTSZ előírásai szerinti átalakítását. Mosdókat szereltünk fel, a tálaláshoz új átdóablakot készítettünk.

- Augusztusban a Tordas Községért Alapítvány, a Polgárörtség, a Tordasi Polgári Kör, az Értékmegőrzők Egyesülete valamint Turda Sándor és Szénási Zoltán segítségével újrafestettük a buszmegállóinkat.

- Köztéri padjainkat felajánlásból pótoltuk. Megújult a sportpálya oldalán lévő padsor is.

- A Fővárosi Önkormányzat házépítésével egyidejűleg elkészült a Somogyi Béla utca Cifra pince utáni szakaszának aszfaltozása. Ezt a Fővárosi Önkormányzat finanszírozta.

- Augusztus 1-től óvodai és iskolai intézményfenntartó közoktatási társulást hoztunk létre Gyúró községgel. Ha ezt nem tettük volna, mára intézményeink és ezáltal mi is még nehezebb helyzetben lennénk. Az ezért járó többeltnormatíva Tordasra

jutó része idén közel 9 millió Ft volt.

- Szeptember hónapban a Tordas Községért Alapítvány támogatásából és sok társadalmi munkával elkészült a régi iskola öltöző- és vizesblokkja, valamint megújult a fűtési rendszere is. A megyei Pénzügyi Alaptól kapott kamatmentes kölcsönből szintén sok felajánlott munkával az iskola tetőterének egy része befejezés előtt áll, már csak a padlóburkolás és kisebb szerelvényezés van hátra.

- Az iskolában történt tüzeset miatt több mint ezer óra társadalmi munkával sikerült az intézmény teljes belső festését elvégezni, és a sérült helyiségeket rendbehozni.

- Egy másik tragikus tüzeset miatt társadalmi munkával és a kistérség anyagi támogatásával felújítottuk a Petőfi utcai lakásunkat. Elvégeztük a helyiségek festését, a padlók burkolását, a fürdőszoba felújítását, a konyha csempézését és a cserépkályha kitisztítását. A felújítás összkiadása 542 441 Ft volt. Erre a kistérségtől 400 000 Ft vissza nem térítendő támogatást és 849 000 Ft kamatmentes kölcsönt kaptunk, amit két részletben 2008. márciusában és szeptemberében kell majd visszafizetnünk.

- Idén több, nem a Művelődési Házunk által szervezett programmal lettünk gazdagabbak (Sportnapok, Bárka fesztivál, Fitalok Összművészeti Fesztiválja, Aratóbál, Blues Fesztivál).

- Az általános iskolában működő művészetoktatási intézményünket kiváló minősítésre terjesztette elő a helyszíni felmérést végző bizottság.

- Közterületeink gondozása, ápolása a Tordason megszokott szinten maradt, így karbantartó brigádunk kevesebb emberrel, több feladat ellenére (pl.: öreghegyi szemétszedés) jó gazdája volt településünknek. Elkezdtek a köztéri növényzeteink megújítását. A Művelődési Ház előtti ágyásba virágok kerültek. Fűves területet alakítottunk ki az iskola alatti részen. Kistérségi közmunkapályázat keretében, több év után kitakarítottuk a gesztenyés árkat.

- Októberben helyi népszavazással úgy döntött a település, hogy ne épüljön Tordason téglagyár a hozzátartozó bányával együtt.

A jövő évre elfogadott koncepció szerint a célunk az, hogy a bevétel-kiadásaink pozitív egyenlegéből a 25 milliós működési hitelünket 3 év alatt visszafizessük. Így az életben maradás érdekében feladatunk az intézményeink költségeinek erőteljes csökkentése és a bevételeink növelése. Semmilyen biztató jel nem látszik arra, hogy az országot érintő eladósodási hullám megállna, és bátran lehetne tervezni a jövőt. Ezért mi szakítani szeretnénk azzal a gyakorlattal, hogy a problémáinkat a jövő generáció nyakába varrjuk. Saját átmeneti jólétünk miatt nem kockáztathatjuk az utódaink életét. Munkánk során ez fog minket vezérelni.

Végül köszönöm a képviselőknek, a bizottságok tagjainak az intézményünkben dolgozóinknak és mindazoknak a munkáját, anyagi és szellemi segítségét, akik ebben az évben is hozzájárultak településünk fejlődéséhez. Nagyon sokan vannak a faluban, akik név nélkül, a háttérbe húzódva teszik a dolgukat.

Mindent el fogunk követni, hogy a nehéz gazdasági helyzetünk ellenére is előbbre jussunk. Ehhez továbbra is számíthatunk az Önök segítségére, előremutató tanácsaira és megértésére.

Juhász Csaba polgármester beszámolója után több hozzászólás is elhangzott, majd Márki Ferenc gratulált az önkormányzatnak azokhoz a dolgokhoz, amit meg kellett tenni és amiért meg kellett küzdeni. Összegyűjtötte azokat a dolgokat is, amihez nem gratulál. Kijelentette, hogy választ nem vár és egyébként is csak a polgármestertől vagy a jegyzőtől fogadja el. A polgármester úr – tekintettel arra, hogy a hozzászólásban elhangzottak közérdekű felvetések – ígéretet tett arra, hogy a következő Kisbíróban írásban válaszolunk a felvetésekre. Azért válaszolunk többen, mert a falu vezetése csapatunka: mindenki a szakmája, érdeklődési köre, szabadideje függvényében veszi ki a részét belőle, az egyes ügyekkel más-más képviselő foglalkozik. A hiteles tájékoztatást kötelességünknek tartjuk, ezért év közben – mint azt az alábbi idézetek bizonyítják – rendszeresen írunk a most felvetett ügyekről, így sokszor elegendő a Kisbíró korábban megjelent számaiból idézni.

„Mit tett és mivel foglalkozott az Önkormányzat fennállásának egy évében, azon túl, amit elmondott a polgármester úr?”

„Tordas község jegyzőjének fegyelmeivel történő eltávolítása.”

A köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII Tv. (Ktv.) 51. § (1) „Fegyelmi vétség elkövetésének alapos gyanúja esetén a munkáltatói jogkör gyakorlója köteles az eljárást – a (2) bekezdés esetét kivéve – megindítani.”

A jegyző munkáltatójaként a Képviselő-testületnek kötelessége volt a fegyelmi eljárás megindítása.

A Ktv. 50. § (2) „A fegyelmi vétséget elkövető köztisztviselővel szemben kiszabható fegyelmi büntetések... h) hivatalvesztés” - a törvény tehát lehetőséget ad a hivatalvesztés büntetés kiszabására.

Egyébként ezzel kapcsolatban a Kishíró 2007. februári és júniusi számában már tájékoztatást adtunk:

„Zárt ülésen 7 fegyelmi eljárás indításáról határozott a Képviselő-testület a jegyző úrral szemben. Ezeket a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény által szabályozott módon március közepéig kell lezárni. A vizsgálat időtartamára a jegyző urat állásából felfüggesztettük. A felfüggesztés időtartamára illetmény jár, és bár az illetmény 50 %-ának visszatartását a törvény lehetővé teszi, ezzel a lehetőséggel nem élünk.” (Kishíró 2007. február)

„A fegyelmi eljárás során hivatalvesztéssel sújtott jegyző munkaügyi bírósághoz fordult, ügyében az első tárgyalás július 18-án lesz a Székesfehérvári Munkaügyi Bíróságon.” (Kishíró 2007. június)

A következő tárgyalás április 7-én lesz. (Teszár Tamás)

„Az egyetlen gát voltam abban, hogy azt a jellegű munkát végezhesse az önkormányzat, amit az idén végzett.”

Márki Ferenc több évtizedes jegyzői pályafutása során sokszor érezte a Testülettel, hogy ez a falu csak akkor lép előre, ha ő mindent megcsinál. A legutóbbi választás gyökeresen átalakította a testületet, és erre a változásra Márki Ferenc rosszul reagált: mi már 2006. október-novemberben észleltük azt az ellenséges hozzáállást, amelyről a mostani közmeghallgatáson minden jelenlévő személyesen is meggyőződhetett. Pedig a szereposztás világos: a testület feladata a község életét alakító döntések meghozatala, a jegyző dolga - a döntések előkészítésén túl - a Testület figyelmeztetése a jogszabályok betartására. A jegyző az új összetételű Testülettel együttműködve, részese lehetett volna annak a munkának, aminek – saját bevallása szerint – a gátja volt. Hivatalvesztése után is „dolgozik” a faluért – számos feljelentést tett a tevékenységünkkel kapcsolatban a különböző hatóságoknál, eddig teljesen eredménytelenül (kivéve néhány, minden következmény nélküli pontosítást határozatainkban). (Teszár Tamás)

„Feljelentés öt köztisztviselő ellen (Teszár Tamás), illetve három megfélemlítése, egy meghalt.”

Az 1978. évi IV. törvény a Büntető Törvénykönyvről (Btk.), a 239. §-ban írja: „Aki a hamis tanúzást fegyelmi, szabálysértési, választott bírósági avagy egyéb hatósági eljárásban követi el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.”

A vizsgálóbiztos teendőket én láttam el. A tanúmeghallgatások során a tanúkat (volt képviselők és mások) figyelmeztettem a hamis tanúzás következményeire, melynek tudomásul vételét aláírásukkal igazolták. A tanúvallomások elemzése során megállapítottam, hogy öt volt képviselő esetében felmerül a hamis tanúzás gyanúja, ezért tettem feljelentést a Fejér Megyei Főügyészségen. A Székesfehérvári Nyomozó Ügyészség 2007. november 16-án kelt határozatában írja: „Jelen ügyben az egyszerű gyanún túl, a megalapozott gyanút kellően alátámasztó, terhelő bizonyítékok álltak rendelkezésre...”, tehát a feljelentésem indokolt volt. Természetesen nem állítom, hogy a vétséget elkövették, csak azt, hogy alapos a gyanú erre vonatkozóan. A büntető eljárás célja annak megállapítása, hogy a hamis tanúzást valóban elkövették-e, a feljelentés ennek tisztázása érdekében történt.

A „három megfélemlítése” kijelentés nem tudom kire vo-

natkozik, egy képviselő sajnálatos halálát felemlíteni ebben a szövegkörnyezetben ízléstelen. (Teszár Tamás)

„Volt polgármester és jegyző büntetőjogi feljelentése. Ki tette? Teszár Tamás? Milyen alapon?”

Az 1978. évi IV. törvény a Büntető Törvénykönyvről (Btk.), 317. § (1)-ben írja: „Aki a rábízott idegen dolgot jogtalanul eltulajdonítja, vagy azzal sajátjaként rendelkezik, sikkasztást követ el.”

A fegyelmi vizsgálat során felmerült e bűncselekmény elkövetésének alapos gyanúja, ezért – a fegyelmi vizsgálat lefolytatójaként – büntetőfeljelentést tettem a volt polgármester és a jegyző ellen. Feljelentőként értesíttem kaptam arról, hogy az ügyet a rendőrség a nyomozás lezárása után vádemelési javaslatával továbbította az ügyészségnek (2008. január 7.).

A Btk. 275. § (1)-ben írja: „Az a hivatalos személy, aki hivatali hatáskörével visszaélve

a) hamis közokiratot készít vagy közokirat tartalmát meghamisítja,
b) lényeges tény hamisan foglal közokiratba,
büntetést követ el és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

A fegyelmi vizsgálat során felmerült e bűncselekmény elkövetésének alapos gyanúja, ezért – a fegyelmi vizsgálat lefolytatójaként – büntetőfeljelentést tettem a volt jegyző ellen. Az ügyben a rendőrségi nyomozás folyamatban van. Márki Ferencnek az ügy állásáról a nyomozó hatóságnál kell érdeklődni, ebben - információk híján - felvilágosítást adni nem tudok.

Mindkét feljelentés a gyanú tisztázása érdekében történt, az ügy lezárásáig senki sem tekinthető bűnösnek. (Teszár Tamás)

„A volt műszaki ügyintéző (ismeretlen tettes) büntetőjogi feljelentése.”

„Rendkívüli testületi ülés, 2007. szeptember 4.: A Képviselő-testület zárt ülésen meghallgatta a jegyző tájékoztatását egy aktuális személyi kérdésben.” (Kishíró 2007. augusztus)

„Építési ügyben az első fokú eljáró hatóság a körjegyző illetve a műszaki ügyintéző. Semmi esetre sem a település vezetésére választott Képviselő-testület. Az ügyintézők döntéseiből nem lehet a falu vezetésére vonatkozó következtetéseket levonni. Mellesleg a kolléga szeptember vége óta - több, kétes körülmények között kiadott építési engedély miatt - már nem dolgozik a hivatalunknál.” (Kishíró 2007. október-december)

Az ügyben - a jogi egyetemet is végzett - dr. Matota Kornél körjegyző úr feljelentése nyomán a bicskei rendőrkapitányság nyomozást folytat. (Teszár Tamás)

„Az egyik egyesületi fórumon a hozzászólót büntetőjogi feljelentéssel való illetése”

„A Tordas Értékmegőrző- fejlesztő és Kulturális Közhasznú egyesület hivatalos honlapjának (www.tordas-ert.hu) fórumán 2007. szeptember 15-én jelent meg a következő hozzászólás:

„Itt van az ÚJ testület!!! Látható, hogy mit tesznek az ügy érdekében. Megtévesztik, kijátsszák a falut. Soha nem volt ilyen hogy pénteken értesítik ki a lakosságot a szombati falugyűlésről!!! A testület nagy része megkapta már az előleget érte (saját zsebbe), ha épül majd a bánya kapját a másik felét a pénznek. Nem kevesett!!!”

A hozzászólás „vendy” nevű felhasználótól származik, személyét nem ismerjük.

Mivel az említett felhasználó korábban már nyilvánított negatív véleményt Tordas község Képviselő-testületének új tagjairól, így az idézett kijelentés egyértelműen ránk vonatkozhat. Annál is inkább, mert már több csatornán keresztül visszajutott hozzánk a vesztegetés vádja szóban. Az idézett kijelentések véleményünk szerint kimerítik a BTK 179. § (1): „Aki valakiről, más előtt, a becsület csorbítására alkalmas tény állít vagy híresztel, vagy ilyen tényre közvetlenül utaló kifejezést használ, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.”

Ezért tett öt képviselő (nem a Testület!) feljelentést ismeretlen tettes ellen. A feljelentés alapján elrendelt nyomozás folyamatban van. (Hajbin Tímea)

„A lakossági adó megemlése (200%-500%)”

„... átolvasva több évi testületi ülés jegyzőkönyveit, megállapítható, hogy bár észlelték a lejáratot, mindig sajnálkozva állapították meg, hogy nem tehetnek ellene semmit. S bár a helyi adókról szóló törvény minden évben lehetővé tette az adók emelését, azzal hogy a maximális adómértéket az inflációval egyező mértékben évről-évre megemelte, nálunk az adók mértéke nyolc éve gyakorlatilag változatlan. Ez persze csak látszólagos, hiszen az infláció minden évben elvett belőle valamennyit (mindenki tudja, hogy nyolc évvel ezelőtt ezer forint nem annyit ért, mint most)... Mindenki tisztában van azal is, hogy ha nem fizetjük a villanyzámlát, akkor előbb-utóbb lekapcsolnak a hálózatról, de ugyanígy van ez a többi szolgáltatással is. A képviselők felelőssége nagyobb, mint egy családfőé: ha ők úgy gazdálkodnak, hogy a falu fizetéképtelenné válik, annak mindannyian szenvedő alanyai leszünk... Reméljük, hogy bár az adóemeléseknek soha senki nem örül, nehéz szívvel meghozott döntésünk megértésre talál. A képviselők - esküjükhöz híven - Tordas Község érdekét nézve, nyolc igen és két nem szavazattal, nagy többséggel döntöttek.” (Kisbíró 2006. december)

„A befizetéseknel láthatjuk, hogy Tordas község lakosainak többsége becsületesen, késedelem nélkül teljesítette építményadó és kommunális adó kötelezettségét. Köszönjük!” (Kisbíró 2007. június)

A legtöbb lakossági adófizetőt érintő kommunális adó és építményadó tekintetében a 2007. évi megemelt adóval sem értük el a környékbeli települések által ilyen jogcímen beszedett adó mértékét. Például a csőd eljárás alá vont Kajászón 2008-ban 10 000 forint a kommunális adó, és ez már nem tartalmazza a személyszállítási díjat, amely 15 306 forint emelkedett idén. Az építményadó 600 forint/m² Kajászón. A tordasi Képviselő-testület nem akarta tovább növelni a lakosság terheit az amúgy is nehezedő országos gazdasági helyzetben, ezért nem emelte sem a kommunális, sem az építményadó mértékét a 2008. évben. (Hajbin Tímea)

Az adózás rendjéről szóló törvény (Art.) bizonyos feltételek mellett lehetővé teszi a kivetett adó mérséklését, sőt akár az elengedését is. A kérelemmel a körjegyző úrhoz kell fordulni, a döntést ő hozza meg. (Teszár Tamás)

„A víz- és csatornadíj nagy mértékű megemlése”

Tordas Község Képviselő-testülete 2006. december 12-én, 10 igen, egyhangú szavazattal állapította meg a 2007-ben fizetendő vízdíjat. A 2006. évi 183 Ft-ról 214 Ft-ra emeltük a vízdíjat, ez tartalmazta a vízlágyítás (5 Ft) valamint a beruházás (10 Ft) költségét is. 2008-ban a vízdíj 226 Ft. Az áremelkedés 2006 és 2007 között 8,7% (a vízlágyítás költségei nélkül) és 11% 2007 és 2008 között. (Teszár Tamás)

Idézet a Fejérvíz Zrt. Ajánlatának bevezetőjéből: „A Társaság tulajdonos önkormányzatai korábbi döntésének alapján az üzemeltetett víziközmű rendszerek egyedi üzemeltetési költségein alapuló egyedi díjak kerülnek előterjesztésre. Az előterjesztett díjak az adott művek – a 2008. évi üzleti tervben szereplő feladatok végrehajtását is tartalmazó – működési költségeire nyújtanak fedezetet, s nyereségtartalmuk a korábbi évekhez hasonlóan minimális.” Az inflációnál nagyobb mértékű emelkedés oka, hogy a villamos energia kötelező piacnyitásával párhuzamosan a szabad piacra kötelezően kilépők energia-költségének növekedése tavaly decemberben kb. 25-40%-ra volt tehető. A villamos energia felhasználás jelentős költséget jelent a Fejérvíz Zrt-nek. (Hajbin Tímea)

A Fejérvíz tájékoztatása szerint a vízlágyítás eszközeit beépítették. (Kisbíró 2007. június)

„Tordas, Gyúró, Martonvásár és Ráckeresztúr önkormányzata a szennyvíztisztító üzemeltetésével a kivitelező Geoterr Zrt-t bízta meg, a rövidesen kiírásra kerülő közbeszerzési eljárásban kiválasztandó üzemeltetővel történő szerződés kötés időpontjáig. Az eddigi csatornadíj (250 Ft + áfa/m³, bruttó 300 Ft) megállapításánál az önkormányzatok elfogadták az üzemeltető díjbecslését, az üzemeltetés költségei azonban jóval meghaladták az eredetileg tervezett, így a csatornadíj 2007-ben 350 Ft + áfa/m³, bruttó 420 Ft.

A Képviselő-testület által 2007. január 25-én elfogadott

csatornadíj tartalmazza a szennyvíztisztító, a szennyvízcsatornahálózat, az önkormányzat intézményi költségeit, valamint az amortizációs költségeket. A 2006. év során alkalmazott csatornadíj nem nyújtott fedezetet az intézményi költségekre, így 10 millió forint, a szennyvíztisztítással kapcsolatosan felmerülő költség más feladat forrásából került elvonásra.

A szennyvízcsatorna-díj tárgyalása a 2007. január 25-i Képviselő-testületi ülésen történt. A megemelt díj 350 Ft+ Áfa/m³, melynek kalkulációját 4 részre lehet bontani:

1. A tisztítómű üzemeltetésének költségei: 126 Ft/m³ Ez tartalmazza az áram, víz, vegyszer, nutriox adagolás, laborvizsgálatok költségeit, valamint az iszap, rácsszemét, stb. elszállításának költségeit, és a dolgozók bérét, annak közterheit.

2. Az intézményi közös költségek költségei: 36,89 Ft/m³ Tartalmazza a szennyvíz terhelési díjat, telefon költségeket (hibák küldése sms-ben), őrési díjat, valamint a munkabérekét és közterheit.

3. Intézményi saját költségek: 137,49 Ft/m³ Tartalmazza a Fejérvízzel kötött karbantartási megállapodás díját, számlázás, behajtás költségeit, az ügyintéző bérét, annak járulékait, egyéb dologi költségeket (irodaszer, telefon, rezsi, stb.).

4. Amortizációs költség: 50 Ft/m³ A szennyvízcsatorna hálózat, valamint a szennyvíztisztító üzem értékcsökkenésének költsége. Ennek egy részét Ráckeresztúrnak továbbítjuk, és megállapodásban határozzuk meg a felhasználási lehetőségét (csak a tisztító felújítására lehet használni), másik részét elkülönítve tartjuk nyilván, hogy legyen pénzügyi tartalék a szennyvízcsatorna hálózat megújítására, esetleges nagyjavítására a garanciális időszak után.

Az eredeti, 250 Ft+ áfa/m³-es díj meghatározásánál (a rendelkezésre álló, Fejérvíz által készített ajánlat alapján) nem történt meg a fenti tételek közül az intézményi saját költségek figyelembe vétele. Ugyanis a Fejérvíz 2005. szeptember 20. dátumozású költség kalkulációjában a 70-90 % közötti bekötöttségnél az üzemeltetési költség kb. 200 Ft/m³. Ha ehhez hozzászámoljuk az 50 Ft amortizációs költséget, megkapjuk a 2006-ban alkalmazott árat. Tordas község saját intézményi költsége 2006-ban közel 10 millió forint. Mivel erre nem nyújtott fedezetet a lakosság által befizetett díj, ezért más feladatoktól kellett elvonni ezt a pénzt!” (Kisbíró 2007. február)

„A személyszállítási díjak és lakberek kemény megemlése”

„A kommunális személyszállítáért fizetendő díjból származó bevétel közel 1 millió forinttal maradt el a személyszállítással kapcsolatos kiadásoktól 2006-ban. A Képviselő-testület 2007. január 25-én elfogadott rendelete szerint a személyszállítási díj növekménye ennek a hiánynak nagy részére fedezetet nyújt 2007. évben (az adminisztrációs költségek figyelembe vételével). Szintén ezen az ülésen a Képviselő-testület felhatalmazta a polgármester urat, hogy kezdjen tárgyalásokat más szolgáltatókkal is két szempont figyelembevételével: a maximum 2 fős háztartások 50 %-os kedvezményének biztosítása, a számlázás-behajtás folyamatának teljes körű átvétele.” (Kisbíró 2007. február)

A lakberek megállapításánál két cél vezérelte a Képviselő-testületet. A lakbéremelésből származó többlet bevételt a lakások állapotának javítására kívánjuk fordítani. Ezzel amellet, hogy a lakók életkörülményeit javíthatjuk, az önkormányzat vagyonának értékét is növeljük. További célunk az önkormányzati lakások bérleti díjának az albérlési díjakhoz közelítése (pl. jelenleg egy 80 m²-es önkormányzati lakásért havi 23 000 forintot fizet a bérlő, míg egy hasonló, magántulajdonban lévő lakásért 40-50 ezer forintot kérnek havonta). Akinek a megemelt lakbér fizetése nehézséget okoz, az a Szociális Bizottsághoz fordulhat támogatásért. (Teszár Tamás)

„Az óvodai- és étkezési költségek megemlése”

„Meghatároztuk a 2007. évben érvényes étkezési térítési díjakat:

óvodások étkezése félnapos ellátásnál (tízórai, ebéd): 230 Ft, egézsnapos ellátásnál (tízórai, ebéd, uzsonna): 288 Ft, iskolások ebédje: 230 Ft, felnőttek ebédje: 400 Ft.

Az étkezési díjak megállapítása a jogszabályi előírásoknak

megfelelően iskolások és óvodások tekintetében az alapanyag-költség alapján történik, mert nem vehetők figyelembe a konyhán dolgozók munkabére és közterhei, valamint a rezsi költségek.” (Kishíró 2007. február)

A korábbi, nagyjából az inflációt követő növekedés során kialakult térítési díjakról ránézésre meg lehetett állapítani, hogy nem fedezik a nyersanyagköltséget. A reális térítési díj megállapítása érdekében egyszerű módszert választottunk. Az élelmészvezető összeállított egy átlagos heti menüt beárazva, ez alapján megalkottuk a térítési díjakat előíró rendeletet. (Teszár Tamás)

„A településfejlesztési koncepció megváltoztatása (esetleg környezetkárosító hatások beengedése).”

„Július 26-án a Wienerberger Zrt. - a népszavazással járó kockázat ellenére - kérte, hogy a Képviselő-testület bízta meg az Alba Expert Kft.-t a - tervezett téglagyár érdekében - a rendezési terv újabb módosításával. Ezt a testület megszavazta.” (Kishíró 2007. augusztus)

A népszavazás döntésének következményeképpen a Testület a bánya és iparterület kialakításához nem járult hozzá. (Teszár Tamás)

„Erőltetett módon minden olyan dolog megváltoztatása, amit elődeik megcsináltak.”

Mivel Márki Ferenc ezt bővebben nem fejtette ki, nem tudjuk mire utalt. (Teszár Tamás)

„Derüljön ki az igazság, ki mennyiért vette a telket a képviselők közül!”

A képviselők az önkormányzati építési telkeket minden esetben a hatályos önkormányzati határozatokban megállapított árakon vásárolták meg, ugyanannyiért, mint bárki más a faluban, és akkor, amikor a Testület által meghatározott vevőlistán sorra kerültek. (Teszár Tamás)

„A kistérségi munkában eddig is töketlenkedés ment, most személyeskedések vannak, közös kistérségi programok elvetése.”

„A Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás sikeres pályázatot nyújtott be a Szociális és Munkaügyi Minisztérium Közmunka Tanácsához „A hátrányos helyzetű, tartós munkanélküli lakosság foglalkoztatását, megélhetését, életkörülményeinek javítását, a hátrányos helyzetű települések és kistérségek felzárkóztatását szolgáló közmunkaprogram”-ra. A megítélt 25 363 720 Ft-ból és a 312 300 Ft önrészből kell fedezni a munkások bérét, a munkaalkalmassági vizsgálatokat, a munkaeszközök beszerzését, munkavédelmi eszközök és oktatás valamint a munkásszállítás költségeit... Az elmúlt három hónapban Ercsiben, Baracskán, Ráckeresztúron, Martonvásáron, Tordason és Gyúron dolgoztak a közmunkások. Tordason júliusban a Gesztenye sor teljes hosszában megtisztították az árkokat a több éves avartól és a szeméttől. Augusztusban két héten keresztül 9 fő végezte a közterületek karbantartását az alábbi helyeken: szabadtéri színpad környéke, iskolaudvar, és evangélikus templom és a kisiskola előtti park, Sajnovics tér, temető, katolikus templom környéke, Szabadság út. (Kishíró 2007. augusztus – Veres Andrea).

„Farkas Jenő éjszakai lerohanása szégyen és gyalázat.”

„Teszár Tamás alpolgármester: amióta képviselők vagyunk, többször kaptunk bejelentést, hogy a kiserdőben valami tűz ég. Egyik este ismét telefonált valaki, hogy Farkas Jenő területén tűz van. Erre hárman, a polgármester úr, Erdélyi Gábor és én kimentünk megnézni, hogy mi ég ott. Láttuk, hogy ég egy tűz, és mivel tudtuk, hogy magánterület, tehát oda nem lehet bemenni, kihívtuk a rendőrséget. Azt is hallottuk a faluban, hogy szemetet szoktak égetni, ezért ezt a kérdést tisztázni akartuk. Farkas Jenőt is kihívtuk, hogy engedjen be, de ő ehhez akkor nem járult hozzá, de egyúttal jelezte, hogy reggel megnézhetjük. Erre a rendőrök elmentek, mi pedig közterületen ott maradtunk, mert Jenő nagyon ideges volt, és úgy éreztük, hogy a dolog tisztázásához hozzátartozik az, hogy reggelig ne történjen túl nagy változás. Ott maradtunk a csárda fölött, az öreg-

hegyi út mellett, és egyszer csak körbevettek minket és olyan helyzetbe kerültünk, amilyenben én még soha nem voltam és remélem soha többet nem is leszek. Akkor ismét kihívtuk a rendőrséget, aztán eljöttünk távolabb, hogy ne legyen feszültebb a hangulat. Reggel két rendőrrel felmentem és megállapítottuk, hogy a Jenő éjszakai válasza, miszerint ott a csárda szemetét égeti el és semmi többet, az a gödör mérete és a benne lévő hamu, meg a félig elégett anyag alapján elfogadható. Ez alapján nem értem az éjszakai viselkedését.

Farkas Jenő képviselő: elmagyarázom. Aláírtam a papírt a rendőrséggel, hogy reggel jöttök, ti meg ott maradtatok a muf-lák haverokkal a fényképezőgéppel. Persze, hogy ideges lettem, úgy bántatok velem, mint egy bűnözővel. Meg sem mondtátok, hogy mit akartok. Nappal mások is följárnak, úgyhogy nem értettem a dolgot és ideges lettem. Másnap megtudtam, hogy a vád német szemét égetés volt.

Petz Ernő képviselő: nem vád volt, hanem pletyka van a faluban és a te érdekedben tisztázni kellett.

Hajbin Tímea képviselő: fél éve kapjuk a telefonokat, hogy jönnek a teherautók, éjjel, rendszám nélkül. Azt is mondják, hogy mi is ugyanolyanok vagyunk, mint az előzők, mert mi is szemet hunyunk minden fölött.

Farkas Jenő képviselő: nincs is teherautóm.

Teszár Tamás alpolgármester: a pletyka alattomos dolog, van, amikor minket sújt, van, amikor meg téged. Az egész lényege az volt, hogy korrekt módon tisztázzuk, mi történik ott. Érdeklünk volt, hogy derüljön ki az igazság és ezért odamentünk. Megnéztük, azt mondtad, hogy reggel lehet visszamenni. Nagyon ideges voltál, ezért megpróbáltunk szemmel tartani, hogy nehogy reggelig megváltozzon a helyzet és, hogy megnyugtatóan tisztázni lehessen az egészet. Ha most valaki telefonál, azt tudom mondani neki, hogy fenn voltunk és nem látunk német szemetet és sok szemetet sem. Ettől függetlenül a szemetet nem lehet elégetni, ugyanúgy kell megszabadulni tőle mint bárki másnak. Gondoskodni kell a szemét szabályos elszállításáról. A másik tanulság pedig az, hogy ne tegyük ki egymást ilyen helyzetnek, mert te úgy reagáltál, amilyenek én még sohasem láttalak.

Farkas Jenő képviselő: amikor visszajöttetek rám a sötétben, miért jöttetek vissza?

Teszár Tamás alpolgármester: elmondtam, azért jöttünk vissza, hogy a nagy gépekkel ne tud elvinni a sok szemetet. Rendetődött a dolog. Jenő azt mondta, hogy nem éget több szemetet, és a polgármesterrel megbeszélte, hogyan fogják a jövőben megoldani a szemét elszállítását. Mi pedig bárkinek elmondhatjuk, aki telefonál, hogy nem igaz, amit mondanak.

Farkas Jenő képviselő: azért van, amit el kell égetnem, majd ha senki más nem éget ebben a faluban, akkor én sem fogok.

Farkas János képviselő: mások is égetnek.” (Testületi jegyzőkönyv – 2007. július 10.)

„Mit nem tett az Önkormányzat a helyzet javítására?”

„Ha már tudta az Önkormányzat ősszel, milyen nehéz helyzetben van a csatorna miatt, miért nem tettek előbb valamit?”

„A követelések a következőképpen alakulnak: APEH-hel szembeni áfa követelés 87 millió forint, adóintézkedések 6,9 millió forint, 1,6 millió csatornadíj követelés, 0,6 millió a szemétdíjból fennálló követelés. Itt meg kell jegyezni, hogy május legvégén szerzett tudomást a Képviselő-testület arról a sajnálatos tényről, hogy Gyúró keresetét az APEH-követeléssel kapcsolatosan elutasította a Legfelsőbb Bíróság, így jelenlegi ismereteink szerint lehetetlenné vált ezen bevétel realizálása az APEH-től. Ezt az összeget 2004-ben és 2005-ben a csatorna-beruházó hitelezte meg, és 2007-ben átadta követelését a HVB Banknak. Mindez azt jelenti, hogy ha egyéb megoldás nem lehetséges, és kötelezni fogja a Bank az önkormányzatot a 87 millió forint visszafizetésére, akkor elkerülhetetlen a csődhelyzet. Persze máris megoldási lehetőségeket próbálunk keresni, de egyrészt vész helyzetben és időhiányban ez nagyon nehéz, másrészt tisztában kell lennie mindenkinek a csatorna-beruházás miatt kialakult rendkívül bizonytalan helyzettel és a rengeteg munkával, ami nemhogy csökkenne, hanem egyre nő, pedig

másfél éve már megépült a csatorna, és 2004-ben kezdődött a beruházás!” (Kishíró 2007. június – Hajbin Tímea)

2007. május végén tudtuk meg az ÁFA kötelezettséggel kapcsolatos problémát. Ekkor már folyamatban volt az ÁFA kölcsönök meghosszabbítása, amely hónapokkal később kudarcba fulladt az egyik társult település miatt. Ősszel a téglagyári szavazással kapcsolatosan reményünk támadt arra, hogy a beruházás megszavazása esetén a jövőbeni bevételek következtében jó tárgyalási pozíciónk keletkezik a kölcsön visszafizetésének ütemezésében. Ez a remény októberben szertefoszlott. Novemberben kereste meg Váci Gyula megoldási javasolataival a polgármester urat. A megoldási javaslattal és felmerülő kérdésekkel külön cikkekben foglalkoztunk. (Hajbin Tímea)

„A csatorna pénzekben lévő tartalékokat nem vizsgálta felül, valaki másnak teszi le az önkormányzat ezt a tartalékot.”

A felvetést nem tudjuk értelmezni, a teljes csatornadíj-bevételünk egy önkormányzati bankszámlán van, hiánytalanul. Amennyiben a csatornadíj árába beépített 50 Ft/m³ amortizációs díjra gondolt, akkor megnyugtathatjuk, hogy ez a Testület komolyan veszi azt az előírást, hogy ezt a pénzt a csatornarendszer majdani felújítására kell fordítani, és külön tételként kezeli. 2007-ben az amortizációs alap kb. 60 000 m³ (Tordas 2007. évi felhasználása) x 50 Ft/m³ = 3 000 000 Ft, az önkormányzat folyószámlájából elkülönített csatorna számlán van. (Hajbin Tímea)

„Nem nyújtott be ÖNHIRE pályázatot (Hajbinnak mondom)”

Rendkívüli testületi ülés, 2007. szeptember 4.: „A képviselők rendkívüli összehívására az „Önhiki” igénylés szeptember végi határideje miatt került sor. Ezt a támogatást azon önkormányzatok igényelhetik, amelyek a bevételeik növelése és a kiadásaik csökkentése érdekében lépéseket tettek. A testület döntött a kérelem beadásáról.” (Kishíró 2007. augusztus)

„Az önkormányzat gazdálkodása az elmúlt években folyószámla hitellel és ÖNHIRE támogatással volt biztosítható. A 2006-os évben ez az „egyensúly” teljesen felborult, ugyanis vissza kellett fizetni a 2005. évre nyert ÖNHIRE-t és egyéb állami támogatások egy részét is 16 millió forint összegben, valamint a jogtalan igénybevételekből adódóan 2 millió forint büntető kamat is sújtotta a költségvetést. A költségvetés megalkotásának időpontjában a Képviselő-testület úgy gondolta, hogy a különböző operatív folyamatok átszervezésével és költségvetésszerű gazdálkodással megszüntethető a pénzügyi bizonytalanság, és biztosítható intézményeink stabil működése, csökkenthető a betervezett hiány” (ÖNHIRE pályázat szöveges indoklás 2007. szeptember - Hajbin Tímea)

„Az önkormányzat költségvetése az első félév folyamán többször is pengeélen táncolt. Szeptemberben, miután megtudtuk, hogy nem számolhatunk a 14 millió forint telekadó bevétellel, beadtuk igényünket az önhibájukon kívül hátrányos helyzetbe került önkormányzatoknak kiírt pályázatra. Bár pénzügyi helyzetünk folyamatosan sokkal rosszabb volt, mint 2006-ban, a feltételeket annyira megszigorították, hogy idén nem kapunk egyetlen fillér támogatást sem! Tavalyi évben 19 millió forintot kaptunk ezen a jogcímen, igaz ebből közel 3 millió forintot idén szeptemberben vissza kellett fizetnünk jogtalan igénybevételek miatt. Tehát ezzel a bevételi forrással sem számolhatunk.” (Kishíró 2007. október-december - Hajbin Tímea)

A fenti idézetekből jól látható, hogy az ÖNHIRE pályázat 2. fordulóján (2007. szeptember) benyújtottuk pályázatunkat, de nem feleltünk meg az előző évinél sokkal szigorúbb feltételeknek. Az első fordulón azért nem nyújtottunk be igényt, mert nem akartunk úgy járni, mint a 2005-ös ilyen jogcímen kapott pénzzel, amit 2006-ban büntetőkamattal (2 millió forint!!!) kellett visszafizetni. Az első forduló határidejének időpontjában ugyanis még nem tudtuk, hogy az előző évben felmerült költségekből mennyit sikerül majd intézkedéseinkkel lefaragni, ami egyébként alapvető feltétele a pályázatnak. (Hajbin Tímea)

Decemberben pályáztunk a működésképtelen helyi önkormányzatok támogatására, melyen az év utolsó napjaiban 8 millió Ft-ot nyertünk. (Juhász Csaba)

„Nem kért időben haladékokat a csatorna kamataira (a kormányrendeletben nincs határidő a kamat befizetésére) azért van jogász, vagy jegyző, hogy megoldja.”

2007-ben a társönkormányzatokhoz hasonlóan minden lépést megtettünk fizetési kötelezettségeink időbeni kitolására. A nevünkben eljáró Dobrossy ügyvédi iroda által benyújtott felbontásainkat, a társönkormányzatokéhoz hasonlóan elutasították, és az esedékes kamatokat a jogerőre emelkedést követően, inkasszóval emelték le a község folyószámlájáról, vagy az esedékes állami finanszírozás összegét csökkentették. (Erdélyi Gábor, a Pénzügyi Bizottság tagja)

„Kevés pályázatot adott be, sok kicsi sokra megy, lett volna az önrészre is erő, csak kapcsolat kellett volna hozzá.”

„Az Egészséges Települések Alapítvány pályázatán Gyúró, Tordas, Martonvásár és Baracska - közösen nyert egy rendezvény sátrat. A négy falu rendezésében „Tiszta Forrás Ifjúsági Tábor”-t indítottunk. Az első Tordason volt augusztus 26. és 29. között.” (Kishíró 2007. augusztus – Bediné Németh Márta)

„Pályázaton projektort nyertünk, így szeptembertől folytatható a filmklub minden korosztály részére. Várom a mozizni vágyókat és ötleteiket.” (Kishíró 2007. augusztus – Bediné Németh Márta)

„Teszár Tamás alpolgármester ismerteti, hogy a megyében 58 önkormányzat van benne egy közös pénzügyi alapon, amelybe lélekszám-arányosan befizet minden önkormányzat bizonyos összeget. Ez a pénzügyi alap bizonyos célok támogatására kamatmentes kölcsönt biztosít. Az iskola tetőterének beépítésére pályázatot adunk be, amelyen 1,4 millió forintot lehet nyerni, s a kölcsönt 3 év alatt kell 3 részletben visszafizetni.” (Testületi jegyzőkönyv – 2007. június 6.) - Ezt azóta megnyertük. (Teszár Tamás)

„Fejlesztési kiadásokra a következő időszakban nem is gondolhatunk, pedig égető szükség lenne pl. az iskola felújítására, hogy a félmillió forintos havi fűtésszámlát lejjebb tudjuk szorítani. Lemaradunk az összes pályázati lehetőségről, pl. januárig lehetne jelentkezni arra a pályázatra, ahol 10%-os önrésszel akár új óvodát is építhetnénk. Egyszerűen a túlélés lesz a következő hónapok/évek feladata, és ez is nagyfokú összefogást kíván. Ilyen kilátástalan helyzetben nem is csodálom az egyik szomszédos település lapját olvasgatva az előző vezetésre mért indulatos kifejezéseket. Szívesen mondanám, hogy lépünk túl a múlton, felejtjük el, de nem lehet, mert úgy tűnik megpecsételte Tordas sorsát...” (Kishíró 2007. október-december - Hajbin Tímea)

Balna84 írt már hasonlóan okosat az Értékmegőrzők internetes fórumán, 2007. december 13-án: „pályázatokon nem tud indulni az önkormányzat, mert nincs megfelelő önrész és adósság terheli a számláit. Viszont hallottam olyan lehetőségekről, hogy ha egy tehermentes, tőkével rendelkező társulás megelőlegezi az önrészt akkor az önkormányzat pályázhat. Lehet, hogy rosszak az infóim, de ha nem akkor ezzel is meg lehetne próbálkozni.” Erre hamarosan az alábbi választ kapta ugyanott octopus11-től: „És akkor folytatom a megoldási módozatot, mert ilyenről én is hallottam: aki megelőlegezi, véletlenül éppem az lesz a megvalósítandó beruházás kivitelezője (mert egyébként miért is adná a pénzt?), és az áraiba már bele van kalkulálva az önrész is. Ezt hívják csalásnak. Sokáig lehet érte ülni. Pályázatokkal kapcsolatos hasonló megoldásokat Zuschlag János is tudna mondani.” Az önerő előteremtésének eme a módjáról továbbra is ez a véleményünk. (Teszár Tamás)

„Mint látható, pályázataink nyeregetnek, de igazából nem nyerne. Továbbra sincs „keresztapánk”, sem „pártfogónk”. Így volt ez a múltban és így van a jelenben is. És így lesz ez Európában is. Aki nincs tűzközelben, az semmi jóra nem számíthat. Az is igaz, hogy az önkormányzati választásokkor indult és nem nyert emberek eltűntek, semmit sem tesznek falujukért. Mindegy, a jövőben megtanulunk pályázatot írni, egyszer csak befut valamelyik nagy is és megtanulunk annyian dolgozni a faluért, ahányan azt jó szívvel teszik.” (Kishíró 2003. október - Márki Ferenc) - A volt jegyző szavai ma is aktuálisak annyi kiegészítéssel, hogy egy nagyobb pályázat önrészéhez szükséges több millió forint már nem áll az önkormányzat rendelkezésére. (Hajbin Tímea)

Az elmúlt 10 évben számos pályázati lehetőség volt az önkormányzatok számára (SAPARD program, AVOP). Ezek közül az egyik, amelyikre Tordas a legnagyobb eséllyel pályázhatott volna, az AVOP 3.4. „A falufejlesztés és megújítás, a vidék tárgyi és szellemi örökségének megőrzése” című.

A támogatás célja: Meglévő épületek felújítása és fejlesztése helyi, többfunkciós céllal: a településképet rontó, a jelenleg is közösségi és gazdasági célokat szolgáló épületek külső és belső felújítása, a funkció megtartásával, új funkciók betelepítésével (kivételt képeznek a kötelezően ellátandó önkormányzati funkciók, valamint lakófunkció). Leromlott állapotban lévő, építészeti értékeket hordozó településszerkezeti egységek, épületek stílusjegyek megtartásával történő külső felújítása. Egyszerű, rendezett településképp kialakítása. (10 000 főnél kevesebb lakosú települések pályázhattak rá. Elnyerhető összeg: max. 50 millió Ft.) Azért említem ezt a pályázatot, mert 2004-ben én magam beszereztem hozzá a teljes pályázati dokumentációt, majd besétáltam vele Márki Ferenc akkori jegyzőhöz. Elmondtam neki, hogy milyen jó lehetőség ez a régi iskola (könyvtár) épületének felújítására. Felajánlottam, hogy én ingyen elkészítem a pályázatot, és segítőkész szakemberek pedig a beadáshoz szükséges műszaki tervek. Arra hivatkozva, hogy nincs az önkormányzatnak pénze az önrészre (25 %) nem is akarta átvenni a papírokat. Akkor kértem, hogy tájékoztassa Képviselő-testületet a lehetőségről, mert az önrészt nemcsak készpénzzel, hanem egyéb módon (társadalmi munka, építőanyag, sőt önrész előteremtő pályázat, stb.) is lehet biztosítani. Hogy a papírok hol landoltak, azt nem tudom, de Farkas János akkori polgármester állítása szerint a Képviselő-testület elé nem kerültek, őket nem tájékoztatta a jegyző erről a lehetőségről.

Most (amikor se pályázat, se önrész) rajtunk kérlik számon, hogy miért nem használjuk ki a lehetőségeket. Megnyugtatom a kérdezőt: azt a keveset, ami van, kihasználjuk. Így a következő pályázatokon nyertünk támogatást az elmúlt évben a Művészeti Iskola programjaihoz:

Művészeti és Szabadművelődési Alapítvány (jelmezekre)

200 000 Ft (ugyanaz az alapítvány nem adott a táborra, de pályáztunk)

NKA Népművészeti Kollégium (Szűcs Béla néptánc táborra)

250 000 Ft

Hármashalom Alapítvány (gyimesi útra) 200 000 Ft

MÁK (minőségbiztosításhoz) 119 000 Ft

NKA Népművészeti Kollégium (Szűcs Béla táborra 2008.)

elbírálás alatt

Németh Ildikó szavait idézve: „és még amit lehet, beadnánk,

... mi nem hangoskodunk és nem nyöguünk, csináljuk és bíznunk.” (Veres Andrea)

„A civil szervezetekkel a kölcsönös tisztelet alapján történő együttműködés kiépítése, és a szükséges pénzügyi támogatások biztosítása.”

„A képviselők meghallgatták a Sze-La-Vi Egyesület előadását a Szent László-patak tervezett revitalizációjának első üteméről. A testület a revitalizációval érintett önkormányzati tulajdonú ingatlanok esetében a tulajdonosi hozzájárulást megadta.” (Kishíró 2007. június)

„Néhány fontos tudnivaló az alapítvány működéséről. Az alapítványt az Önkormányzat hozta létre. Alapítóoklevelünk is az önkormányzati feladatvállalásokkal van összhangban, melynek célja a Tordason élő emberek életminőségének legmagasabb szintű biztosítása. (Ilyen például a kultúra, az iskola, a sport, az egészséges, tiszta környezet.) Itt szeretnénk köszönetet mondani az előző képviselő testületnek, hogy megálmodta a Tordas Községért Közalapítványt. Az alapítvány indulása azonban a legjobb szándék ellenére sem volt zökkenőmentes, itt elsősorban a kuratóriumi tagok változására gondolunk és az ezzel járó bejelentési kötelezettségekre. Köszönjük a jelen képviselő testületnek, hogy tovább támogatja és segíti munkánkat. Az alapítvány munkájában minden tekintetben helyre állt a rend. A szükséges működéshez azonban folyamatos anyagi töké áramlása szükségeltetik. Kedves tordasiek! A Közalapítvány azért van, hogy a Tordason élő emberek szeressenek itt élni, és jól érezzék magukat. Ehhez azonban minden tordasinak tennie kell! Közös összefogás kell!” (Kishíró 2007. június - Márkusné Varga Judit)

„Történt ugyanis, hogy a buszmegálló felújítása halaszthatatlanná vált. Az állandósult pénzihiány által beszűkült mozgástérben csak úgy léphettünk előre, ha a munkálatokba bevonjuk a falu összes civil szervezetét oly módon, hogy az önkormányzat biztosítja a felületkezeléshez szükséges anyagot és szerszámokat, a civil szervezetek pedig biztosítják a szorgos munkásekezetek. Felhívásomra a civil szervezetek szinte kivétel nélkül felsorakoztak, és néhány nap alatt újjá varázsolták mind az öt buszmegállót. Köszönet nekik: Tordasért Közalapítvány, Polgárörtség, Tordasi Polgári Kör, Tordas Értékmegőrző- fejlesztő és Kulturális Közhasznú Egyesület!” (Kishíró 2007. augusztus - Juhász Csaba)

„A Képviselő-testület a Tordas SE 2006. évi beszámolóját - annak pontatlansága és áttekinthetlensége miatt - nem fogadta el, de nem rendelte el az általa adott pénz visszafizetését.” (Kishíró 2007. június)

A martonvásári Szent László Óvodát az Óvoda Gyermekekéinkért Alapítvány építette fel és működtette csaknem tíz évig. Az alapító - Juhász Csaba - eredetileg Tordason szeretne volna felépíteni az óvodát, és ehhez egy telket kért az önkormányzattól. Márki Ferenc, akkori jegyző - bizonyára a civil szervezetekkel történő korrekt együttműködés jegyében - a jelenlegi polgármester kérését nem vitte be a Testület elé (persze az is lehet, hogy ez is csak kimaradt a jegyzőkönyvből). A Testület így nem is dönthetett a kérésről, pedig az alapítványi óvoda komoly segítséget jelenthetett volna az állandósult óvodai-helyhiány megszüntetésében. Ennyit a civil szervezetekkel való együttműködésről (és a kettős mércéről). (Teszár Tamás)

A 2008. évi költségvetés elkészítésekor a legfontosabb szempont az eladósodás megállítása volt. Ennek érdekében csökkentettünk néhány kiadást, így a civil szervezetek támogatását is. A polgárörtségnek - közérdekű tevékenysége miatt - 400 000 Ft támogatást hagytunk jóvá, a Sportegyesület pedig - elsősorban a tordasi gyermekek sportolásának támogatására - 2 850 000 Ft-ot kap idén. A többi civil szervezet idén - legnagyobb sajnálatunkra - forráshiány miatt nem részesül támogatásban. (Teszár Tamás)

Márki Ferenc, 2004. április 21.: „Túl optimistán álltunk neki a 2003-as évnél, sajnos elértünk azon önkormányzatok közé, akik hitelekkel tengetik mindennapjaikat, kifizetetlen számlákat tologatják és nemet kell mondani sokszor jogos kérésekre is.” - Így van ez most is. (Hajbin Tímea)

„III. Mit ért el az Önkormányzat?”

„A polgármester magánóvodája a csőd elől a kistérségbe menekült.”

„Az önkormányzat, a Szent László Völgye Kistérség kérelmére elfogadta, hogy Baracska az általános iskolája működtetését a továbbiakban a kistérséggel biztosítsa.” (Kishíró 2007. augusztus)

Az Óvoda Gyermekekéinkért Alapítvány által felépített és közel tíz évig működtetett óvodát (nem magánóvoda!) - a kormányzati megszorító politika hatására - a kuratórium kistérségi működtetésre adta. Az óvoda egyébként mindig is „kistérségiként” működött - ugyanis a környező települések mindegyikéről fogadta a gyermekeket. Jelenleg is kb. 10 tordasi gyermek jár az óvodába, tehermentesítve ezzel az egyébként zsúfolt tordasi óvodát. A kistérség és az alapítvány által aláírt megállapodásban az alapítvány vállalta az épület biztosítását és a közüzemi díjak fedezetének előteremtését. A baracscai önkormányzat - a kistérségnek juttatott plusz állami pénz miatt - szintén átadta az óvodája fenntartását a kistérségnek. (Juhász Csaba)

„Meggzúnt Tordas község önálló polgármesteri hivatala, mikor volt utoljára hivatal nélkül a falu? Eladtátok Gyűrónak Tordast.”

„Az önkormányzati feladatok teljesítéséhez, intézményeink működésének biztosításához kiadásainkat mindenképpen egyszerűsíteni kell, miközben mindent el kell követnünk a saját bevételeink növelése érdekében. Ennek a kettős feladatnak felel meg a körjegyzőség megalakítása. Az állam a körjegyzőség működésére évi 8 millió Ft kiemelt támogatást ad. Ez mintegy 660 ezer Ft havonta, ami a körjegyző bérét, annak közterheit és

a működéshez szükséges dologi kiadásokat is bőven fedezi. Tordas és Gyúró képviselő-testületei továbbra is önállóan döntenek a saját költségvetésükről, csupán egy jegyzője lesz a településeknek, két jól szervezett, a településeken maradó hivatal. Ez a kapcsolat nem a korábbi közös tanács újraélesztése, hanem két független önkormányzat ésszerű szövetsége egy-egy feladat ellátására, a túlélés érdekében.” (Kisbíró 2007. április - Juhász Csaba)

„A képviselők egyhangúlag megszavazták, hogy Gyúróval körjegyzőséget alakítsanak az igazgatási feladatok ellátására.” (Kisbíró 2007. június)

„A körjegyzőség működését az állam havi 664 000 Ft-tal támogatja. Ez a plusz pénz körülbelül elegendő a körjegyző bérére, és annak közterheire. A körjegyzőség megalapítása eredményeként mindkét önkormányzat megtakarít évi 5-6 millió Ft-ot, amit eddig a jegyzők bérezésére fordított. A körjegyzőség megalakításáról Tordas Község Képviselő-testülete 2007. április 10-én 10, egybehangzó szavazattal döntött, a gyúrói Képviselő-testület többszöri nekifutásra, 2007. május 17-én. A megalakítással kapcsolatban egyetlen nézetkülönbség volt a két testület között: hol legyen a körjegyzőség székhelye. A gyúróiak a szocializmus évtizedeiben rájuk kényszerített együttélés kellemetlen tapasztalataira emlékezve (már megint nagypolitika!) kérték, hogy a központ Gyúró legyen. Nem vizsgálva a kellemetlen emlékeket, de átérezve a gyúróiak fenntartásait, a tordasi testület nagyobb része felülemelkedett egy olyan problémán, amelynek semmilyen gyakorlati előnye vagy hátránya sincs egyik településre nézve sem, viszont alkalmat ad egy olyan gesztus gyakorlására, amely hosszú távon megalapozhatja az együttműködésre ítélt két település barátságát, és 6 „igen” szavazattal döntött arról, hogy módosítja az eredetileg a testület minden tagja által elfogadott megállapodást és így a körjegyzőség központja Gyúró lett. A Képviselő-testület másik három jelenlévő tagja is elismerte, hogy Tordasnak semmiféle hátránya nem származik abból, hogy a központ Gyúró legyen, mégsem szavazták meg az előterjesztést, közülük egy tartózkodott, kettő pedig „nem”-et mondtak a megállapodásra. Amikor az ellenkezésük okát kérdeztük, azt a már óvodás korban sem elfogadható válasz kaptuk, hogy „csak”. Ha rajtuk múlt volna, vagy ha a többi képviselő magáévá tette volna álláspontjukat, az a körjegyzőség megalakulását beláthatatlan időre megakadályozta volna... A tordasiak azt tapasztalják majd, hogy a „Polgármesteri Hivatal Tordas” tábla helyére a „Körjegyzőség Tordas” tábla kerül a homlokzatra. Változást egyedül az fog jelenteni, hogy a hivatalt irányító körjegyző csak hetente három napon tart majd félfogadást Tordason (Gyúróra csak két napon). Munkája segítésére június 1-től munkába állt Czuczor (Bottyánszky) Bernadett igazgatási előadó, akinek államigazgatási végzettsége van, ezzel reményeink szerint a hivatal munkája az eddigiekhez képest lényegesen javulni fog. Az eddigi történések (suttogó propaganda, rémhírterjesztés, stb.) valószínűsítik, hogy nemtelen támadások indulnak majd a Képviselő-testület döntése ellen, ezért alább közlésszük a körjegyzőség alapításáról szóló megállapodást. Ezt elolvassa mindenki tisztán láthat és senki sem fog áldozatává válni a handa-bandának.” (Kisbíró 2007. június - Teszár Tamás)

A 2008-as elfogadott költségvetés alapján a körjegyző összes személyi jellegű ráfordításán felül a körjegyzőségre kapott normatívából közel másfél millió forint plusz bevételünk származik. (Hajbin Tímea)

„Teljes a káosz az ügyintézésben, el lettek marva az ügyintézők, pl. a pénzügyi ügyintéző pont akkor, amikor az ÖNHIKIT be kellett volna adni.”

„A választást követően a hivatal folyamatosan apadó létszáma már-már a hatósági ügyintézés színvonalát veszélyeztette. Június 1-től Czuczor Bernadett igazgatási előadó személyében a hivatal egy felkészült, a mai kor szakmai igényeinek maradéktalanul megfelelő kollégával gazdagodott. Külön szeretném kiemelni és egyben megköszönni dr. Hekman Tibor helyettes jegyző úr lelkiismeretes munkáját. Köszönöm, hogy vállalta a helyettesítést, és annak ellenére, hogy megállapodásunk heti egy munkanapról szólt, az elmúlt hónapokban szinte minden

nap - beleértve a hétvégéket is - rendelkezésünkre állt.” (Kisbíró 2007. június - Juhász Csaba)

„Gyúró és Tordas község 2007. július 1-től körjegyzőséget alakított, s a körjegyzői álláshelyre pályázatot írt ki. Engem ért az a megtiszteltetés, hogy a két község Képviselő-testülete bizalmából elnyerhettem a körjegyzői tisztséget. Megbízatásomat komoly szakmai előrelépési lehetőségnek tekintem. Elkötelezettnék érzem magam a közigazgatási munka iránt, mely véleményem szerint a sok nehézség ellenére is végezhető hatékonyan és magas színvonalon... Bizom abban, hogy elégedettek lesznek az általunk elvégzett munkával, s bizalommal fordulnak közigazgatási apparátusunkhoz. Tisztelettel kérek mindenkit, hogy ügyei intézésével a megadott ügyfélfogadási időben keresse hivatalunkat annak érdekében, hogy mi is tervszerűen és határidőben tehessünk eleget kötelezettségeinknek.” (Kisbíró 2007. augusztus - Dr Matota Kornél)

A pénzügyi előadó saját elhatározásából távozott a Polgármesteri Hivatalból, és a martonvásári önkormányzatnál folytatta pályafutását. Meglehet, hogy onnan még gyorsabban „el-marták”, mert ismereteim szerint pár hónap elteltével más munkahely után nézett. Az ÖNHIKI pályázattal kapcsolatosan személyes beszélgetésünk alkalmával ő is ugyanúgy vélekedett mint én, hogy inkább a második fordulón próbálkozzunk, amikor tisztábban látjuk az intézkedéseink utáni pénzügyi helyzetet. A másik „el-mart” ügyintéző a szennyvízintézmény ügyintézője volt, aki 2006. novemberétől betegállományba ment, 2007-ben pedig nem vállalta az intézményvezető által javasolt napi 4 órás munkaidőt (az addigi 8 órás helyett), noha a munkakör nem indokolja a teljes állást. A helyettesítést egy olyan kollégával sikerült megoldani, aki nem szakmabeli és még a táblázatkezelőt is csak akkor tanulgatta. De szorgalma és lelkesedése segítette áthidalni a gyakorlatlanságából fakadó hátrányt és a teljesen használhatatlan, kidobásra ítélt analitika helyett pár hét alatt sikerült kezelhető és naprakész táblázatot előállítani. Azóta is követhető módon rendelkezésre áll egy megbízható táblázat, amelyből rögtön kiderül, ha valakinek elmaradása/túlfizetése van. Ezáltal az ügyintézés gyorsabb és egyszerűbb lett. (Hajbin Tímea)

„A népszavazási tanulságok levonása.”

„A magas részvétel mellett született elutasító döntés mutatja, hogy a Tordasiak a környezet védelme érdekében hajlandók a legnagyobb áldozatot is meghozni. A döntés kötelez mindannyiunkat; a környezetünket károsító minden tevékenységgel szemben (pl. illegális szeméttlerakók, veszélyes anyagok égetése) fel kell lépniük.” (Kisbíró 2007. október-december - Juhász Csaba)

„2007. október 7-én - közel 80 %-os részvétel mellett - 618 nem és 355 igen szavazattal úgy döntött a falu, hogy ne épüljön téglagyár Tordason. A helyi népszavazás döntése a Képviselő-testületre nézve kötelező, az ügyben egy éven belül nem lehet új népszavazást kiírni. A beruházást tervező Wienerberger zRt. a döntés nyomán új helyszínt keres (információim szerint mostanában éppen Gyúróra), így Tordas hosszú időre „megmenekült”. (Kisbíró 2007. október-december - Teszár Tamás)

„A falu megosztottsága.”

„Már lapotok első számában sem értettem, miért is hív meg az Egyesület szeretettel mindenkit saját nevében a majálisra, amikor az az önkormányzat rendezvénye volt (mint minden évben). De a sok tennivaló közepette ezen még túltettem magam. Még egy „rendezvényetek” volt 2007-ben, az Aratóbál. Kissé visszásnak tűnt, hogy augusztus 20-a előtt 9 nappal szerveztek egy olyan programot, ami hajszára hasonlít a korábbi évek augusztus 20-i ünnepségére. A „bál” célja adománygyűjtés volt (tájházra), noha pont a vezetőségi tagok egy része vezette be azt a hagyományt, hogy augusztus 20. a Tordas Községért Közalapítvány adománygyűjtő napja. Ezt az ellentmondást sem értettem egészen, de egyik képviselő társam - aki jól ismeri az Egyesület tagjait - elmagyarázta, hogy ilyenek ezek, összeférhetetlenek (nem szó szerint idéztem, mert azt nem tűrte volna a nyomdafesték).” (Kisbíró 2007. október-december - Hajbin Tímea) - A kérdező - Márki Ferenc - az Aratóbált szervező egyesület elnökségi tagja. (Teszár Tamás)

„Csödközeli állapot, biztos hogy sok gond van, nem kell sírni, mint a fürdős, meg kell oldani!”

„A kistérségi széthúzás erősödése.”

Ezzel a két felvetéssel a cikkben már foglalkoztunk. (Teszár Tamás)

„Hol van a kistérségi tanuszoda Tordason az első helyen?”

A kistérségi uszodát még az előző Testület alatt a környező települések testületeinek többsége elvetette. Az azóta eltelt időszakban nem történt olyan irányú fordulat, ami álláspontjuk felülvizsgálását indokolná, sőt! Amikor a kistérség gerincét adó 4 település feje fölött a csőd Damoklész kardja függ, anakronizmus uszodáról álmodozni. A mai gazdasági helyzetben az ellenségünknek sem kívánhatnánk rosszabbat, mint egy már meglévő uszoda működtetését. A közeli Érd város azért nem nyitja meg az elkészült uszodáját, mert - a folyamatosan emelkedő energiaárak mellett - annak működtetése még a megyei jogú város sokmilliárdos költségvetését is bizonytalan helyzetbe hozná. (Erdélyi Gábor, a Pénzügyi Bizottság tagja)

„A csatorna intézményének lezüllesztése, van-e vezetője?”

„Szennyvízelvezetés és -kezelés: az intézmény irodabérleti szerződését felmondtuk, az intézmény a Polgármesteri Hivatal épületében került elhelyezésre. Ezáltal 500 000 Ft költséget takarít meg az Önkormányzat. Az intézményvezető szerint az adminisztrációs munka 2006. év végére jelentősen csökkent, így a Képviselő-testület döntése értelmében az ügyintéző 4 órás munkarendben dolgozik 2007. évtől. A megtakarítás ebből adódóan 850 000 forint. A Fejérvíznek fizetendő karbantartási díj 5 %-kal emelkedett (167 500 forint/hó).” (Kishíró 2007. febr.)

A tordasi csatornahálózat technikai felügyeletét a Fejérvíz Rt. látja el, kb. havi 170.000 Ft-ért. Az adminisztrációs feladatokat Lévai Gyöngyi végzi, a megválasztott intézményvezető időközben máshol helyezkedett el. Tekintettel arra, hogy az üzemeltetésre más javaslatok is érkeztek, az intézményvezető pótlása helyett az egész üzemeltetés legjobb megoldását keressük. (Juhász Csaba)

„Az intézmények összevonása pozitívum, már tavaly meg lehetett volna lépni.”

Köszönjük, hogy tevékenységünkben pozitívumot is talált! A mondat második felében megfogalmazott kritika az előző Testület munkájára vonatkozik, hiszen mindenki tudja, hogy a 2006-2007. évi tanév kezdete után másfél hónappal alakult meg az új Testület. S mivel az oktatásügyi átalakításokat tanév közben nem lehet megvárni, mi az első adandó alkalommal, a 2007-2008-as tanév kezdete előtt vontuk össze az intézményeket. (Teszár Tamás)

„Az óvodák összevonása gyakorlatilag nem hoz változást az intézmények életében, de a társulást évente kb. plusz 8 millió Ft-tal támogatja az állam.” (Kishíró 2007. június - Teszár Tamás)

A végére nem maradt más, mint hogy megköszönjük Márki Ferencnek, hogy kérdéseivel, felvetéseivel segített összeállítani ezt az évértékelő cikket. Ahogy mondani szokták: nélküle nem jöhetett volna létre.

Hajbin Tímea, Veres Andrea,
Erdélyi Gábor, Juhász Csaba, Teszár Tamás

Együtt a jövőnkért

A cikkem címe sokuknak úgy tűnhet, hogy ez csak egy frázis, de én hiszek abban, hogy minél előbb rá fogunk jönni, hogy nincs más lehetőségünk, együtt kell dolgozni falunkért, a hazánkért.

A decemberi közmeghallgatás előtt arra készültem, hogy elmegyek, megpróbálom elmondani észrevételeimet, esetleg javaslataimat, de jöttek az újságok, valamint a 2006-os közmeghallgatásról a rossz emlékek és nem mentem el.

Mik is voltak ezek? A falunknak már két ingyenes újsága

van. Tudom, hogy ezek költségekkel járnak. Tisztelem azokat, akik erre anyagi áldozatokat hoznak.

Mit olvashatok én ezekben az újságokban? Sajnos sok rossz hír. Az egyik közösség sértegeti a másikat és ugyanez vissza is igaz. Megalakult az Értékmegőrzők Egyesülete. Minden olyan emberi összefogás, mely nem öncélú, hanem a közösségek életét szebbé és jobbá teszi, az az emberi nagyságot tükrözi. Remélem amikor megalakultak, ez vezérelte Önöket. Kívánok minden tagnak és vezetőnek sikeres munkát és jó egészséget!

Vannak kételyeim, el kell mondanom éppen ezért, hogy a cikkem címének gondolata megvalósulhasson.

Az Értékmegőrző Egyesület szervezői között megtaláljuk az előző ciklusban lévő vezetőket, képviselőket is. Ez nagyon jó, mert ezek az emberek továbbra is tenni akarnak a falu lakosságáért.

Egy-két példa, melyet elmondok, bennem kételyeket támaszt és azt tükrözi, hogy a jelenlegi vezetés, valamint a velük egyetértők szándékait kérdőjelezzik meg. Úgy kéne mindkét csoportnak dolgozni, hogy együtt, közös célokért, viták közben hozzanak közös döntéseket. A falu lakói ezt szeretnék és ezt várják el Önöktől.

Az első példám:

Furcsának találtam, hogy 2007. augusztus 11-re a sportpályán egy rendezvénysorozatot indítottak, mely megint egy szép gondolat, de nem ilyen elképzeléssel. Lehet egy új gondolat, hogy a falu régi hagyományát, arculatát bemutassák, de nem 9 nappal augusztus 20-a előtt, melyet Önök a falu akaratával egyetértésben létrehozottak, melynek évtizedes múltja van, nagy sikerrel. Én, mint 73 éves fejjel gondolkodok, úgy vélem, hogy ezt azért rendezték így, hogy a jelenlegi vezetésnek bizonyítsák, hogy mi jobbat tudunk. Lehet hogy rosszul látom, de én ezért nem mentem el egyikre sem. Több emberrel beszéltem, akik mindkét rendezvényen ott voltak, mindkettő jól sikerült.

A másik példám:

Az értékmegőrző újságban örömmel olvasom, hogy a tordasi tájház építésének tervei jól haladnak, ennek a faluban sokan örülünk, mert így előbb-utóbb felépül. 2000-2001-ben, amikor újra szó volt arról, hogy kellene egy faluház, falumúzeum (ezt megelőzően több rossz és jó elképzelés volt, erről nem érdemes beszélni) a faluba, az akkori vezetés még csak állást sem foglalt. Igaz, akkor mi civilek terveztük, Halenár Karcsi bácsi, Göröcs Ferenc és még mások is. Mi akkor úgy képzeltük el, hogy a faluház a faluban, a központ környékén épülne fel. Mégpedig társadalmi munkában. Úgy, hogy a ház mögött vagy közvetlen mellette felépülne egy kovácműhely is. A faluban 2 működő kovácműhely is volt. A Halenáréknál még mindig megvannak a szerszámok, melyet akkor Karcsi bácsi fel is ajánlott, ha érdeklődés van megvalósul elképzelésünk. Göröcs Feri bácsi régiségekkel és anyagilag is támogatta volna. A falu központjában még mindig van lehetőség, még mindig vannak helyek.

1. Iskola és a folyó közti terület.

2. A katolikus templomnál Popelka István mellett, Pató Mihály telke is eladó. Természetesen csak a telket kéne megvenni. Itt még több telek is eladó.

Igaz, hogy nincs pénzünk, de ésszerű hitelt mindig érdemes felvenni, mert a lehetőségek egyszer elfognak.

Mi kéne még változtatni?

A Kishíró újság cikkeit mindig szívesen olvastam. Ma már ez kezd megváltozni. Mit olvasok benne? A jelenlegi vezetés mindent úgy állít be, hogy rossz amit csináltak, főleg a csatorna beruházás. A csatorna beruházás kivitelezése már akkor is sok embernek nem tetszett, nekem se. Ha ebből anyagi előnyt szerzett törvénytelenül bárki, ennek vannak törvényes eszközei, de ha ezt az összeget a falu lakói felhasználták, iskolára, óvodára, akkor vegyük tudomásul és ne hangoztassuk tovább, pár évig takarékoskodjunk. Véleményem szerint ezt nemsokára elengedik.

A Kishíró oldalszáma egyre bővül. Jó ez nekünk? Lehet hogy igen, lehet hogy nem. Véleményem szerint sok benne a politikai cikk. Példa erre a decemberi újság. Ha politikát akarok olvasni, bemegyek a közértebe és bármilyen újságot megvehetek.

Más témáról.

A Szabadság utca 86-96 alatti lakosok 15 fős aláírással ellátva egy kérelmet adtak be 2005-ben az akkori Képviselő-testületnek, mellékelve egy műszaki rajzot, melyet személyesen készítettem. A kérelem a következőt tartalmazta. A katolikus templommal szemben, a Bedi Ferencék melletti területen egy zsákutca megnyitásának elvi engedélyét kértük. Fő indokunk az volt, hogy a kert igen nagy, már nem tudjuk megművelni. Az önkormányzattól semmilyen anyagi segítséget nem kértünk. A rajzon mi az utca szélességet 10 m-ben kértük, mert 30 évvel ezelőtt a Toman József idejében így terveztük, mely akkor sajnos nem jött létre. A rajzon feltüntettük a Somogyi Béla út szélességét is, mely a két szembelevő házhoz azaz házak egymásközi távolsága 10 m sincs. Ezt elutasították és közölték, hogy 20 000 Ft illetékbélyeggel ellátott fellebbezéssel élhetünk. Természetesen nem fellebbeztünk a Megyei Közigazgatásnál, mert pénzünk sem volt és a törvényeket ismerve, ezt csak helyben lehet elrendezni. Majd egy módosítást adtunk be az út 14 m-es szélességre történő kérelemmel. Ezt sem fogadták el, elvi engedélyt nem adták meg. 2007. július 9-én a jelenlegi Képviselő-testületnek írtam egy levelet, és közöltem a kérelmünk továbbra is él, nézzék át és részünkre a kedvező döntést, ha lehet hozzák meg.

Sajnos mindkét testületben csalódtam. Az előzőeknél az volt az elképzelés, hogy a falu létszámát csak minimálisan növeljük. Ez a régi lakók felé szóló érv volt, de közben megépült 2 lakópark sok-sok házhellyel.

A jelenlegi Képviselő-testület még csak nem is válaszolt kérelmünkre. Pedig megint terjednek olyan hírek, hogy a Cifra híd melletti erdőnél egy újabb lakóterület jöhet létre.

„Te egyszerű halandó, bízzál a szerencsében”

Tisztelettel: Piláth János

Tisztelt Piláth úr!

A kérelmém műszakisként korábban megismertem. Polgármesterként - igaz csak szóban - megígértem, hogy a Helyi Építési Szabályzat legközelebbi felülvizsgálatánál elő fogjuk venni a kérését, és bele fogjuk tervezni a módosításba. Így akkor fog a Testület dönteni, egyetért-e vele vagy sem. Eddig az önkormányzat nem tudta felülvizsgálni a szabályzatát, csak vállalkozók által előterjesztett kérésekről döntött. A Cifra-híd melletti erdő mögötti terület belterületbe vonásának lehetőségéről (és ezzel egyidőben több területről) 2005. februárjában a szerkezeti terv, valamint 2005. májusában a Helyi Építési Szabályzat elfogadásakor döntöttek a képviselők.

Tisztelettel: Juhász Csaba polgármester

Márki Ferenc elnökhelyettesként a sportról (2004.)

Az alábbiakban idézetet látnak a Kisbíró 2004. augusztusi számából. Nem tévedés, a cikket ugyanaz a Márki Ferenc írta, aki az Értékmegőrzők lapjának legutóbbi számában minősíthetetlen írományt jelentetett meg a tordasi sportról. A két írás között a különbség csak a dátum. Illetve még az is, hogy akkor másik lovat ült meg...

„A csapatunk kiesett a megyei II. Osztályból, ezért ez év őszétől a megyei III. Osztályban, legalacsonyabb szinten folytatja működését. Magam részéről ezt kudarcnak értékelem, személy szerint pedig szégyellem magam. Szégyellem azért, mert tavasszal a sportvezetés velem együtt, talán nem tett meg mindent annak érdekében, hogy a bennmaradás biztos legyen, bár az is igaz, hogy nem a sportvezetők fociztak. Szégyellem magam azért is, mert talán én is, és még jó néhányan, egyedül hagytuk az elnököt, küzdjön úgy, ahogy tud, szenvedjen, oldja meg. Így most az átok az ő fejére hull, pedig ez igazságtalan. Sok olyan ember van a faluban, aki segíthetett volna, aki időben figyelmeztethetett volna, aki tevékenyen részt vehetett volna a munkában. Nem tette. Pénzzel nem lehet mindent megoldani... Szükségünk van mindenkire, mert ez csapatjáték. Néhányan ezt nem így fogják fel.”

Derüljön ki az igazság!

Alább közöljük az önkormányzat és intézményei október-november-december havi bevételeit és kiadásait bemutató táblázatot.

Teszár Tamás alpolgármester

2007. OKTÓBER-NOVEMBER-DECEMBERI KIADÁSOK (Ft) (bérek és közterhek nélkül)

Étkeztetés alapanyag	2 202 828
Iskola tűzkár helyreállítás költségei***	1 917 236
Segélyek, ápolási díjak, gyermekvéd. tám.	960 434
Közvilágítás	764 889
Sodexho (étkezési utalvány)	685 240
Szemétszállítás (ÉrdKom)	653 340
Iskola gáz	642 296
Lakás felújítás (Petőfi Sándor u)	542 441
Iskola áram	354 516
Áram szennyvízáttemelő (Sajnovics tér)	292 002
Monitorok 7db	287 204
Közlöny	225 036
Művészeti iskola táncművelés**	224 800
Kukák	216 000
Telefonköltség (T-com)	215 954
Sportegyesület személyszállítás	203 102
Sportegyesület víz	198 050
Konyha gáz	184 536
Rendezvények, reprezentáció (művház, műv. isk., Fesztivál)*	177 374
Internet (T-online)	164 094
Fénymásoló, üzemeltetés (összes intézmény)	160 188
Iskola víz	158 363
Általános jogi képviselő (havi átalánydíjas)	154 804
Továbbképzés pedagógusoknak	149 760
Groupama vagyonbiztosítás	148 500
Művelődési Ház áram	143 032
Házi segítségnyújtás	142 688
Kisbíró nyomdaköltség	131 850
Vértessaljai Vízi Társulati díj	126 623
Könyvek, újságok könyvtár, iskola, óvoda	126 171
Tornaterem áram	115 917
Művelődési Ház gáz	109 394
Teniszklubház áram	100 161
Polgármesteri Hivatal áram	99 866
Könyvtár KÜM támogatás számlái*	99 754
Tisztítószer	99 275
Óvoda víz	98 834
Szakvizsga, tanfolyam (Közigazgatási Hivatal)	93 560
Polgármesteri Hivatal gáz	93 243
Villanyszerelés összes intézményben	92 555
Sportegyesület áram	91 455
Óvoda gáz	89 778
Iskola kazán karbantartás, javítás	80 662
Bérlakás víz	77 826
Óvoda felszerelés, edények, kisbútor	76 920
Sportöltöző gáz	71 961
Közgyógy igazolványok	71 906
Commitment szoftverfelhasználási díj	69 000
Óvoda játékok	65 100
Polgármesteri Hivatal telefon (Invitel)	64 558
Választói névjegyzék (Közigazgatási Hivatal)	62 100
Postaköltség	58 998
Martonvásár szabálysértési társulás	58 540
Üzemanyag	55 846
Groupama felelősségbiztosítás	55 355
Áram szennyvízáttemelő (Köztársaság út)	49 357
Óvoda áram	46 434
Művelődési Ház kábel, tápegység+javítás	42 114
Iskola telefon (Invitel)	40 601
Internet (T-online)	39 312
Temető víz	37 015
Asszonykórus személyszállítás	36 084
Akkumulátor	35 940
Óvoda fogyóeszköz	35 829
Szolgálati lakás víz	35 107

Martonvásár szemészet	35 043
Aram szennyvízátemelő (Dózsa Gy. út)	33 251
Foglalkozás egészségügyi ellátás	33 000
Riasztó távfelügyelet	30 000
Iskola tábla	29 124
Szolgálati lakás gáz (elszámoló számla)	28 570
Teniszklubház gáz	27 095
Művelődési Ház telefon (Invitel)	25 542
Védőnő gáz	24 135
Polgármesteri Hivatal víz	22 896
Foltvarrók	20 980
Kódexpressz hatásköri jegyzék	20 283
Complex CD jogtár	19 920
Irodaszer	18 065
Kártevőirtás	18 000
Munka és tűzvédelmi ellenőrzés	16 000
Művészeti iskola felszerelés	15 598
Riasztó karbantartás	15 360
Játszótér víz	12 211
Csatorna tábla	12 000
Tűzoltószerter áram	11 235
Kerékpárjavítás	8 990
Temető áram	8 899
Bosnyák térítési díj	8 474
Szolgálati lakás áram	7 773
Internet díjcsomag	7 200
Nyomatvány	6 474
Útiköltség (kiküldetés)	6 300
Telefonköltség (T-mobile)	5 976
Tornaterem gáz	5 810
Orvosi Rendelő telefon (Invitel)	5 747
Művelődési Ház víz	5 342
Veszélyes hulladék elszállítás	4 825
Szoftverkövetési díj	3 960
Iskola tagdíj (diáksport)	3 400
Gyógyszer	2 550
Eon kötbér	1 482

*A rendezvényekkel kapcsolatosan több pályázaton nyert bevételeket lásd lenn.

** A tábor részvételi díj bevételei az előző számban láthatók (486 000 forint)

*** Csatornaszámláról még 1 248 000 forint kiadás, lásd iskolatűz kiadásainak összesítője

BEVÉTELEK (adók és állami támogatások nélkül)	
Működésképtelen önkormányzatok pályázat	8 000 000
Biztosító által fizetett kártérítés (iskolatűz)	3 000 000
Szemétdíj befizetés	1 648 866
Művészeti iskola tandíj	1 470 280
Kistérség támogatása a szolgálati lakás felújítására (400 ezer forint vissza nem térítendő)	800 000
Iskolai étkezés térítési díj	799 021
Óvodai étkezés térítési díj	644 435
Magánszemélyek, vállalkozók, baptista egyház támogatása (iskolatűz)	406 000
Baracska pénzeszköz visszaadása (pályázat)	315 000
Projector pályázat	300 000
Bérleti díjak (közterület, terem)	238 283
GKM	234 865
Egészséges települések 2007. pályázat	149 900
Építési bírság önkormányzati része	122 500
Művészeti iskola támogatás Államkincstár ÖKTM	119 000
Felnőtt étkezés térítési díj	75 600
Ebédhordás	54 600
Biztosító visszautalása	42 036
Internet használat (Művelődési Ház)	28 880
Egyéb térítés, tanulók tankönyv hozzájárulása	24 022
Hirdetés bevétel (Kisbíró)	24 000
Ételmaradék	2 925
Diákigazolvány visszatérítés	1 960
Igazgatási szolgáltatási díj	1 750
Hangszer kölcsönzés	1 500

A PETŐFI UTCAI LAKÁS FELÚJÍTÁSA

Munka megnevezése	összeg (Ft)
laminált parketta + szegő + alátét fólia	180 678
festés, mázolás	120 000
fürdőszobai szerelvények	93 794
csempe, járólapp, lámpák	93 108
beton aljzatbetonozáshoz	26 880
gáztűzhely üzembehelyezése	11 300
vízvezeték szerelési anyagok	10 231
konvektor üzembehelyezés	5 100
kenőolaj láncfűrészhöz	1 350
ÖSSZESEN	542 441

Az elvégzett munkák:

az összes helyiség festése
a hidegpadlók új burkolása
a szobák padlóinak új burkolása
a fürdőszoba burkolása, szaniterek cseréje
a konyha csempézése, vízcsatlakozás kialakítása
a cserépkályha kitisztítása
a gáztűzhely és a konvektorok üzembehelyezése

AZ ISKOLA TŰZKÁR UTÁNI FELÚJÍTÁSA

Munka megnevezése	összeg (Ft)
festési munkák	1 080 000
aula festés 1+2 rétegben	528 000
Isodeck festék (koromfedő festék)	337 836
alapozó, festék, higitó	252 311
tűzkármentesítés	240 000
tűzoltókészülék csere	188 000
vékonylazúr	170 970
sík- és thermo üveg	98 998
fólia, mészfesték, korong	97 720
PVC padló, szegély és ragasztó	80 386
beltéri falfesték	48 964
korongecset, ragasztó	40 040
csemperagasztó, mélyalapozó	26 577
I acélgerenda	21 287
Supralux festék	18 475
fugakereszt, hullámpapír, üvegvágó	17 740
faroslemez és purhab	13 000
OSB lap	11 700
cement	9 000
B30-as téglá	6 960
homok	6 720
pormaszok	4 057
reflektor	3 355
mész	900
ÖSSZESEN	3 302 996

Hogyan kerültük el a csődhelyzetet 2007-ben?

Mit jelent, ha egy önkormányzat csődhelyzetbe kerül?

Az önkormányzatok adósságrendezési eljárásáról az 1996. évi XXV. törvény rendelkezik. Nagyon röviden a törvény lényege a következő: Az önkormányzat adósságrendezési eljárását akkor lehet kezdeményezni, ha 60 napon túli kiegyenlítetlen, elismert kötelezettsége áll fenn. A bíróság a kérelem helytállóságának vizsgálata után egy pénzügyi gondnokot nevez ki. Ezután a számlavezető bank csak olyan kifizetéseket teljesíthet, amelyeket a pénzügyi gondok jóváhagy. A jegyző köteles 30 napon belül elkészíteni a válságköltségvetést, amelyben kizárólag a kötelezően ellátandó feladatok működési kiadásainak finanszírozása szerepelhet. Ha ezt elfogadja a Képviselő-testület, akkor egy reorganizációs program és egy egyezségi javaslat is készül. A reorganizációs program tartalmazza a még eladható vagyonból és új hitelfelvételből származó - illetve egyéb intézkedések nyomán szerzett - bevételt (a hitelfelvételre más jogszabályokban korlátok vannak, Tordas már rég túllépte ezt a korlátot). Egyezség a hitelezők több mint felének hozzájárulásával születethet, illetve ha ezen követelések aránya eléri a 2/3-

ot az összes követeléshez viszonyítva. Amennyiben az egyezés nem születik meg, akkor a bíróság dönt az önkormányzati vagyon felosztásáról a hitelezők között.

Hogyan kerül egy önkormányzat csődhelyzetbe?

Az önkormányzati adósságrendeztések oknyomozása 1996-2003 címmel, az Állami Számvevőszék megbízásából készült tanulmány szerint a vizsgált esetekben a csődhelyzet kialakulásának okai egyértelműek voltak. A fizetéseképtelenséget leginkább az erőhöz nem mért nagyberuházások kezdeményezése, az önként vállalt feladatokhoz való ragaszkodás és a jogszabályellenes működés okozhatja. (Egyéb tanulságos megállapításokat a külön publikált idézetek tartalmazznak.)

Hogyan kerülte el Tordas a csődhelyzetet 2007-ben?

A jelenlegi Képviselő-testület gyakorlatilag egy nullás kasszát vett át elődeitől, de akkor még nem sejtette, hogy a fiókban lapul még 16,5 millió Ft kifizetetlen számla (ld. Kisbíróró 2007. júniusi szám) és kb. 200 millió Ft kötelezettség a csatorna-beruházás miatt, valamint azt sem, hogy a 2006-ban igényelt, 9,5 millió forintos állami hozzájárulást (szintén a szennyvízhálózat kapcsán) 2007-ben egy összegben leemeli a Magyar Államkincstár (továbbiakban a MÁK) a számlánkról.

A 2007-es költségvetést közel 40 millió forintos hiánnyal fogadta el a Képviselő-testület (mint az előző évben), ugyanis biztosak voltunk benne, hogy a hatékonyság növelésével, a felesleges kiadások megállításával és egyes operatív folyamatok átszervezésével jelentős költségmegtakarítást érhetünk el. (A következő Kisbíróban, a pénzügyi zárás után bemutatjuk, intézményenként pontosan milyen összegű megtakarítást eszközöltünk.)

Nézzük, milyen intézkedéseket fogantatosítottunk már 2007-ben a költségmegtakarítás jegyében:

- A Víziközműveket üzemeltető intézmény beszerzése a Polgármesteri Hivatalba (bérleti díj költség csökkentés), az ügyintéző 8 órás állásának 4 órára való csökkentése
- A karbantartó csapat tagjai bérét terhelő járulékokra kedvezmény igénylése, egyik tag nyugdíjaztatása
- iskola összevonás
- óvoda összevonás
- körjegyzőség alapítása
- iskola-tető javításának eredeti ajánlat szerinti 10 millió Ft

Ha mindezeket az intézkedéseket nem hoztuk volna meg, vagyis minden a „régiben” marad, akkor egy nagyon egyszerű levezetéssel láthatjuk, hogy az Önkormányzat már 2007. év közepén csődközeli helyzetbe került volna. Ugyanis a 25 millió forintos likvid hitel keretet nem lehet megemelni, egyéb forrás igénybevétele nem lehetséges, értékesíthető vagyonunk pedig már nincs jelentős, így ilyen bevételre sem számíthatunk. A levezetés (lásd táblázat) azt mutatja, hogy melyek azok a kiadások, amelyek a csatornaberuházás miatt szakadtak ránk* (ez a legnagyobb kiadás), mik azok a költségek, amelyek a fiókban lapultak kifizetetlenül 2006. október 1-jén, illetve új feladatként jelentkezett a művészeti iskola önkormányzatra eső kiadása. Ha nem vesszük figyelembe az állami normatívák folyamatos csökkenését, illetve az infláció hatását a dologi kiadásokra (pedig ez is kb. 6 millió forintot jelentett), akkor bankszámlánk egyenlege -48 millió forintnál tartott volna decemberben, ami lehetetlen, mert nem mehet -25 millió alá, így már réges rég csődbe ment volna Tordas község önkormányzata. A két szám különbözete, vagyis 23 millió forint (illetve az infláció és támogatás-csökkentés miatt még több) az adóemelésekből elért bevétel növekmény, illetve a kiadások csökkentéséből származó megtakarítás összege. Ha mindezt nem tettük volna meg, akkor már nem lenne a községnek nyitva álló művelődési háza, sporttelepe és művészeti iskolája sem.

Gondoljunk csak bele, hol tartanánk már, ha csak a csatornaberuházással kapcsolatos 19 millió forintot nem kellett volna kifizetnünk! Bankszámla egyenlegünk 2008. januárjában átlenyűlt volna pozitívba, és elkezdhetünk volna gyűjteni pályázati önrészekre, hogy megfialtatva akár 10-20 millió forintos beruházásokat hajtsunk végre már idén. Ehelyett idén megint kb. 15 millió forint tartozást kell kitermelnünk, és ez így fog még menni évekig... hacsak az Alkotmánybíróság nem mondja ki az igazunkat. Ennek kb. 50% az esélye: vagy igen vagy nem.

* A korábbi gyakorlatnak megfelelően természetesen 2006. október 1. után is élt az önkormányzat fellebbezési lehetőségével, folyamatosan kérte a fizetési haladékot, de kérelmeinket elutasították és az összegeket inkasszóval emelték le.

Hajbin Tímea, a Pénzügyi Bizottság elnöke

	FT OTP főszámla + adó számlák	Kifizetés időpontja
Pénzkészlet 2006. szeptember 30. (választás október 1.)	-559 000	
Kötelezettségek 2006. szept. 30. előtről (lásd lista a júniusi Kisbíróban!)	-16 656 000	2006. október-december
Iparüzési adó túlfizetés 2005.	-4 111 000	2007. június
2006. évi csat. fejl. hozzájárulás visszafizetése (I., II., III. negyedév)	-5 310 000	2007. szept. 14., INKASSZÓ
2005. IV. negyedévi csat. fejl. hozzájárulás visszafizetése	-2 560 000	
2004. és 2005. csat. jogtalan kamata (a kormányrendelettel 2007. jún 30-ig)	-7 199 000	2007. nov. 9., INKASSZÓ
2006. évi jogtalan igénylés Önhiki + egyéb áll. tám. visszafizetése 1. részlet	-1 681 000	
2006. évi jogtalan igénylés Önhiki+ egyéb áll. tám. visszafizetése 2. részlet	-1 640 000	2007. november, INKASSZÓ
2006. évi csat. fejl. hozzájárulás visszafizetése IV. negyedév	-4 259 000	2007. december, INKASSZÓ
Új feladat a Művészeti iskola I. félév nettó	-4 455 000	
Ha semmi nem történt volna (december közepén):	-48 430 000	
Maximális likvid hitel	-25 000 000	
Különbség= MEGTAKARÍTÁS!	23 430 000	

költsége helyett 700 ezer forintból történő megoldása, egyéb beruházások megvalósítása társadalmi munkában

- határozott időre főállású védőnő felvétele (addig folyamatos volt a helyettesítés)
- öreghegyi szemétszállítás külső vállalkozó nélküli megoldása
- egyéb kisebb intézkedések (pl. telefonktg monitoring, központi készletbeszerzés, modernebb fénymásoló/nyomtató/szkenner üzembe helyezése, e-közigazgatás kezdeti lépéseinek megtétele, iskolai kazán megjavítása, stb.)

Az önkormányzati adósságrendeztések oknyomozása 1996-2003

A fenti címmel, az Állami Számvevőszék megbízásából készült, 2004. márciusában megjelent tanulmányból vett alábbi idézetek tanulságosak lehetnek községünk múltbeli és jelen gazdálkodása szempontjából.

A tanulmány szerint a vizsgált esetekben a csődhelyzet kialakulásának okai a következők voltak:

II. „Az önkormányzatok a politikai cselekvési kényszertől és a rövidtávú céloktól vezérelve olyan nagyberuházásokat kezdeményeztek, amelyek nem kapcsolódtak a kötelező önkormányzati feladatokhoz. Hasonló okokból ragaszkodtak az önként vállalt feladatok ellátásához, még olyan szituációban is, amikor a működés már veszélybe került.”

III. „Az adórendszer változékonysága és szabályainak bizonytalan értelmezése két esetben is adósságrendezéshez vezetett. (ÁFA visszaigénylés)”

IV. „A csődesetek kialakulását legtöbb esetben a jogszabályellenes, törvénszegő működés tette lehetővé (a pénzforgalmi szemléletű könyvelés, valamint az elemi számviteli szabályok megszegése lehetővé tette, hogy a számlákat 60, 120 napon túl, néha éveken keresztül ne fizessék ki. Ilyen esetekben a számlákat nem könyvelték le, hanem egyszerűen „tárolták”. A pénzforgalmi szemlélet miatt nehéz egy jövőbeli egyösszegű törlesztés jelen időbe eső tartalékolását kimutatni, így meglepetéseket is rejthet egy egyébként szabályszerűen vezetett könyvelés, eredménykimutatás, vagyonmérleg.”

„Egy-egy települési Képviselő-testület döntésének meghozatalában fő szerepet kell játszania annak, hogy elsődleges a kötelező feladatok ellátása, annak finanszírozása, és csak ezek maradéktalan ellátása után következhetnek a törvényben kötelezően elő nem írt, önként vállalt feladatok teljesítése.”

„A testületekkel a fő gond az volt, hogy nem voltak hajlandók létszámot csökkenteni, adókat emelni, a kötelező feladatokra szűkíteni a költségvetést. Továbbá, az Önhiki* és egyéb állami forrásokkal igyekeztek mellőzni a nehezebb döntéseket.”

„Pozitív példának említeném az 1200 fős Dunafalva esetét. 2003-ban indult az eljárás, a válságköltségvetésük nominálisan 6%-kal volt kisebb az előző évinél, és a 39 fős önkormányzati létszám közel 25%-kal csökkent 30 főre. A csőd előtti költségvetése 128 millió forint volt. A helyi adókat a válság-költségvetésben 22%-kal emelték, a bevétel 6%-a helyi adó. Egy évre rá, csak nominális értékben érték el a csőd előtti főösszeget, a létszám 26-ra csökkent nyugdíjazás és átszervezés révén. A rövid lejáratú hitelt Önhiki* helyettesítette, s a csökkenő lakosság tükrében tervezik egészen 2009-ig a község intézményeinek összevonását, s több társulásnak kiterjesztését az oktatás területén is. Ez a jó példa, ahol egy büntetőjogi esemény után vezető és jegyzőváltás volt, az ASZ vizsgálata mentén alakítják át a gazdálkodásukat.”

„Sem a forráshiány, sem az eladósodottság okainak feltárásában nem kapott kellő hangsúlyt az ellenőrzési tevékenység. Erre a Nágocson lezajlott első adósságrendezés a legjobb példa. Az Állami Számvevőszék akkori elnöke, néhai Hágelmayer István személyesen vezette azt a meghallgatást, amelyen a nágocsi polgármester – akit időközben 2 év 8 hónap börtönrre ítélték – adott számot gazdasági helyzetükről, itt hangzott el többször a kérdés „hol volt a belső ellenőrzés”? Az önkormányzati törvény 1994-es módosítása során a pénzügyi bizottságok hangsúlyosabb szerepet kaptak a pénzügyi folyamatok ellenőrzésében, emellett kötelező jelleggel előírták a belső ellenőrzési rendszer kiépítését, illetve a belső ellenőrzés folytatását. Mind a vezetői, mind a munkafolyamatba épített ellenőrzések a tapasztalatok szerint felhívták a figyelmet a fokozatosan nehezülő gazdasági helyzetre, a likviditási problémákra, de az ellenőrzések megállapításait jónéhány esetben figyelmen kívül hagyták, a jelzéseket nem követték érdemi intézkedések.”

*Önhibáján kívül hátrányos helyzetbe került települések támogatására kiírt pályázat

Lapzárta után érkezett hír: Kajászó Képviselő-testülete csődeljárás elindításáról határozott a több mint féléves lejárt tartozásai miatt. A csődeljárás részleteiről, a meghozott intézkedésekről a későbbiekben beszámolunk, így mindenki közvetlen információkat szerezhet a pénztelenség következményeiről.

Hajbin Tímea a Pénzügyi Bizottság elnöke

A Tordas értékei idei első számában Márki Ferenc válaszolt a Kisbíróban megjelent, csatornával kapcsolatos írásomra. Sokat gondolkodtam azon, vajon szabad-e reagálni egy sértett ember alaptalan vagdalkozásaira, vagy hagyjuk rá az egészet. Mivel gondolatait a nyilvánosság előtt vállalta, a válaszokat is vállalnia kell. Ezen túlmenően a vita jó alkalmat teremthet arra, hogy esélyt adjunk azoknak az olvasóknak, akik tisztábban szeretnének látni ebben a témában. Hiszek a nyilvánosság erejében. Hiszem, hogy a nyilvánosság előtti felelősség gátat szab a parttalan vagdalkozásoknak. Osztom Abraham Lincoln, az Egyesült Államok híres elnökének gondolatát, mely szerint egy embert többször, sok embert egyszer meg lehet téveszteni, de sok embert sokszor nem lehet.

Az apróbb betűvel szedett részek a Márki úr cikkéből származnak. Hogy ne vádolhasson ismét azzal, hogy környezetéből kiragadtam gondolatait, a cikket teljes terjedelmében idézem, és ezzel párhuzamosan írom le a véleményem. Ide azt is írhatom volna, hogy véleményünk, hiszen a csatornázás probléma-körének a feltárását sem egyedül végzem. Sokan dolgozunk rajta, sokan segítenek. Többen, mint akik ezt névvel, arccal vállalják. Nehéz időket élünk! Bármí megtörténhet! Az ember nem viseli könnyű szívvel, ha a kocsiját leöntik kromofággal, fényezését felkarmolják, kerekeit kiszúrkálják, a kapuját összefestik, vagy éppen a kuttyáját mérgezik meg. Szerencsére ezek az atrocitások sokunkat megerősítenek abban, hogy jó úton járunk. Valakinek, valakiknek nagyon útban vagyunk. De ez legyen az ő bajuk.

Akkor nézzük Márki Ferenc cikkét!

„Nem kell tudni és érteni a tordasi csatorna beruházás indítását és megvalósítását ahhoz, hogy megállapíthassuk: az alpolgármester és a pénzügyi bizottság elnöke Kisbíróban írt elemzései a lakosság manipulálását, saját egy éves tehetetlenségük magyarázását tartalmazzák.”

Arról, hogy Márki Ferenc komolyan gondolja az általa leírtakat, jónéhány képviselőnek személyes tapasztalata van. Magam is láttam, hogy amikor valaki valamit nem értett a testületi ülésen, ő magyarázat helyett egy flegma kézlegyintéssel intézte el a dolgot, mondván „nem kell nektek mindent érteni”. Kérdés, hogy ez a hozzáállás mennyire járult hozzá ahhoz, hogy Tordas a jelenlegi helyzetbe került. Mindenesetre egy biztos: minket már nem tud leinteni a testületi üléseken.

„2007. decemberében a helyi önkormányzat vezetésének már nem a csatorna építésének értelmezésénél kellene tartani, hanem a befejezésénél, és ha úgy tetszik a beruházás folyamata és a konstrukció teljes megértésénél. Lehet csinálni azt is, amit a jelenlegi szűkebb önkormányzati vezetés (Martonvásár, Tordas, Gyúró települések) csinál, lehet értetlenkedni, lehet váddal illetni azokat, akik a csatornát megvalósították. Egy biztos, a csatornahálózat kész van, kisebb hibákkal működik is mindenki meglegedésére. A legfontosabb feladat lett volna a 2006 októberében megválasztott képviselő-testületeknek, hogy a megépült mű működtetését törvényes mederbe tereljék és az országos jogszabályi káoszban megtalálják a kivezető utat. Nem tették annak ellenére, hogy a település helyzete, saját helyzetük jelenlegi rossz és csőd közeli állapotát ebből eredeztetik. Nem tették, mert a csatorna megvalósításában szereplő vezetők közül egyedül Ráckeresztúr polgármestere és jegyzője maradt a régi és halvány lila gőzük nem volt az egészről. Hiába kérte az Ökotám-konstrukció tervezője, aki jelenleg a ráckeresztúri szennyvíztisztító telepet is üzemelteti, hogy hívják őt és beszéljék meg a feladatokat, a tordasi önkormányzat ezt nem tette. Vajon miért?”

Hajbin Tímeával és Juhász Csabával már 2006. október 16-án (egy héttel a képviselői eskütétel után) felkerestük Ónody Miklós urat, Ráckeresztúr polgármesterét, aki a többórás konzultáció során nagyon sokat segített a konstrukció megértésében. Ráadásul Hekman Tibor ráckeresztúri jegyző csaknem fél évig helyettesített Tordason, így tőle is nagyon sok segítséget kaptunk. Többek között a teljes csatornázási iratanyagot, kb. tízezer oldalt. Megnyugtatom Márki Ferencet, hogy most már nekünk is van halvány lila gőzünk, sőt a lassan eloszló gőzben egyre tisztábban látunk.

Az, hogy az „országos jogszabályi káoszban” nekünk kell (2007-2008-ban!) megkeresni a kivezető utat, az a falu előző vezetésének csődje. Egy 2003-ban elkezdett beruházás működtetését nem 2007-ben kellene kitalálni, vagy ahogy ő írja, „tör-

vényes mederbe terelni”. Ráadásul nem „tudatlan” képviselőknek. A világ szerencsésebb történelmi országaiban, mint pl. Gabon és Mozambik (Fábrí Sándor után szabadon) a beruházás előkészítésének szerves részét képezi a szakszerű, gazdaságos és törvényes üzemeltetésnek a megtervezése. Nem tudok szó nélkül elmenni amellett sem, hogy Márki úr szerint mi „ebből eredeztetjük” a jelenlegi csődhelyzetet. Ezt mi sosem állítottuk, bár tény, hogy ez is jövő megoldandó feladatai közé tartozik. Mi a csődhelyzetet „abból eredeztetjük”, hogy a beruházás megvalósítása nem történt „törvényes mederben”. Ezen változtatni érdemben már nem tudunk, legfeljebb levonva a tanulságokat, körültekintőbbek vagyunk, és tartózkodunk az újabb törvénytelenségektől.

Az „Ökotám konstrukció tervezője”-vel az év folyamán a négy település polgármesterei állandó kapcsolatban voltak. A Váci Gyula úr által javasolt kiútról - Juhász Csaba meghívására - a tordasi Polgármesteri Hivatalban három település képviselői - már jóval a december 11-i testületi ülés előtt - egyeztettek a beruházó cég jogászával. Azóta Váci Gyula a testületi ülésen és a közmeghallgatáson is ismertette ötleteit. Ezek leírását nem vállalta annak ellenére, hogy ezzel nagyon megkönnyítené a döntéshozatalt. Itt mi is feltesszük a kérdést: vajon miért?

„Nem jártak el hatékonyan a Magyar Államkincstár intézkedéseivel szemben sem, ami a jogi szabályozás pontatlansága miatt sikerrel járhatott volna. Nem ismerték és nem is akarták megismerni azt a folyamatot, és jogászközből álló rendszert, amely az egész beruházás mögött áll.”

A „jogászközből álló rendszer” segítségével a négy település minden lépést megtett a kötelezettségek visszavonása és fizetési haladék elérése érdekében. Pontosan ugyanazokat a lépéseket, amelyeket a gesztor Ráckeresztúr polgármestere is, így remélhetőleg semmiféle mulasztást nem követtünk el az ügyben.

„A fentebb említett tordasi elemzőknek tudniuk kellene, hogy az ide vonatkozó jogszabályok ellentmondanak egymásnak és ellentmondanak az alapítványoknak is. Ennek rendezésére kerül sor majd akkor, amikor az Alkotmánybíróság dönt az Ökotám alapítványi konstrukcióban megvalósult közel 70 település pénzügyi tartozásairól és sorsáról. Az a döntés emeli magasra a beruházást elindítókat, vagy éppen dönti porba. Ez a rizikó mindig is benne volt a beruházásban.”

Ebben egyetértünk, csak mi nem fogalmaztunk ilyen költőien. Mi egyszerűen azt állítjuk, hogy a beruházás elindításakor, a sok-sok figyelmeztetés ellenére, a döntéshozók nem jártak el kellő körültekintéssel. Költőien azt is mondhatnánk, hogy Tordas jövőjét felelőtlenül egy rulettasztalra tették. Nem lehet beletörődni abba, hogy négy évvel a beruházás elkezdése után, azon döntéshozók egyike, akinek a törvényesség legfőbb öröknek kellett volna lennie, azt mondja egy - kamatokkal együtt - 260 milliós tartozásról, hogy „ez a rizikó mindig is benne volt a beruházásban.” Márki úr! Nem volt mindig benne! Csak azt követően volt benne, hogy Ön és még néhányan 2003. novemberében beletették! Az pedig egyenesen arcátlanság, hogy az önök által előidézett pénzügyi-gazdasági helyzetben pont önök vagdossák a fejükhöz azokat az adóemeléseket, támogatás-csökkenéseket, amelyek elmaradása esetén már Tordas élén is csődbiztos dirigálna. Azért írom, hogy „is”, mert Kajászón már túl vannak ezen...

„A közmeghallgatáson elhangzott az ÖKOTÁM-konstrukció „kiagyalójának” szájából, hogy egy ellenőrzést, az arról készült jelentést összességében kell értékelni, abból nem lehet csak úgy „csemegézni”.”

Pontosan azért tettük fel az egész ÁSZ jelentést a tordas.hu-ra, hogy mások is hozzáférjenek! Még senki sem jelezte, hogy a kiragadott részletek kilógnak a teljes anyagból és elferdítik annak mondanivalóját.

„A lakosságot zrikáló írások, mely szerint a csatorna beruházással kapcsolatos kötelezettségek háztartásonként 400 000 Ft-ot jelentenek, demagóg állítások, fenyegetések, és minden realitást nélkülözve a beruházást megvalósítók lejáratására alkalmas.”

A lakosságot nem „zrikáltuk”. Seholy sem állítottam, hogy ezt az összeget a háztartásoknak meg kell fizetni! Csak érzékeltem, hogy a község, háztartásokra lebontva, mekkora pénzügyi koloncot kapott a nyakába (400 000 Ft/háztartás).

„Az alpolgármester jól vezette be elemzésébe a csatorna beruházás lényegét. Ezt megerősítette a közmeghallgatások Váci Gyula is, aki elmondta, hogy a lakosság 65 000 Ft-os hozzájárulása mellett az önkormányzatnak egy fillér anyagi terhet nem jelentett, ebből fakadóan bárhogy is dönt az Alkotmánybíróság, a lakosságot senki nem

fogja plusz pénzek befizetésére kötelezni.”

Az elismerő szavak cáfolják a cikk elején írt elmarasztaló kijelentést. Vajon melyiket gondolja komolyan a szerző? Értjük a lényegét vagy nem?

„Az államkincstár által az önkormányzatoktól visszakövetelt, és már visszafizetett összeg jogtalanul kerültek leemelésre. A közműfejlesztési hozzájárulások nem az önkormányzat tartozásai, ha nem a lakosságé. Ha tehát az állam a jelenlegi jogszabályi kavalkádban úgy érzi, neki a pénz visszajár, talán a néhány százezer magyar állampolgártól kérhetné vissza.”

Ez most fenyegetés? Márki Ferenc most világosít fel minket, hogy a Tordas által visszafizetendő közműfejlesztési hozzájárulást nem a falu kapta az államtól, hanem mi, akik a lakásszája szerződést megkötöttük, és megbíztuk a jegyzőt a nekünk járó támogatás megigénylésével? Kíváncsi vagyok, hányan vannak tisztában azzal - amit 2003-ban majdnem mindannyian aláírtunk - hogy tudomásul vesszük: az érdekeltségi hozzájárulásból az engedményezés következtében nem fedezett összeget az önkormányzat adók módjára behajthatja. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy mi most az elődeink által nem kellően tájékoztatott Tordasiaktól - akik hozzánk hasonlóan áldozatok - be fogjuk hajtani a hiányzó pénzt. De mindenképp jegyezzük meg, hogy ezt velünk, mindannyiunkkal képesek voltak aláírni a csatorna projekt önkéntes szervezői!

„Bírósági jogerős ítélet van arra vonatkozóan, hogy a jegyző KÖTELES a közműfejlesztési hozzájárulások visszaigénylésére, ha azt a lakos hozzá benyújtja. Nem teheti tehát meg, hogy ÁSZ és egyéb vélemények (nem kötelező érvényűek) alapján megtagadja a feladat végrehajtását, és mivel a feladat jegyzői hatáskör, a képviselő-testület bele sem beszélhet.”

Ez megérne egy külön cikket, de röviden ismertetem, miről van szó. A bíróság az ítélet indoklásában csak azt írja, hogy a jegyző nem a megbízási szerződés, hanem a 262/2004 (IX. 23.) Kormányrendelet előírása alapján igényli meg az állampolgárokat megillető közműfejlesztési támogatást. A bíróság nem vizsgálta azt, hogy az ügyfél, akinek a nevében a jegyző feladata igényelni a támogatást, jogosult-e, vagy sem erre a támogatásra.

„Sajnos az egész probléma gyökerét abban találom, hogy az elemzést író két „szakember” nem a megismerésen, nem a megoldáson dolgozott, hanem amit a cikkeik hangvételéből is látható, a gyűlölet, az ármánykodás, a becsületes emberek sértegetése a fő cél (és ennek nincs vége). Úgy gondolják, hogy az önkormányzat nagy baját, a pénztelenséget, rá lehet és rá is kell kenni az előző testületben dolgozókra, az előző vezetésre. Nem tudják tudomásul venni, hogy a csatornahálózat megépítésében náluk sokkal okosabb emberek vesznek részt (jogászok, bankárok, közgazdászok, műszakiak, környezetvédők stb.).”

Őszintén állítjuk, hogy az előző ciklus képviselőinek többsége csak abban hibáztatható, hogy feltétlenül hitt a „náluk sokkal okosabbaknak”. Figyelmen kívül hagyták, hogy ezek az „okosok” nem feltétlenül osztoznak abban a felelősségben, amit a falu előljárói esküvel felvállaltak. Ezért nem marasztalhatók el, hiszen nem ez a dolguk. Az ő dolguk az, hogy a profitot, adott esetben a környezetet védjék. Ezt meg is tették maradéktalanul. Mi sem vagyunk csatornázási szakemberek, de olvasni tudunk, és az elolvasottakat értelmezni sem jelent megoldhatatlan feladatot. Egy megállapodás megértéséhez nem feltétlenül kell jogi végzettség. Egy általános jogérzék, és a magyar nyelv ismerete nagyon sokat segít. Elég egy rossz helyre tett, vagy éppen egy kihagyott vessző, és a mondat pontosan az ellenkezőjét jelenti, mint amit a felületes aláíró gondolt. Ezért kell körültekintőnek lenni, és minden leírt vagy kimondott mondatot alaposan átgondolni.

„És ami a legszomorúbb: Nem veszik észre, hogy nem a csatorna-építés kezdetével kell foglalkozni (a csatorna már megépült), hanem a folytatással, a több százmilliós, a lakosság által adományozott vagyon aktiválásával. Ez az ő dolguk és nem kevés.”

A dolgunk valóban nem kevés, bár én inkább úgy fogalmaznék, hogy egyenesen sok. Pontosan Márki Ferenc állította néhány bekezdéssel feljebb, hogy majd az Alkotmánybíróság döntése „emeli magasra a beruházást elindítókat, vagy éppen dönti porba”. Ahhoz, hogy felelős döntéseket hozzunk a csatorna projekttel kapcsolatban, bizony le kell ásnunk az alapokig. Nem mindegy ugyanis, hogy a vitás kérdésekben Márki Ferencnek, Farkas Jánosnak és Váci Gyulának vagy az államnak van-e igaza. Sajnos egyre inkább úgy látszik, hogy az Alkotmánybíróság az utolsó szalmaszál, de persze egy fuldokló

nem lehet finnyás, egy szalmaszála is bele kell kapaszkodnia.

„Cikkem bevezetője egy, az Ökotám alapítvány által biztosított, anyag közlésének, amelyből az érdeklődők és az önkormány jelenlegi vezetése is ismereteket szerezhet és tájékozódhat.”

Az, hogy - az általa is előidézett - csödközeli állapotban azal dicsekedzik, hogy ő olyan információk birtokában van, amiből az önkormányzat jelenlegi vezetése is ismereteket szerezhet és tájékozódhat, mindenki számára nyilvánvalóvá teszi a szándékait. Ha valóban a falu sorsa érdekelné, akkor nem a havonta megjelenő újságban csöpögtetné az információkat, ha-

nem sietve a rendelkezésünkre bocsátaná. Jegyzői megbízatásának elvesztése miatti bosszúvágya pillanatnyilag erősebbnek látszik, mint Tordas iránti szeretete. Reménykedjünk abban, hogy a bosszúvágy előbb-utóbb elpárolog, és marad a szeretet.

„Mindaddig, amíg a Kishíróban írók szemben mennek a lakossággal és az elmúlt évben tapasztalt stílusukon nem változtatnak párbeszédre nem kerül sor. Ezért a csatornáról írandó cikkeink sem fognak a reagáló vitatkozni kívánó cikkekre válaszolni.”

Valahogy majd csak kibírjuk!

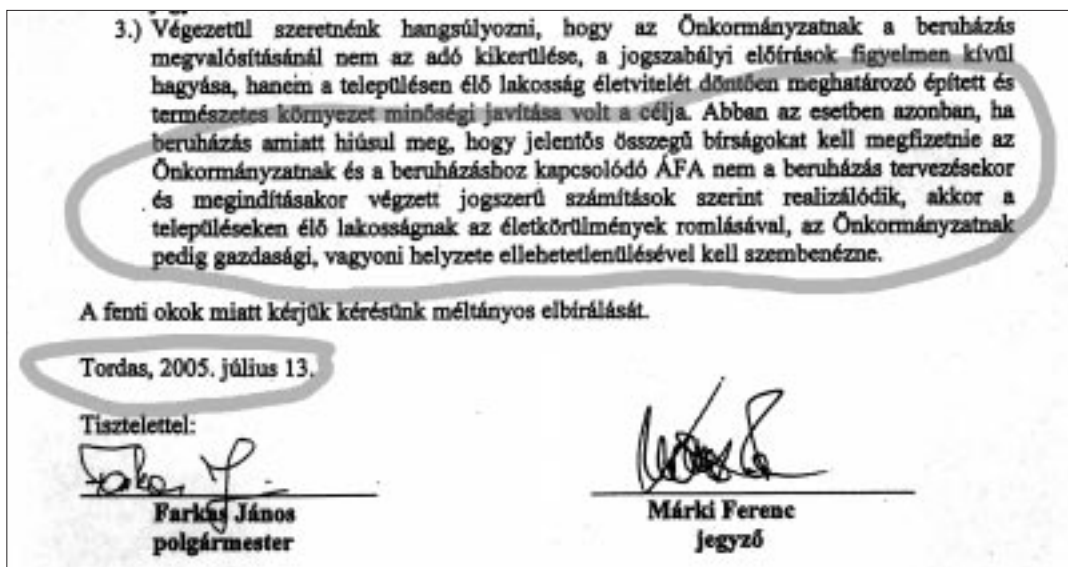
Teszár Tamás

Képünk sajnos nem csak illusztráció.

Volt, amikor egy 2 800 000 Ft-os ÁFA fizetési kötelezettség végrehajtásának felfüggesztését kérték a bíróságtól.

Erről akkor (2005-ben) hányan tudtunk?

És miért mondták az aláírók, hogy hazudunk, amikor ezekről a tartozásokról beszélünk?

Tordas története őseink elmondása alapján

Az előző számban említett gyúrói úti szőlőterületet kiegészítette a mai fenyő és lombos erdő területe. Itt is gyönyörű, szelíd alanyon termő szőlők voltak. Szőlőterület volt még a mai Tordasra vezető út mellett a Páskom-dűlő.

Miután a falu akkori lakói a domboldalokról és dombhátról a patak medréhez telepedtek a vízszerezés megkönnyítése végett, az akkori falu lakóházai a mai Györgyi bolttól kezdődően a temetőig, valamint a mai Dózsa György útig, a domboldalon helyezkedtek el. A faluhoz tartozott az uradalom részét képező Kálózd puszta, a falutól nyugatra kb. 1 km távolságra, valamint Kiskálózd cselédházai és a vízimalom, a mai benzinkút területén. Ide tartozott a Galagonyás puszta, az ott lakó cselédekkel. Ez lélekszámok tekintetében nagyobb volt, mint a Kálózd puszta lakóinak száma.

Az uradalom területei egy részét eladta az arra igényt tartók részére. Ez a terület a pataktól kezdődően négy dűlőre osztva az Öreghegyig terjedt. Ide tartozott még a Páskomoktól kezdődő három alsó dűlő. A lakosok szorgalmuk függvényében vásároltak területeket. A birtokok nagyságát „fertyályban” mérték. Egy fertyály 8 kataszteri hold területet jelentett. Értékét aranykoronában határozták meg. Miután termőértéke ezen területeknek eltérő volt, minden tulajdonos az összes dűlőkben elosztva kapta a birtokát képező területet.

A falu vezetését a település jegyzője vezette. Segítették a vezetésben őt a falu lakói által választott előljárárság tagjai. Az előljárárság maga közül községi bírót választott. A kapcsolatot a jegyzővel a bíró tartotta. A hivatalos iratokat aláírásával látta el. A hivatalos segítője a kisbíró volt.

A fokozatosan gyarapodó lakosság megélhetését állatállománya biztosította. A növekvő állatszám miatt a falu a tartás megkönnyítésére legeltetési társulatot hozott létre, élén a mezei bíróval. Az ő feladata volt az állatok kihajtását végző kanász, tehenes felfogadása, kihajtó terület, lakás, apaállat, takarmány biztosítása. Az alkalmazottak számára szerény lakást, az állatok kihajtásának számától függően megélhetést biztosított. A mezei védelmet mezei csöszök, a falu éjszakai csendjét éjjeliőrök biztosították.

Miután az elszaporodott fejőstehén állomány tejmennyiségét be kellett gyűjteni, tejszövetkezetet hoztak létre. Közös tejszarnokot építettek, tejbegyűjtőt alkalmaztak. A tejszarnok a mai bolt egy részén volt, tejhűtő és szeparáló biztosította a tej elállítását. A tejet naponta lovaskocsival reggel és este a vasútra szállították. Vasúton a budapesti tejfeldolgozóba szállították és ott dolgozták fel. A helyben begyűjtött tej hűtését átfolyós hűtővel és jéggel végezték. Tejtévével reggel és este történt, így a tej fejés után hamarosan hűtésre és szállításra került.

A lakosság az évszakokban különböző munkákat végzett. A tél elfoglaltsága közé tartozott a hűtőjég begyűjtése az úgynevezett jégvermekbe. Ásott, mély gödör szalmával bélelve, kívül vastag nádfedél és só biztosította a jég megmaradását egész évben. Ilyen jégvermek biztosították a vágóhidak és korcsmai hűtő szükségletét. Téli szórakozás volt a lovasszánkózás és a hegyoldalról való szánkózás, iskolások hócsatái, hóember készítés. Legények, lányok a jégen fakutyáztak. A hosszú téli esték tollfosztással, fonással, szövessel foglalták le az asszonyokat, lányokat. Lányok fiúk találkozási lehetőségét biztosította. Az emberek kártyáztak, poharaztak a hegy levéből, megbeszéltek teendőiket. Napközben, bort fejtettek, kijavították elromlott szerszámaikat, ellátták állataikat.

A tavasz megérkezéssel az embereket a földek megmunkálása, a szőlő- és fametszés, a szántás, a talaj előkészítés és a vetés foglalta le. A kerti veteményezés az asszonyok, lányok munkája volt. A jó idő beköszönte után a gyerekeket a tereken töltött játék kötötte le, a tanulás és szülőknek való segítség után. A fiatalok kötelességei közé tartozott az állatok almának bekészítése, a szérűskert, az udvar, az utca tisztán tartása. Vasárnapi szórakozás a legényeknek a snóblizás, kuglizás, lányokkal közösen a kifutópár volt. Ezt két csapat játszotta. A játék tárgya egy teniszlabda és az ütésre használt seprűnyél (rafika) volt. Jó mozgást biztosító játék volt. Az ütést végző csapat tagjai két pont között futottak. A másik csapat tagjai az elütött labdát a levegőből elkapva megszerezték, vagy a földről felvett labdával a másik csapat futótagjait a labdával megdobták. Így a két csapat helyet cserélve folytatta a játékot. Ez az időszak a vízkérésztől hamvazószerdáig a bálozás időszaka volt. Ezt az időt a vigasság tilalma követte egészen húsvétig.

Varga Sándor

Lakóparkok 4 lakásos társasházakkal... Tordason

A decemberi közmeghallgatáson Soós Gyula tordasi lakos kifejtette, hogy egyáltalán nem biztos, hogy jó a falunak a lakóparkok, lakókertek megjelenése, és véleménye szerint a cél a falusias környezet megtartása kell hogy legyen Tordason. (Szendrői Júlia augusztusi cikkében szintén kifejti, hogy szerinte a tordasi lakosok számának növekedése – öt év alatt 116 fő – a fejlődő és hangulatörző jellegnek köszönhető Budapest agglomerációs területeként funkcionálva. Igaz, Ő az ipari létesítmények megjelenése miatt írta le gondolatait, de Soós úr szerint a lakóparkok megjelenése éppen olyan veszélyeket hordoz, mint az iparé.)

Soós Gyula véleménye késztetett e cikk megírására, ugyanis hasonló gondolatok hangoztak el a 2007. augusztus 24-i rendkívüli testületi ülésen, amikor az eseti vizsgáló bizottság jelentését megtárgyalta és elfogadta a Képviselő-testület. Az eseti vizsgáló bizottságot az a tény hívta életre, hogy Szollár László kezdeményezésére a Képviselő-testületnek 2007. júliusában döntenie kellett volna a Helyi Építési Szabályzat (HÉSZ) módosításáról, amely lehetővé tette volna egy idősek otthona építését. A módosítandó pontok közé azonban bekerült egy korábbi (2006. szeptemberi!) döntés is, amely lehetővé tette a Csillagfürt Lakóparkban és Szollár László területén lévő építési telkeken 4 lakásos társasházak építését. A HÉSZ és a település-szekezeti terv módosítása közben (ez több mint fél évet vett igénybe) a Közigazgatási Hivatal jelezte, hogy a 2006. szeptemberi (a választás előtti utolsó ülésen meghozott!) módosítás törvénysértő módon jött létre, így az új Testületnek kell a hibát helyrehozni. Mivel a Képviselő-testület nagy része nem is tudott erről a módosításról, illetve a törvénysértő mivolta miatt kétségesnek tartotta minden háttérinformáció nélkül az elfogadását, egy 3 tagú Bizottságot jelölt ki a 2006. szeptember 20-i rendeletmódosítás körülményeinek vizsgálatára. A Bizottság tagjai Petz Ernő elnök, Farkas János és Hajbin Tímea voltak.

A Bizottság vizsgálatáról szóló jelentést teljes terjedelemben a www.tordas.hu weboldalon és a könyvtárban elolvashatják. Röviden összefoglalva, a 2006. szeptember 19-i Képviselő-testületi ülés jegyzőkönyve szerint a jegyző által előterjesztett rendelet módosítási javaslatot a testület vita és hozzászólás nélkül elfogadta. Az előterjesztés szerint a Csillagfürt lakókert tulajdonosa (OFFMA Kft.) és a 2401-es helyrajzi számú ingatlanból kialakított telkek tulajdonosa (Szollár László) kérelmezte, hogy az érintett területen négylakásos lakóépületek épülhessenek. Az előterjesztésben szerepelt továbbá, hogy az Alba-Expert szerint a módosításhoz nem szükségesek szakhatósági vélemények, a változtatást kifüggesztették, lakossági fórumot tartottak a kérdésben 2006. augusztus 14-én, valamint a Gazdasági és Vállalkozási Bizottság tárgyalta és támogatta a módosítást.

Szakértői vélemény figyelembe vételével, a jogszabályi háttér áttekintése után a vizsgáló bizottság megállapította, hogy az akkori jegyző által aláírt előterjesztésben szereplő kijelentés, miszerint a HÉSZ „módosítás csak rendeleti szintű pontosítást érint, ezért a különböző szakhatóságok szakmai véleményezésére nincs szükség” nem helytálló. Ezért a Testület által, az előterjesztés alapján meghozott döntés jogszabálysértő. Továbbá jogszabálysértő azért is, mert az akkori jegyző állításával ellentétben nem történt meg a kifüggesztés, és lakossági fórumot sem tartottak, így a tordasi lakosok elestek kifogásolási joguktól, sőt nem is tudtak erről a nagy horderejű változásról.

A 2006-ban hatályos Településfejlesztési koncepció, amelyet 2003. szeptemberében fogadott el a Képviselő-testület, és a település hosszú távú fejlesztéseinek irányelveit hivatott rögzíteni, Tordas község lakásainak kívánatos számát 650-700 között határozta meg: „a várható létszám reálisan 2 000 főig emelkedik, ami még az összes települési adottságot figyelembe véve kezelhető. E lélekszám fölött a teljes infrastruktúra és intézményhálózat átépítésre, bővítésre, kiegészítésre szorul.” „Tordas napjainkban kedvelt község a gazdálkodók, pihenésre vágyók, kellemes vidéki környezetet kedvelők körében. Budapest agglomerációs területeként funkcionálva fejlődő és hangulatörző település maradt”. „A község kialakult arculatán, szerepkörén és nagyságán a jövőben sem célszerű változtatni”.

(Idézetek a 2003. szeptember 2-i ülésről. - 2003. évi jegyzőkönyvek 289. oldal)

Településfejlesztési koncepció

„Milichovszkiné Szalai Ilona: már évek óta felvetődött a Rákóczi út és a Petőfi úti kertek közötti új telek kialakítása. Ezt nem tartalmazza a koncepció. Vigyázni kell a lakosság számára, vigyázni, hogy a túlnépesedést elkerüljük.”

„Toman József: a 2 000 fős határ hamar elérhető, a koncepció tartalmazza korlátokat e létszám gyors elérésének elkerülésére.”

„Cifka János: A lakosság szám kordában tartása érdekében a telekalakítások tekintetében a beépíthetőségi lehetőségek, a telekalakítás szigorítása legyen a fő cél... Gondozó házak faluban történő elhelyezése nem indokolt.”

A Bizottság mindez alapján megállapította, hogy a HÉSZ a fenti módosítással ellentmondásba került a Képviselő-testületnek a koncepcióban meghatározott szándékával, hiszen így akár 900-950 lakás is épülhet a településen, a lélekszám pedig a jelenlegi 1 800 főről 2 700-3 000-főre (!!) nőhet.

Összességében a Bizottság megállapította, hogy a vizsgáló rendelet-módosítás megsértette a jogszabályokat, és a jogszabály-ellenesen módosított rendelet egyértelműen a hibás előkészítés következménye volt.

A jelentést a Képviselő-testület 2007. augusztus 24-i ülésén 7 igen szavazattal és 1 tartózkodással elfogadta. (Az ülésről igazoltan hiányzott Rácz József és Teszár Tamás.)

A döntés jogszabályellenes mivoltán kívül igen komoly problémákat vet fel:

- A jelenlegi infrastruktúra nem bírja a vázolt mértékű megterhelést. Útjaink így is borzasztó állapotban vannak, gondoljuk csak el, mit jelentene 240 lakásból minimum 300-400 autó minden nap kétszeri átvonulása az egész falun (mert nyilván dolgozni Budapestre járnának a lakók). Nem is beszélve a levegőszennyezésről.

- Ha a 240 lakásból csak minden másodikban lenne egy iskolás korú gyerek, nem férnének be a tantermekbe. Az óvoda jelenleg is több mint 100%-on „üzemel” úgy, hogy jónéhány tordasi gyerek jár Martonvásárra a kistérségi óvodába. Elhelyezésüket az önkormányzatnak kellene megoldani, bővítésre nincs fejlesztési forrás.

- A szennyvízhálózatra már jelenleg sem lehet lakásokat kötni, a szennyező szennyvíztisztítók nem fogadják be a szippantott szennyvizet, mert mindegyik 100% közelében üzemel.

- Ivóvíz szempontjából új kút és víztározó építése elkerülhetetlen lenne, több tízmillió forintba kerülne a fejlesztés.

- A falu lakosságának 1/3-a szinte teljesen különálló részt alkotna a faluból. Előfordult már máshol az országban, hogy egy idő után külön települést akartak létrehozni (pl. Piliscsaba).
- Négylakásos társasházak tömeges építése 1 200-1 400 m²-es telkekre nem lakóparkot, hanem lakótelepet eredményezne, minimális zöld területtel. Ez lenne a falunkból.

És hogy reális esély van-e mindeerre? A vállalkozó érdeke nyilván az, hogy ha már felépíti lakásait, minél előbb eladja. A közelmúltban Martonvásáron a Ráckeresztúr felőli oldalon hihetetlen ütemben keltek el a házak/lakások, és még 240 lakás építését tervezik.

Mindezen félelmek miatt 2007. szeptemberében a Képviselő-testület úgy döntött, hogy hatályon kívül helyezi a négy lakásos társasházak engedélyezéséről szóló majd' 1 évvel korábban, jogszabályellenesen meghozott rendeletmódosítást.

Ekkorra már közel húsz négylakásos társasházra szóló engedélyt kiadott az építésügyi előadó, így ezek a házak nagy valószínűség szerint meg is fognak épülni. Ezek a határozatok még akkor születtek, amikor a hivatkozott, jogszabályellenesen hozott rendelet-módosítás érvényben volt. Az építésügyi előadó azóta közös megegyezéssel távozott a martonvásári hivatalból.

Javasolom minden tordasi lakosnak, hogy nézze meg személyesen az építkezést, majd saját maga alkossa véleményét arról, hogy helyesen döntött-e 2007. szeptemberében a Képviselő-testület, amikor megállította a négylakásos társasházak tömeges megjelenését falunkban.

Hajbin Tímea

Iskolai hírek

Ismét egy új év vette kezdetét, de néhány gondolat erejéig szeretnék visszatérni a novemberi és decemberi iskolai eseményekre.

November 5-én jöttünk az őszi szünet után először iskolába. Akkor még több helyszínen folyt a tanítás. Rá egy hétre 7 osztály visszaköltözött az iskola újjávarázsolt épületébe és próbáltunk visszazökkenni a megszokott hétköznapiakba.

November 18-án igazgatónőnk, Dr. Hamza Lászlóné védnöksége alatt és szervezésében gálaműsor volt az iskola helyreállításában segédkezők tiszteletére a művelődési házban, utána pedig szerény, de annál szeretetteljesebb fogadásra invitáltuk a megújult iskola aulájába mindazokat, akik a nehéz helyzetben segítő kezet vagy anyagi támogatást nyújtottak.

November 22-én az első tanítási órában, az aulában kis műsorral emlékeztünk Ady Endre születésének 130. évfordulójára.

Még aznap és másnap is a művészetoktatást minősítő szakemberek érkeztek megnézni és értékelni a művészeti iskolában folyó munkát, melynek eredményeképpen kiváló minősítést kapott az intézmény.

November 25-én délelőtt a diákönkormányzat szervezésében Budapestre, a Planetáriumba látogatott az alsó tagozatosok egy része, valamint néhány szülő is elkísért minket a „Nap családja” című előadásra, melyben a gyermekek számára is közhírhelyű nyelven tudhattunk meg sok érdekeset naprendszerünkről.

Ugyanazon a napon délután, az iskolánk táncos lábú diákjaiból alakult Fénysugár táncsoport adott „Csillagmese” címmel vidám hangulatú műsort a művelődési házban. A csoport vezetője, és a táncokat betanította Mihovics Márta tanárnő.

November 26-án aztán végre visszaköltözhetek a 4. osztályosok is megszépült tanteremükbe.

Nagy sikerrel bonyolódott le, az iskola udvarán elhelyezett konténeres papírgyűjtés. Az összegyűlt papírból 50 000 Ft bevétele lett a diákönkormányzatnak, melyből a versenyekhez jutalomkönyveket és Mikulásra édességeket vásároltunk. Április közepé környékén ismét megszervezzük a papírgyűjtést, ilyen konténeres megoldásban. Addig is kérjük, hogy otthon gyűjtsék és tárolják az újságpapírt, kartonpapírt, stb.

December 5-én délután a már hagyománnyá vált Mikulás Kupát szervezte meg, és vezette le a mérkőzéseket Kalamár Domonkos testnevelő tanár. Igazi tömegsporttá vált már ez a rendezvény. A jutalom csokikat a DÖK állta. Húsvétkor a Nyuszi Kupa kerül megrendezésre. Addig lehet edzeni!

December 8-án és 15-én, Budapesten, a Vörösmarty téren többször is elhangzott a Tordas név, hiszen az ottani adventi rendezvényeknek visszatérő fellépői már a tordasi művészeti iskola tanítványai. Mindkét alkalommal 1-1 óránál hosszabb műsort adtak. Az énekesek és zenészek felkészítői Domak Anikó, Nagy Zsolt és Vizeli Balázs. Néptáncosaink is felléptek Németh Ildikó és Szabó Szilárd irányítása alatt. Köszönjük mindnyájuknak, valamint a fellépő gyerekeknek a fegyelmezett munkát és szüleiknek is a segítséget, hogy ezáltal is öregbítették iskolánk és Tordas jó hírét, és elősegítették országos ismertségét.

December 9-én a tordasi adventi hétvégék rendezvénysorozat részeként a művészeti iskola zenetagozatosai adtak műsort a művelődési ház előtt és örültek együtt a népes számú érdeklődő közönséggel a második gyertya meggyújtásán. A gyerekek felkészülését Fersch Andrea és Nagy Zsolt tanárok irányították.

December 10-én szépkiejtési verseny volt a felső tagozatnak, melyet Varga Szabolcsné Gabi néni szervezett. Íme az eredmények:

5-6. osztály

1. Bokros Virág 6. osztály
2. Kiss Vivien 5. osztály
3. Zoltai Liza 5. osztály

7-8. osztály

1. Bokros Lídia 8. osztály
2. Gladcsenkó Georgina és Zoltai Fanni 7. osztály
3. Bohár Bence és Gyulai Bence 8. osztály

December 12-én az alsó tagozaton is megrendeztük Lővei Eszter tanítónővel közösen Wass Albert gyermekirodalmi műveinek felhasználásával a szépkiejtési versenyt, melyen a következő eredmények születtek:

3. osztály	4. osztály
1. Erdélyi Kristóf	1. Kalamár Botond
2. Konczos Vince és Szabó Gábor	2. Vacsi Attila
	3. Kónya Kitti

December 14-én délután a könyvtárban karácsonyi díszeket készítettek a gyerekek Kovács Erika és Földvári Erzsébet irányításával, utána pedig karácsonyi hangulatú táncbáza volt a táncteremben a művészeti iskola tanári karának szervezésében és a szülők segítő közreműködésével.

December 19-én és 20-án az aulában, csiga és kagyló kiállítás és vásár volt, melyen kisebb-nagyobb ajándékokat, ékszereket stb. is vásárolhattak az érdeklődők.

December 21-e volt a téli szünet előtti utolsó tanítási nap. Osztálykeretben karácsonyoztunk, majd a nap fénypontjaként a bodrogkeresztúri Baptista gyülekezet tagjai, valamint a Bokros családban élő gyerekek, alkalmi zenekari fellépésükkel és szép karácsonyi műsorukkal, valamint kedves ajándékkal lepték meg iskolánk tanulóit és tanárait. Köszönjük nekik.

A téli szünet elég rövid volt, december 22-étől, január 2-ig tartott. Ennek ellenére január 3-án kipihenten és újult erővel indultunk neki a félév előtti utolsó heteknek, melyek a témazáró dolgozatok és felelések jegyében teltek.

Január 14-én fogadóórát tartottunk, melyre nagyon sok érdeklődő szülő is eljött, hogy tájékozódjon gyermeke tanulmányi előmenetele iránt.

Január 18-ig tartott az első félév. Ezen időpontig lezajlottak a művészeti iskolában is a vizsgák.

Január 25-én osztottuk ki a félévi bizonyítványokat. Az iskola tanulmányi átlaga: 4,25. Szép eredmény, de törekedni kell, hogy még javítsunk rajta.

Január 22-én - a Magyar Kultúra Napján - az 1. órában az aulában tartottunk kis megemlékezést a diákságnak, melyet Varga Szabolcsné állított össze, január 25-én este pedig Dr. Hamza Lászlóné szervezett és rendezett ünnepi műsort Wass Albert műveiből és rá emlékeztünk felolvasással, szavalattal, zenével, énekkel és néptáncal. A műsorban felléptek régi és mostani diákjaink, valamint a művészeti iskola tanárai és tanulói. A műsor mellett Varga Szabolcs festőművész munkáit, volt tanítványunk, Kalamár Zuárd festményeit, valamint Dr. Hamza Lászlóné és Domak Anikó erdélyi fotókiállítását is megtekinthették az érdeklődők, akik nem csak Tordasról, de a környező településekről is nagy számban jöttek. Igen felemelő hangulatban telt ez az este.

Február 9-én 15 órától került megrendezésre a hagyományos farsangi bál a művelődési házban. A gyerekek sok színes műsorszámmal, tánccal készülnek. Külön köszönöm, hogy egyre több szülő kapcsolódik be a szervezési és a lebonyolítási munkákba, sőt a gyerekek felkészülését is egyre többen és lelkesebben irányítják. Jó ez az összefogás!

Ezen a napon a 3 és 4 osztályos fiúkat, Domi bácsi területi teremfoci kupára vitte Gárdonyba.

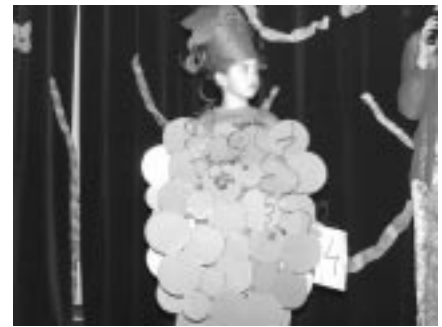
Február 13-án Martonvásáron volt a Simonyi Zsigmondról elnevezett helyesírási verseny, melyen iskolánk felső tagozata is képviseltette magát.

Február 14-én délután került megrendezésre az alsósok mesemondó versenye a gyúrói társintézmény hasonló korú tanulóinak a részvételével. Eredmények:

1. osztály	2. osztály
1. Szabó Réka	1. Májer Milán
2. Szekeres Szabolcs	2. Tózsér Richárd
3. Szilágyi Szabolcs	3. Könyves Kata
	Különdíj: Márhoffer Szilveszter
3. osztály	4. osztály
1. Bőke Péter	1. Kónya Kitti
2. Konczos Vince	2. Nemes Dávid
Szabó Gábor	Végh Szabolcs
3. Erdélyi Kristóf	3. Vacsi Attila
Különdíj: Pásztor Dóra	Különdíj: Benkő Réka

ISKOLAI
FARSANGI
BÁL
2008.
FEBRUÁR 9-ÉN

A FARSANGI BÁL DÍJAZOTTJAI: Búcsútánc (8. oszt., a nagy képen ők láthatók), Western csajok, Csövesek, Takarító ördögök, Trabant, Lovagi torna, Vámpírok, Hastáncosok, Ének az esőben, Frédi és Béni, Balett tánc, Strucc, Szörnyella, Mr. Bean, Szőlőfűrt, HSM, MIX, Madárijesztők, Győzikéék, Marslakók, Horgász, Robin Hood, Festőművész, Eperlekvár, Túrórudi, Színész nő, Anonymus, Sellő, Kakas, Narancs, Madárijesztő, Hawai lány, Indián lány, Cowboy

Február 22-re Domak Anikó iskolánk ének és zenetanára vállalta, hogy a Fejér Megyei Népdaléneklési Verseny területi döntőjét megrendezi itt, nálunk Tordason. Versenyzők fognak jönni Lovasberényből, Ráckeresztúrról, Baracs-káról és tőlünk is lesz szép számmal induló. (52 fő)

A márciusi tervezett programok dióhéjban: az alsó tagozat matematika versenye, a felső tagozat matematika versenye, részvétel a pázmándi területi tantárgyi és sportversenyeken, húsvéti vásár - bolhapiac, nyílt tanítási nap, húsvéti táncbál, március 14-én operalátogatás (Bánk Bán).

Minden évben kiemelt rendezvényünk 1848. március 15-ének a méltó megünneplése. A művelődési házban, március 15-én 10 órai kezdettel lesz az emlékműsor, melyre ezúton is hívunk minden kedves olvasót.

Áprilisi tervezett programjaink: a KÖLTÉS-ZET NAPJÁN, Ady Endre emlékére szavalóverseny (április 11.), hangszerbemutató, színházlátogatás.

A diákönkormányzat hagyományos vas és fémhulladék gyűjtését április közepére tervezem. Mivel ennek az akciónak mindig jelentős bevétele van, ezért az idén szeretnénk a befolyt összeget felajánlani az iskola tantermeiben megkezdett burkolatcsere folytatására. Összegtől függően vagy csak az alsós termek egységes linóleum cseréjére, esetlegesen a felső tagozatban is egyforma és strapabíró burkolat lerakása lenne a cél. Kérem, hogy segítsenek és fogjunk össze az iskola szépítése érdekében, hiszen csupán minél több fémhulladékot kell összegyűjteni.

Itt szeretnénk megköszönni a Tordasi Nyugdíjas Klub 30 000 Ft adományát, melyből társasjátékokat vásároltunk a napközisek számára.

Közel 60 000 Ft-ot kaptunk az Ifjúsági Klub, a Sport Büfé és a Gösser Söröző közösen kezdeményezett gyűjtése eredményeképpen. Az alsós osztályokba vásároltunk belőle 4 db cd-s, rádiós magnót. Köszönjük mindenkinek, aki adakozott!

A tanév végi rendezvényekről, majd a következő számban tájékoztatunk mindenkit, akit érdekelnek iskolánk rendezvényei és érdeklődnek a diákok élete iránt.

Kívánok mindenkinek további lelkes és kitartó munkát, a gyerekeknek pedig szorgalmas tanulmányi munkát és jó jegyeket, meg persze érdekes programokat!

Kalmár Ferencné tanító és DÖK vezető

Változások a BÁBEL alapítványnál

1997-ben jött létre az alapítvány. Célja a gyermekek képességeinek megfelelő fejlesztése, a kiemelkedő képességű és a hátrányos helyzetű gyermekek segítése. Az iskolai nevelő-, oktató-, és alkotómunka, a szabadidős tevékenységek tartalmi és tárgyi feltételeinek javítása, fejlesztése, elsősorban a nyelvoktatás és a számítástechnika, valamint a szakmai munka színvonalasabbá tétele. A kuratórium az alapítvány döntéshozó, ügyintéző és képviselő szerve, az alapítvány vagyonának kezelője.

A kuratórium elnöke Varga Ferenc, titkára Dr. Hamza Lászlóné, tagja Kovács Erika. 2007. november 7-én a kuratórium vezetősége lemondott, az alapítók új vezetőséget választottak. Az új vezetőséget a közgyűlés egyhangúlag választotta. Az elnöki tisztséget Dr. Könyves László látja el, kuratórium titkára Kalmár Ferencné, tagja Szabóné Hegedűs Mónika.

Varga Ferenc a kuratórium leköszönő elnöke megtartotta összefoglaló beszámolóját az elmúlt tíz év munkájáról. Részletek a BÁBEL Alapítvány 1997 és 2007 között végzett tevékenységéről szóló beszámolóiból:

1997. június 18-án került bejegyzésre a BÁBEL Alapítvány 284 500 Ft alapítói befizetéssel. Ebben az évben hozzá jött még 45 000 Ft készpénzbefizetés. Az első év novemberében hagyományteremtő jelleggel szerveztük meg az alapítványi bálunkat. Azóta is minden évben megrendeztük a bált, úgy érzem közmegegyezésre és persze anyagi bevétel szerzésre.

Az első három év után az alapítvány már számíthatott az 1%-os szja felajánlásokra is. Már az első évben a nyelvtanulás elősegítésére külföldi település iskolájával létesítettünk partner kapcsolatot. A szlovén Puconci település körzetében működő

oktatási intézménnyel a kapcsolat a mai napig remekül működik. Az utóbbi években tovább bővült az együttműködés az Erdélyben lévő Gyimesközéplak iskolájával.

Néhány dolog a teljesség igénye nélkül azokból a kiadásokból, amelyeket az elmúlt 10 év folyamán eszközöltünk:

- anyagilag segítettük a szlovén kapcsolattartást,
- támogattuk az erdei iskolában való részvételt,
- tanulmányi versenyek díjait finanszíroztuk,
- néptánc ruhákat, hangszereket, cselgáncs szőnyeget, fényképezőgépet, filmfelvevőt vásároltunk,
- 4 db új számítógépet, tápegységeket, szoftvereket is beszereztünk,
- részt vettünk a Comenius nemzetközi oktatási programban, melynek keretében iskolai küldöttség volt Finnországban, majd finn és német diákokat, pedagógusokat láttunk vendégül,
- hátrányos helyzetű családokat támogattunk,
- kézműves táborok szervezését, lebonyolítását segítettük, és még sorolhatnám mindazt a sok kellemes feladatot, amelyet örömmel és a tőlünk telhető legnagyobb akaráttal, odaadással oldottunk meg, vagy próbáltunk megoldani."

Az új vezetőség rövid bemutatkozása:

Dr. Könyves László

2003 óta élünk Tordason családommal. Három gyermekünk közül kettő a tordasi iskola tanulója és azt szeretném, hogy a tíz hónapos kisfiam is ebbe az iskolába járjon. Hivatásomat tekintve állatorvos vagyok. A SZIE Állatorvos-tudományi Karán dolgozom, így látom az oktatás nehéz helyzetét. Több hazai és nemzetközi szakmai és civil szervezet tagjaként tapasztalom, hogy anyagi eszközöket szerezni nem egyszerű feladat. A Babel Alapítvány kuratóriumának elnökeként azért fogok dolgozni, hogy a Babel alapítvány további forrásokhoz juthasson. Ennek érdekében a hagyományos alapítványi bálók és az SZJA 1%-ok mellett fokozott figyelmet fordítunk a pályázati források megszerzésére. Természetesen számítok munkatársaimra, a korábbi kuratóriumi tisztségviselők tapasztalataira és a szülők segítségére egyaránt. Bízom benne, hogy az elmúlt tíz évhez hasonló sikerrel tudjuk megvalósítani az alapítvány célkitűzéseit, ezáltal segítve az iskola fennmaradását.

Kalmár Ferencné

Bár szülőfalum Martonvásár és a családi kötelékek Székesfehérvárra szöktettek, de Tordast mindig második otthonomnak tekintetem. 20 éve látok el oktató-nevelő munkát az általános iskolában. Már a második generációt, az egykori tanítványok gyerekeit tanítom. Sok programot, szabadidős- és iskolai rendezvényt, bel- és külföldi utazást szerveztem az elmúlt két évtizedben diákoknak és szülőknek egyaránt. Talán, emiatt a szervezőképességem miatt terelődött az előző kuratórium tagjainak a figyelme rám és jelöltek erre a tisztségre. Mindhárom nevében ígérhetem, hogy szeretnénk megszolgálni a bizalmat és az elődeink által megkezdett úton haladva fogunk munkálkodni a tordasi iskola és az oktatás ügyéért. Ebben kérjük az Önök aktív közreműködését is.

Szabóné Hegedűs Mónika

Öt éve élünk Tordason, férjemmel és három fiammal. Fiaim ide járnak iskolába. Pedagógus végzettségem van, 10 évet tanítottam általános iskolában. Dolgoztam szabadidős szervezőként, sok sikeres iskolai pályázatot írtam. A tisztséget azért vállaltam el, mert fontosnak tartom, különösen a mai nehéz helyzetben, amikor iskolák szünnel meg, iskolákat vonnak össze, hogy falunkban mindenképpen megmaradjon az oktatás, remélem ebben hatékonyan tudok segíteni.

Szeretnénk megköszönni a kuratórium eddigi vezetőségének a színvonalas és áldozatos munkáját. Varga Ferencnek a sok segítségét, az iskola részéről Dr. Hamza Lászlónéknak, aki az iskola vezetése mellett erre is áldozott idejéből. Külön szeretnénk megköszönni munkáját Kalamár Mártának, aki nem tagja a kuratóriumnak mégis sokat dolgozott a szervezés és adminisztrálás területén.

Kérünk minden tordasi lakost, támogassa az alapítványt és ezáltal a gyerekeket, az iskolánkat az adója egy százalékával!

Nevünk: BÁBEL ALAPÍTVÁNY

Adószámunk: 18486874-1-07

A művészetoktatás hírei

A minősítési eljárás második szakasza is sikeresen lezajlott. Az iskola a „Kiválóra minősített alapfokú művészetoktatási intézmény” címet nyerte el, ami biztosítja továbbra is az állami normatíva igényléshez való jogot.

Az elmúlt félév is nagyon mozgalmasan zajlott, amit a legjobban az eseménynaptárunk érzékeltet:

Esemény	Helyszín	Részvevők
aug. 22-25. V. Szűcs Béla néptánc tábor	Tordas	Pillikék, 150 fő táborozó
szept. 5. Táncvásár c. módszertani bemutató óra	Budapest, Hagyományok Háza	Pillikék középső csoport
szept.15. Évadnyitó tánc ház	Budapest FMH	Pillikék nagyobb korosztály
szept. 20. Fellépés	Budapest Szt. Morus	Pillikék 3. korosztály
szept. 22. Árpád hét műsorán fellépés, tánc ház	Tordas, iskola	Pillikék 2-3. korosztály kamara
okt. 1. Zene világnapján műsor Kodály év jegyében	Tordas, iskola aula	Zene tagozat, Pillikék középső korosztály + zenetanáraink
okt. 13. Szüreti felvonulás	Tordas	Pillikék összes táncos
okt. 23. Nemzeti ünnepen közreműködés	Tordas, kopjafa	Szolfézsos énekesek
okt. 26-31. Testvérkapcsolat	Bessancourt, Franciaország	Pillikék két korosztály, zenész növendékek
nov. 18. Iskolatűz - jótékonyági műsor	Tordas	Az iskola tanárai, diákjai, zenészek, táncosok
nov. 23. AZ ISKOLA HELYSZINI MINŐSÍTÉSE!	Tordas, iskola	Művészeti iskola diákjai, tanárai
dec. 2. Ostinato – c. Németh Ildikó önálló előadástje	Budapest, Hagyományok Háza	Gyimesi koreográfiában lévő összes táncos és Vizeli Balázs
dec. 7. Vörösmarty téri műsor főpróbája	Tordas, Táncterem	Zenészek, táncosok
dec. 8. Fellépés a budapesti Vörösmarty téren	Budapest	Zenészek, táncosok, tanárok, citerások, furulyások, vonósok, Tűz Lángja
dec. 9. Adventi hétvégék	Tordas	Szolfézs és kezdő furulyások
dec. 14. Karácsonyi meglepetés, játszóház	Tordas, Táncterem	Műv. iskola - diákok, tanárok, óvodások is!
dec. 15. Fellépés a budapesti Vörösmarty téren	Budapest	Zenészek, táncosok, tanárok, citerások, furulyások, vonósok, Tűz Lángja
dec. 24. Karácsonyi dalok	Tordas, Evangélikus templom	Furulyások (2 fő)

A félévi vizsgák lezajlottak január 13-18. között. Az iskola két szakán (zene és tánc) 100 gyermek kapta meg a félévi értesítőket. Ez a gyermekek és pedagógusok részéről hatalmas művészi teljesítmény bizonyítja a művészetoktatás életrealitását.

Csodálatos élményt adott a vizsgabizottságnak (vizsgabizottság tagjai: Dr. Hamza Lászlóné igazgató, Salamon Ferencné elnök, Furik Rita koreográfus, Kovács Norbert „Örökös Aranysarkantyús” táncművész és pedagógus, Strack Orsolya az Állami Népi Együttes táncművésze, táncpedagógus) és a megjelenő érdeklődőknek, szülőknél a gyermekek tudása, lelkesedése.

Lakcímváltozások miatt megüresedett a néptánc szakon a 74 főből 6 hely, ezért a második félévtől (februártól) új beiratkozót várunk ezeknek a helyeknek a kitöltésére.

Köszönjük a szülők segítségét és bizalmát, reméljük rászolgáltunk önzetlen adományaira!

Tordas, 2008. január 25.

Németh Ildikó intézményegység-vezető

Kedves Olvasók!

A falu pénzügyi nehézségei miatt az elmúlt időszakban a Képviselő-testületnek nehéz döntéseket kellett meghoznia, melyek a könyvtár életében is változásokat hoztak. A pénzügyi helyzet helyreállítása érdekében a testület megszüntette a könyvtár önálló intézményvezetői státuszát, a könyvtári munka ellátását ezentúl az iskola biztosítja.

Három és fél évvel ezelőtt ugyanígy ültem itthoni konyhánkban, mint most, és éppen bemutatkozó levelem fogalmaztam. Akkor könnyebben jöttek a gondolatok. Most búcsúzom. Három és fél év nem olyan nagy idő, de mindenki tudhatja, hogy szívvel-lellekkel végeztem a munkám, és most nehéz az elválás.

Jelen pillanatban nem tudom ki lesz az új könyvtáros, de kollégáimat ismerve biztos vagyok benne, hogy új könyvtárosunk is nagyon fogja szeretni a könyvtárat. Kérem, forduljanak hozzá is mindig bizalommal.

Könyvtárosként továbbá az volna még a kérésem, akinek lejárt a kölcsönzési határideje, március 5-ig hozza vissza a kikölcsönzött dokumentumokat a könyvtárba.

Végül, de nem utolsó sorban köszönöm azt a rengeteg szeretetet és bizalmat, melyet könyvtárosként kaptam Önöktől, Tőletek! Bár nem a könyvtárban, de valahol a faluban mindig megtalálható leszek, szívesen állok továbbra is rendelkezésükre! Köszönöm!

Viszontlátásra!
Mihovics Márta

A MŰVELŐDÉSI HÁZ HÍREI

Először is szeretném megköszönni a sok segítséget, amit az elmúlt évben kaptam a házban működő csoportok tagjaitól, a vállalkozóktól, mindenkitől, aki munkájával, szereplésével, jóindulatú hozzáállásával segítette munkámat. Nézzék el, hogy neveket nem sorolok fel, de egy lappal több lenne a Kishíróban, és még így is biztos kifelejtenek valakit. Remélem az idén is számíthatok Önökre, hogy pezsgő kulturális életet élhessünk településünkön.

A január, február eleji farsangolások után, február 16-tól, szombati napokon 14 órától indul a játszóház, ahol kézműves foglalkozások mellett játékokra is lesz idő, sőt mesefilmet is nézünk.

Február 22-től, pénteki napokon 19 órától indul a FILMKLUB. Az első, Török Ferenc: Szezon című filmje. A klubtagság feltétele 300 Ft/hó tagsági díj (tagsági kártya) ellenében minden héten részt vehet a vetítésen, javaslatot tehet, milyen filmet vetítsünk. Akit érdekel, keressen meg személyesen, vagy telefonon, jöjjön el a vetítésre, Szívesen várom a javaslatokat, ötleteket.

Március 20-21-én egész napos Húsvéti játszóházba várom a gyerekeket. Süller Zsolt lelkész úr beszél nekünk a Húsvétról, tojást festünk, simogathatunk nyuszt, kiscsirkét, kiskacsát, és még sok meglepetés vár rátok.

Elkészült az idei eseménynaptár. Ha nem is teljes, hiszen mindig közbe jöhet valami, de a főbb események, az állandó programok remélem biztosak. Remélem, mindenki talál kedvére való alkalmat és sokan részt vesznek az eseményeken.

Bediné Németh Márta

DÁTUM	RENDEZVÉNY	SZERVEZŐ	HELYSZÍN
január 19.	Lovas bál	Lovas Klub	Művelődési Ház
január 25.	A Magyar Kultúra Napja	Iskola	Iskola
január 26.	Farsangi játszóház	Művelődési Ház	Művelődési Ház
január 28.	Baba farsang	Kismama Klub	Művelődési Ház
február 1.	Óvodás farsang	Óvoda	Óvoda
február 2.	Ifjúsági farsang	Ifjúsági Klub	Művelődési Ház
február 9.	Iskola farsang	Iskola	Művelődési Ház
február 22.	Területi népdaléneklési verseny	Iskola	Művelődési Ház
március 15.	Ünnepi megemlékezés	Iskola	Művelődési Ház
március 18.	Húsvéti játszóház	Művészeti Iskola	Művelődési Ház
március 20-21.	Húsvéti játszóház	Művelődési Ház	Művelődési Ház
március 23.	Húsvéti bál	Lövész Klub	Művelődési Ház
április 11.	A Költészet Napja	Iskola	Iskola
április 19-25.	Természet fotó kiállítás	Művelődési Ház	Művelődési Ház
április 30.	Májusfa állítás, folklór est	Ifjúsági Klub, Pillikék	Szabadtéri színpad
május 1.	Májális-főzőverseny, sportnap	Művelődési Ház, Sport Egyesület	Szabadtéri színpad
május 9.	Sajnovics nap, madarak és fák napja	Iskola, Művelődési Ház	Iskola, Művelődési Ház
május 24.	Orbán nap	Öreghegyi gazdák	Öreghegy
június 6-8.	Tordasi Kulturális Napok	Művelődési Ház, Művészeti Iskola	Művelődési Ház
június 14.	Ballagás	Iskola	Iskola
június 16-19.	Tiszta Forrás Ifjúsági Tábor	Művelődési Ház	Baracska
június 30 - július 4.	Nyári gyermektábor	Evangélikus gyülekezet	Evangélikus parókia
július 12-20.	Ifi. klub nyaralás	Művelődési Ház	
augusztus 2.	Arató bál	Tordas Értékmegőrző... Egyesület	Szabadtéri színpad
augusztus 20.	Falunap	Művelődési Ház	Szabadtéri színpad
augusztus 21-23.	Nyári bibliai klub	Baptista gyülekezet	Sportpálya
augusztus 26-29.	VI. Szűcs Béla Tánc Tábor	Művészeti Iskola	Iskola, Művelődési Ház
szeptember 6.	Polgárőrnep	Polgárőr Egyesület	Szabadtéri színpad
szeptember 12-19.	Hangya Napok	Művelődési Ház	Művelődési Ház, Fajta
szeptember 27.	Szüreti felvonulás és bál	Ifjúsági Klub	Művelődési Ház
október 4.	Idősek Napja	Asszonykórus	Művelődési Ház
október 11-18.	Kiállítás	Művelődési Ház	Művelődési Ház
október 23.	Ünnepi megemlékezés	Iskola	Hősi emlékmű
november 10-16.	Kiállítás	Művelődési Ház	Művelődési Ház
december 2-23.	Adventi ünnepvárás, karácsonyi vásár	Művelődési Ház	Művelődési Ház
december 5.	Mikulás	Ifjúsági Klub	Művelődési Ház

A Petőfi Sándor Művelődési Ház állandó programjai:

Minden hónap első hétfő - **Nyugdíjas Klub**
 másik három hétfő 16.30-tól - **Kismama Klub**
 kedd, csütörtök 18 órától - **Torna**
 péntek, szombat 18 órától - **Ifjúsági Klub**
 szombat 14 órától - **Játszóház**
 szombat 19 órától - **Filmklub**

(márciustól rendszeres, ha más programmal nem ütközik)
 nyári szünetben naponta - **Játszóház**
 internet hozzáférés nyitvatartási időben.

A budapesti Szent István Gimnázium színjátszó köre bemutatja

**Tordason a Petőfi Sándor Művelődési Házban:
 2008. március 13-án, 18 00 órakor**

A szalmabábuk lázadása

című színdarabot

Páskándi Géza meseregénye alapján
 írta és rendezte **Szecsódi Tamás Leó**

Az Evangélikus Gyülekezet állandó programjai

szerda 10 órától - **Baba-mama kör**
csütörtök 17 órától - **Bibliáóra**
vasárnap 11 óra - **Istentisztelet**, minden hónap első vasárnapján és nagy ünnepen úrvacsorai alkalom.
vasárnap 18 óra - **Ifjúsági óra**

A Baptista Gyülekezet állandó programjai

pentek 18 óra - **Házi közösség családoknál (páros heteken)**
szombat 18 óra - **Tini ifi (nyolcadikosok és középiskolások**

részére)

vasárnap 9 óra - **Biblia kör óvodásoknak és ált. iskolásoknak**
vasárnap 10 óra - **Istentisztelet**

Egyéb alkalmakat (ruhaakció stb.) plakátokon hirdetjük.
További információ: Bokros László 20-886-32-56

Ünnepre készülünk...

A kezdetekben idős embereket, 1982 óta középsúlyosan, súlyosan, halmozottan sérült értelmi fogyatékos embereket ellátó Otthon a „Jövőt nekik is” Alapítvány segítő hátterével ötven éve részeseül Tordas község lakóinak támogatásban, melyet ezúton is tisztelettel köszönünk! Kezdetben a Sajnovics kastély, 2000-tól a Gesztenyés úti nagy épület, 2006-tól a Hangya sor 255/4. helyrajzi számon felépült kislétszámú lakóegységekből álló ápoló-gondozó telephely biztosít komfortos környezetet, strukturált ellátási formát a rászoruló sérült emberek számára. Az idei évben a Somogyi Béla utcában elkészült lakóotthonon vehette birtokba az önállóbb, csak pedagógiai kísérettel igénylő 12 ellátott, akik hét éve készülnek a nagylétszámú otthonból való kilépésre. A tordasi Fővárosi Önkormányzat Értelmi Fogyatékosok Otthona ellátási rendszere ezzel kiteljesedett, szakmai megítélése, hírneve nem válik a község szégyenére.

A 2008. évet az intézmény 50., az alapítvány 15. évfordulója alkalmából sokszíni, egész éves programsorozattal kívánjuk emlékeztetni. A középpontban az EMBER áll, kinek nem a fogyatékoságára, hiányaira, hanem értékeire, tehetségére, önmegvalósítására, foglalkoztathatóságára, megtanult és gyakorolt készségeire, képességeire kívánjuk irányítani a figyelmet. Hisszük, hogy ezzel segítjük a társadalmi befogadást, az esélyegyenlőség megvalósulását, mely által a társadalom értékes tagjaként, ép embertársaihoz hasonlóan a fogyatékos ember is teljes emberi életet élhet.

Kérjük, továbbra is támogassák céljaink megvalósítását, tiszteljék meg rendezvényeinket jelenlétükkel, ünnepeljenek, mulassanak velünk!

A rendezvényeket - melyeken minden kedves tordasi lakost szívesen látunk - honlapunkon a www.minosegtordas.hu, valamint az alapítvány honlapján www.jovotnekikis.hu tesszük közzé.

Köszönjük a segítséget, melyet már most, sokan Önök közül felajánlottak, hozzájárulva ezzel az éves programsorozat sikeréhez, az értelmi fogyatékosokkal élő emberek társadalmi integrációjának megvalósulásához!

Eisenbacher Imréné
az intézményvezető szakmai helyettese

Beszéd az Értelmi Fogyatékosok Otthonában

Kedves Vendégek, kedves Egybegyűltek!

Nagy szeretettel köszöntök mindenkit ennek az évfordulónak a tiszteletére rendezett kis ünnepségen. Idén 50 éve, hogy a fővárosnak intézménye van Tordason. Nagy ünnep ez, nem csak Budapestnek, hanem nekünk is, hiszen az Otthon meghatározó szerepet tölt be településünk életében. Fél évszázad nagy idő. A hatvanas években csak álmodoztak arról, ami ma már számunkra természetes. Az akkori időkre azt mondjuk, hogy „retro”, a mairól pedig, hogy egy modern, szabad, minden igényt kielégítő fogyasztói társadalom. Az elmúlt évtizedekben sokat változott a világ és változott az intézmény is. Ma a régi, nem erre a célra épült kastélyépület helyett egy korszerű intézményben folyik az élet. Változott a település élete is, hiszen önálló önkormányzat jött létre, saját választott Képviselő-testülettel. Az elmúlt évtizedekben az otthon és a település között hol szorosabb, hol kevésbé szoros volt a kapcsolat. Az utóbbi időben egyre többet veszünk részt egymás rendezvényein, többször szerepelünk egymás műsoraiban. Azt gondolom, ez az

út a járható, hiszen a mai világban egyre inkább magunk maradunk és csak egymásra számíthatunk. De van még egy másik hatása is az intézménynek az itt élőknek. Az otthonban lakók élete és az itt dolgozók munkája, megmozdít, megindít valamit a szívünkben. Ez mindannyiunkban bennünk van, de a mai világ zaja sikeresen elnyomja. Pedig ez segíthet abban, hogy eligazodjunk az értékekben és megismerjük egy kicsit önmagunkat. Szeretném, ha ezt minél többen megéreznék és ez a kapcsolat nem csak az intézmény, az önkormányzat, hanem az egész településen élők javát szolgálná. Ehhez kívánok további erőt és kitartást.

Juhász Csaba polgármester

Pályázati felhívás!

A „Jövőt nekik is” Alapítvány pályázatot hirdet korhatár nélkül minden érdeklődő számára, bármely technikával készített kézműves alkotás elkészítésére, melynek témája :

„Segíthetek?”

Napjainkban ez a kérdés egyre kevesebbszer hangzik el! Ki szorul segítségre?

Minden olyan ember, aki bár kiváló képességekkel, készségekkel rendelkezhet, egyes képességei hiányoznak, visszafordíthatatlan, gyógyíthatatlan sérülésekkel, állapottal kell együttélnie!

A segítség nem a kimondott és érzékelhető sajnálat, hanem a cselekedet!

A pályázók egy pályaművet nyújthatnak be!

Formátum: papíralap esetén A/4 méret, egyéb technikával max. 30x30x30 cm

A benyújtás helyszíne: személyesen a Gesztenyés út 1. szám alatti épület portája, küldeményként az alapítvány címe („Jövőt nekik is” Alapítvány - 2463 Tordas, Gesztenyés út 1.)

A benyújtott pályamű mellé csatolni kell egy lezárt borítékban a pályázó nevét, címét, telefonszámát, a mű címét, esetleg a „kikíváncozó” leírt gondolatokat

Benyújtási határidő: 2008. május 1.

Elbírálási határidő: 2008. június 1.

Érdeklődési lehetőség a 30/466-5694-es telefonon, valamint az alapitvany@jovotnekikis.hu e-mail címen.

A kiállítással egybekötött eredményhirdetésre 2008. június 20-án, az Alapítvány 15. éves évfordulója alkalmából rendezett ünnepségen kerül sor.

Díjazás: Az első három helyezett értékes számítástechnikai tárgyi jutalomban részesül

a „Jövőt nekik is” Alapítvány kuratóriuma

A „Jövőt nekik is” Alapítvány köszönetét fejezi ki minden támogatójának, aki jövedelmadója 1%-ának felajánlásával járult hozzá az alapítványi célok megvalósulásához, a tordasi otthonban élő értelmi fogyatékos emberek életlehetőségeinek javításához.

Bízunk további figyelmükben, támogatásukban, segítségükben!

Az 1%-os adófelajánláshoz szükséges adatok:

Adószám: 18481594-1-07

Név: „JÖVŐT NEKIK IS” ALAPÍTVÁNY

A LEADER program az Európai Unió tagállamaiban azzal a céllal jött létre a 90-es években, hogy az elszegényedő vidéki térségek további leszakadását megállítsa. A program lényege, hogy a helyi önkormányzatok a helyi civil szervezetekkel, vállalkozókkal és a lakossággal közösen határozzák meg a térség fejlesztési irányait, dolgozzák ki a stratégiai terveket, és döntéshozóként is együttesen jelennek meg a támogatandó projektek kiválasztásakor. Ezáltal a helyben élők, a helyi gazdasági, társadalmi és közigazgatási szervezetek, szerveződések új, szoros partnerség keretében döntenek sorsukról, térségük fejlődéséről.

Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program keretében 74 milliárd forint áll rendelkezésre a helyi fejlesztési elképzelések megvalósítására a 2007-2013 közötti időszakra.

A LEADER program célkitűzései:

- a vidéki életminőség javítása,
  - a helyi közösségek megerősítése,
  - innovatív, a helyi sajátosságokra épülő fejlesztések támogatása
- A program kínálja lehetőségeit:
- Helyi természeti és kulturális örökség megóvása
  - Helyi hagyományok megőrzése
  - Helyi termékek népszerűsítése, piac teremtése
  - Innovatív, helyi sajátosságokhoz alkalmazkodó, egyedi ötletek megvalósítása

17 település 67 szervezetének részvételével 2007. szeptemberben megalakult a Völgyvidék Helyi Közösség, amely Csabditól Ercsiig a Váli-völgy településeinek fejlesztési elképzeléseit hivatott megvalósítani. Tordasról az önkormányzat, két vállalkozás és két civil szervezet (Sze-Lá-ví Alapítvány, Jövőt Nekik Is Alapítvány) tagja az akciócsoportnak. Elkészült a hatéves időszakra vonatkozó fejlesztési stratégiai vázlat, és az Irányító Hatóság döntése értelmében az Akciócsoport megkapta a lehetőséget a részletes stratégia kidolgozására. A település- és lakosságszám alapján a helyi vidékfejlesztési közösség számára 642 578 400 forint, LEADER kiegészítő forrásként 409 908 600 forint, összesen 1 133 487 000 forint lehívható EU-s forrás áll rendelkezésre az elkövetkező hat évben a fejlesztési elképzelések megvalósítására. Decemberben megválasztottuk a Tervezést Koordináló munkacsoportot, amely elkezdte a részletes program kidolgozását.

Ehhez a munkához a térség vállalkozóinak, civil szervezeteinek, lakosságának segítségére számítunk, olyan programot szeretnénk kidolgozni, amelynek alapján lehetőleg minden fejlesztési elképzelést támogatni lehet majd. A tervezési folyamat január 21-én kezdődött, és 120 nap áll rendelkezésre, hogy a helyzetelemzés adatait, a fő fejlesztési prioritásokat és intézkedéseket, valamint a megoldási javaslatokat kidolgozzuk, és feltöltsük az internetes felületen keresztül.

Februárban 5 helyszínen tartunk fórumot, ahol a térségben működő vállalkozókat, civileket és a lakosságot szeretnénk tájékoztatni munkánkról, ugyanakkor várjuk projekt ötleteiket, elképzeléseiket, hogy milyen fejlesztéseket és kivel együttműködve szeretnének megvalósítani az elkövetkező 5-6 évben.

A Fórumok időpontjai és helyszínei:

február 19. kedd 18.00

Martonvásár, Városháza - Geróts terem, Budai u. 13.

február 20. szerda 18.00

Ercsi, Eötvös Művelődési Ház, Szent István út 12.

február 21. csütörtök 18.00

Vál, Községháza, Vajda János utca 2.

február 26. kedd 18.00

Etyek, Vörösmarty u. 1.

február 27. szerda 18.00

**Alcsútdoboz, József Nádor Ált. Isk. és Községi Könyvtár,
Szabadság út 105.**

További információt a tervező csoport vezetőjétől (Szendrői Júlia - Sze-Lá-ví Alapítvány, szendroi@szelavi.hu), illetve az akciócsoport honlapjáról (www.volgyvidek.hu) lehet szerezni.

Szendrői Júlia
Sze-Lá-ví Alapítvány

VÖLGYVIDÉK STRATÉGIAI VÁZLAT

JÖVŐKÉP

a Völgyvidék ismert kultúrtáj, vonzó lakó-szolgáltató környezet, gazdaságilag, társadalmilag fejlett térség

GAZDASÁGFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

Völgyvidék Termék Program

Helyi termékek támogatása:

Közös fellépés, arculat, védjegy kialakítása, a vendéglátó- és elárúsítóhelyeken a helyi alapanyagok, termékek használatának támogatása, hagyományos termékek felkutatása, kapacitások összehangolása

Helyi Termékek Piac

Kézműves, művészi alkotások létrehozásának támogatása, roma termékek felkutatása, oktatás szervezése, marketing segítése, helyi termékmenedzser alkalmazása

Vállalkozások hálózatosodásának támogatása:

Mikro- és kisvállalkozók (élelmiszergazdaság, szolgáltatás) fejlesztési jellegű támogatása, termékeik piaca jutásának segítése

A természetközeli gazdálkodás elterjesztése

Képzések szervezése, ismeretek bővítése

Egyedi megjelenésű turisztikai attrakciók egységes program-

má szervezése

Térségi kulturális és turisztikai információs pontok kialakítása

„FesztiválVidék” (térségi rendezvények - „Völgyvidék Fesztivál, Roma Fesztivál”)

Vidéki szálláshelybővítés rekreációs szolgáltatásokkal: hor-

gász-, vadász-, konferencia-, egyházi-, kerékpáros- és lovasturiz-

mus fejlesztése

SZOLGÁLTATÁSFEJLESZTÉS, ÉLETMINŐSÉG- JAVÍTÁS

Völgyvidék Érték Program

Völgyvidéki Ember Program

Értékmegőrzés és értéktérmentés

Táji, épített, szellemi és tárgyi örökségünk védelme, fenntartható fejlesztése, hagyományaink ápolása, mindezek népszerűsítése és bemutatása

Völgyvidék Marketing Központ: tanulmányok, kiadványok készítése, arculattervezés, egységes „Völgyvidék Értéktár” elkészítése (gasztronómia, örökség, kézművesség, termékek, szolgáltatások)

„VölgyVidék Kulturális Program” (tematikus útvonalak, rendezvényzimbólumok)

Szolgáltatásfejlesztés, belső infrastruktúra

Vidéki háttér-infrastruktúra fejlesztése, közösségi terek megnyitási, minőségi javítása, szociális szolgáltatásfejlesztés.

Életminőség javítása a kultúra és a környezetvédelem eszközeivel.

Lakó-szolgáltató térség – a mozgás, a pihenés, kikapcsolódás, a megfelelő táplálkozás (életmódváltás) támogatása

Együttműködés és kommunikáció

„VölgyVidék Ökológiai Program”, „VölgyVidék Oktatási Program”: oktatási programok a térség megismerésére, a környezeti tudatosság fejlesztésére, a gazdasági és szakismeretek bővítésére, tanácsadás, kutatás-fejlesztés, Ökocentrumok

A hátrányos helyzetű csoportok feltérképezése (nők, fiatalok, fogyatékkal élők, csökkent munkaképességűek, kisebbségek), a veszélyeztetett korosztályok segítése: helyzetelemzés, programok készítése, életviteli tanácsadás, (helybeni) munkához jutás támogatása, speciális munkalehetőségek

Közösségi rendezvények szervezése, integrált roma szabadidős, közművelődési, művészeti programok, közösség szervezése, oktatásba történő bevonás, felnőttképzés

Együttműködés más LEADER térségekkel (pl.: Duna-menti térségek), hazai és nemzetközi szakmai tapasztalatcseré

„Mosolyt az Arcokra, Melegséget a Szívekbe”

A Tordas SE Lövész Szakosztályának köszönhetően decemberben már második alkalommal vehettünk részt a MTOSZ által szervezett „Mosolyt az Arcokra, Melegséget a Szívekbe” című karácsonyi gyermek sportrendezvényen. Ez alkalommal 26 gyerekek látogathatót el iskolánkból a Vasas SC Sportsarnokába, és immár nemcsak nézőként mehettünk, hanem 8 fős csapatunk részt vett a délelőtti zajló akadályversenyen. A három elődöntőből 2-2 csapat jutott be a verseny döntőjébe. A döntőig ugyan nem jutottunk el, de a tordasi csapat nagyon szépen jeleskedett, hiszen az elődöntőben egyetlen ponttal maradtunk le a 2. csapat után. Első alkalommal ez nagyon szép teljesítmény, gratulálunk a versenyzőknek, és nem utolsósorban a szurkoló gárdának is! Ügyesek voltatok! Hajrá Tordas!

A versenyeken kívül rengeteg érdekes dolog várta még a gyerekeket. Számos híres ember is megfordult a rendezvényen, köztük Rúza Magdi, a profi bokszoló Erdei Zsolt és Balzsay Károly és a kajak-kenu válogatott csapat tagjai is, akikről a gyerekek autogramot kaptak.

A Lövész Szakosztály az egyesület emblémájával ellátott sapkát és pólót ajándékozott iskolánk gyermekeinek, melyet a buszon hazafelé aláírtak egymással, hogy örökre szóló emléküik legyen a fantasztikus napról. A csodás pillanatokról készült fényképeket megtekinthetik a www.tordas-ert.hu képtárában. Gyermekeink nagyon jól érezték magukat, sok új élménnyel gazdagodva tértek haza. Köszönjük!

Mihovics Márta

A 2007. áprilisában megújult TORDAS.HU látogatottsági adatai.

Hónap	Egyedi látogató	Látogatás száma	Oldalak	Találatok	Adat mennyiség
ápr.	414	517	647	647	0,679 KB
máj.	1 142	1 471	1 839	1 839	1,880 MB
jún.	1 232	1 719	13 106	60 121	1,030 GB
júl.	1 467	1 988	11 718	49 903	1,110 GB
aug.	1 518	2 042	12 057	56 479	1,160 GB
szept.	1 379	1 983	11 597	58 021	1,022 GB
okt.	2 542	4 019	23 368	132 701	2,180 GB
nov.	6 068	7 605	29 672	211 799	3,970 GB
dec.	1 968	2 633	15 012	70 733	1,340 GB
össz.	17 730	23 977	119 016	642 243	11,790 GB

KEDVES TORDASIAK!

Biztos mindenki hallotta már a reklámot:

„FŐZZÜNK JÁTSZÓTERET”

FOGJUNK ÖSSZE és vegyünk részt ebben a játékban!

DELIKÁT 8 vonalkódot kell gyűjteni, 1000 g-ig és azt kell beküldeni. Lesz országos sorsolás melyben részt vehetünk, illetve olyan is, hogy az a település nyeri a játszóteret amelyik a legtöbb vonalkódot küldte be, persze lakosság függvényében. A kivágott vonalkódot, megjelölve, hogy melyik kiszereleésből származik le lehet adni az óvodában, és az ételmszer boltokban.

Előre is köszönjük gyermekeink nevében!

A játék állását a www.delikat.hu weboldalon nyomon lehet követni.

egy tordasi anyuka

FELHÍVÁS

Tordas Község Önkormányzata regisztrált munkanélküliek jelentkezését várja maximum **hat hónapig tartó közhasznú foglalkoztatásra**. A bérezés a támogatástól függ. Jelentkezés: Pápainé Szabadi Katalinnál, a 467-502 telefonszámon.

RENDŐRSÉGI HÍREK

Gyermekvédelmi konferencia Gárdonyban.

A Gárdonyi Rendőrkapitányság a gyermekvédelemben és az időskorúak védelmével foglalkozó szervek részvételével értekezletet tartott február 1-jén.

A konferencián gárdonyi, velencei, és martonvásári szakemberek fejtették ki álláspontjukat - a rendőrség képviselői mellett - arról, hogy milyen szintűnek értékelik együttműködésük alakulását a 2007-es esztendőben. Szóba került többek között a rendőrség átdolgozott új belső, a családon belüli erőszak kezelésére kiadott intézkedése, valamint a gyermekek és időskorúak sérelmére - valamint általuk - elkövetett bűncselekmények alakulása.

Drága „percdíjak”!

A Gárdonyi Rendőrkapitányságra érkezett bejelentések alapján megállapítható, hogy az utóbbi időben több magánszemélynek „megdrágult” a mobiltelefon szolgáltatás percdíja.

A megdrágult percdíjak oly formában mutatkoznak meg, hogy a magánszemélyeket mobiltelefon számukon ismeretlen telefonszámról magát álnéven - mobilszolgáltató munkatársaként - bemutatkozó személy hívja fel, óriási nyeresémmel lehetőségét kínálva fel annak, aki 20 000,- Ft értékben feltöltő kártyát vásárol és azok sorszámaikat az ismeretlen személy újbóli hívására bediktálja.

A kínálózó lehetőség nagyon kecses, mivel a 20 000,- Ft értékű feltöltő kártya megvásárlása esetén 2 000 000,-Ft nyeresést ígérnek.

Amint a feltöltő kártyák sorszáma az ismeretlen személy részére megadásra kerül, abban a pillanatban a magánszemély telefon „percdíja” 20 000,-Ft lesz, tekintettel arra, hogy az összeget az ismeretlen személy a sorszáma megadásával saját maga használja fel.

Ezúton is kérjük, hogy akit a fenti vagy hasonló ajánlattal keres meg bármelyik mobilszolgáltató állítólagos munkatársa, akkor ne éljenek az adott lehetőséggel, mert csak káruk származhat a hívásból.

Bűncselekmény észlelése esetén bejelentésüket haladéktalanul tegyék meg a 107-es vagy a 112-es ingyenes segélyhívó, illetve a rendőrkapitányság (22) 355-003-as telefonszáma, ugyanis a késedelem az ismeretlen elkövetők felderítését nagymértékben veszélyezteti.

dr. Sági János rendőr alezredes
megbízott rendőrkapitány

MEGHÍVÓ!

A Tordasi Polgárőrség 2008. február 25.-én, hétfőn, 18 órakor tartja éves közgyűlését.

A közgyűlés helye: Tordas, Művelődési Ház

Napirendi pontok:

beszámoló megtagadása, beszámoló elfogadása, egyebek

A közgyűlésre minden tagunkat és érdeklődőt

szeretettel várunk!

Az év kezdetével eljött az adóbevallások ideje. Ilyenkor, a már hagyományos módon lehet az adó 1%-áról, annak sorsáról dönteni. Mindenkit felkérünk, döntsön lelkiismerete szerint. Továbbra is várjuk, köszönettel fogadjuk az 1 %-ok felajánlását, illetve a készpénzben vagy csekken történő adományokat.

Nevünk: Tordasi Polgárőrség

Adószámunk: 19097439-1-07

Vezetőség

Várjuk, köszönettel fogadjuk az 1 %-ok felajánlását, illetve a készpénzben vagy csekken történő adományokat.

Nevünk: Tordas Községért Közalapítvány

Adószámunk: 18499986-1-07

A Tordas Községért Közalapítvány Kuratóriuma

GYEREKOLDAL

Jaj, de jó!
Hull a hó!
Repül már a
Hógolyó.

Messze száll,
Meg sem áll,
Míg egy orra
Rátalál.

Aki sír,
Annak fáj
Még foglak
Szaladjál.

(Drégely László: Hógolyózás)

Tudod-e?

A farsang ideje vízkereszt napjától (január 6.) hamvazószerdáig tart. Ebben az időszakban több jeles nap is felbukkan.

Január 6. Vízkereszt - a karácsonyi tizenketted zárónapja
Január 22. Vince napja - termésjósló nap: „Ha megcsordul Vince, teli lesz a pince”.

Február 2. Gyertyaszentelő Boldogasszony napja - egyházi ünnep, az emberek azonban időjósló napnak is tartották.

Február 3. Balázs-nap: gyertyát és almát szenteltek, s ezeket a gyermekek torokfájásának gyógyítására használták. A balázsolás ma is élő hagyomány.

Március 12. Gergely-nap: az iskola téli időszakának befejező napja, amikor a tanulók adományokat gyűjtöttek a tanítónak és az iskolának.

Találd ki! Rajzold le!

Ha az idő nagyon komisz,
Ott ülök a fejedem.
Hogyha jön egy nagy,
Erős szél, nem maradok
helyemen.

(szapka)

Vonalat húz a hóba,
Pedig nincs vonalzója.
Repül, pedig nincsen szárnya,
Ha nem hiszed, ülj fel rája.

(szánkó)

Gyerekszáj

Íránytűt kapott az öt éves kisfiú. Papája magyarázza, hogyan kell használni.

- Mama felé van Észak! - Gondolkodik, próbálgatja, majd büszkén mutatja az apukájának:
- Nézd, mama felé van Észak!
- És, ha mama arrébb ül, ott is Észak van?
- Igen. És mama biztos azért fázik mindig.

(Hasonló gyerekszáj történeteket várunk a szerkesztőségbe!)

Olvasás gyakorlás játékosan

- Egy mondatot a gyerek olvas, egyet az anyuka, vagy apuka.
- A gyerek olvas, az anyuka egy ceruzával koppint, ha hibázott.
- Minden második szót „némán” olvasson.
- „Nyomatékos olvasás” csak az első szótagot olvassa hangsúlyosabban.
- Egyes mondatfajtaikat csak némán lehet olvasni.

Kézműves szakkör

Szerdánként kézműves szakkörök indulnak a Jókai u. 17-ben, 3-6 fős csoportokban, apróknak, kicsiknek, közepeseknek és nagyoknak (egész nagyoknak is).

Lesz nemezelés, teafilter hajtogatás, gyöngyözés, karkötő-és övcsomózás, decoupage, origami.

Délelőtt 10 és este 8 óra között lesznek a foglalkozások,

igény szerint. A részvételi díj 800 forint/fő/60 perc.
Jelentkezni lehet személyesen a Jókai u. 17-ben vagy telefonon: 20/951-0913.

Buda Bori

AJÁNLÓ

A mostani ajánlóban Gratzer József **SICC** című könyvét szeretném bemutatni. Sok mindenkinek ismerős lehet, ugyanis 75 éve jelent meg először. Számos kiadást megért, de semmit sem veszített ötletességén, humorán. Ma is megállja helyét. Számos szellemes ötletet, gondolkodtató rejtvényt, társasjátékot, bűvészmutatványt, vidám beugratót tartalmaz a könyv. Nagyon jó szórakozást jelenthetnek a családnak a téli estéken a képrejtvények, számtani fejtörők, tréfás nyelvtörések. Ajánlom azoknak, akik szeretnek játszva, nevetve gondolkodni.

Nagy Ilona

Zsidek László vagyok, az Ízvadász

Mondhatni az egész életem az ételek körül forog. Immáron több, mint 35 éve foglalkozom gasztronómiával. Jó néhány étterem után 15 éve a Food Express ebéd házhoz szállító vállalat elnöke és egyik tulajdonosa vagyok, naponta sok tízezer ember ételért felelek. Az elmúlt négy évben televíziós gasztronómiai műsorokkal járom az országot, „ízvadászskodom”, kóstolok, mutatok be éttermeket, érdekes ételeket, s személyiségeket. Jelenleg szombatonként délelőtt 10-12 óra között a Danubius rádió Ízvadász műsorában mesélek az ételekről. A bemutatott ételek receptjei honlapomon is megtalálhatók, a www.izvadasz.hu oldalon.

Tordásra tavaly költöztem párommal s egy éves kisfiunkkal. Ittlétünket munkaügyi okokból átmenetinek szántuk, de annyira megszerettük a falut, a közeget, az embereket, hogy úgy döntöttünk letelepedünk itt, s remélem ez év végén már saját tordasi házukban ünnepeljük a karácsonyt.

Hurkás rakott burgonya

Bevezető: Faluhelyen gyakran kapunk disznóvágásból kóstolót, de sok esetben nehéz kiszámítani, hogy mennyit süssünk a családnak, így óhatatlanul marad sült hurka, kolbász a hűtőben. Újramelegítve sokunk nem kedveli ezeket a remek sülteteket. Érdemes a megszokott, hagyományos ételeinket egy kicsit megbolondítani, és a rakottakat feldobni sült hurkával, kolbásszal. Ez az újraértelmezése két hagyományos magyar ételféleségnek egy teljesen új, fantasztikus íz kavalkádot alkot. A hagyományos recepteket felhasználva ezt az étel rakott kel, rakott káposzta, rakott karfiol, vagy rakott zöldbab formájában is elkészíthetjük.

Elkészítés: Nincs más dolgunk, mint fűszeres, sós lében megfőzni a kelt, káposztát, karfiolt, vagy zöldbabot. Miután félig megfőttek, a tepsi aljára terítjük, hozzáseleltjük a sült hurkát, kolbászt, esetleg vegyesen. Beterítjük a zöldségek másik felével, beborítjuk bőségesen tejföllel, és közepmeleg sütőben kisütjük. De akár, mint a képen, rakott burgonyának is elkészíthetjük az ismert recept alapján burgonyával, tojással, hurkával, kolbásszal rétegelve.

Tisztelt Hajbin Tímea!

Vízminőséggel kapcsolatos panaszát megvizsgáltuk. Tájékoztatásul az alábbiakat közöljük:

Településükön megvizsgáltuk a kemény víz kezelésére szolgáló polifoszfát adagolását. Rendelkezésünkre álló vízvizsgálati adatok és helyszíni nyilvántartásunk alapján a vegyszer benne van az ivóvízben. A szükséges mennyiségű vegyszert beadagoljuk a hálózatba.

Tájékoztatjuk Önt, hogy az adagolt vegyszer, polifoszfát, nem vízlágyító szer. Hatására a keménységet okozó sók 80 °C fok alatt oldatban maradnak, nem válnak ki a berendezéseken, fűtőszálakon. De ha valamire rászárad a víz, azon természetesen kicsapódik a vízkő.

Vízkezelési technológiánkat minden évben felülvizsgáljuk. Az Önök településén ezt előrehozzuk februárra. A vizsgálat részletes eredményeiről előre láthatólag 1 hónapon belül tájékoztatót küldünk.

Jelenleg az adagoló szivattyút vezérlő vízmérő cseréje folyik. Ez egy-két nap üzemszünetet eredményez, de tapasztalataink szerint az 1-2 hetes vegyszeradagolás üzemszünete sem okoz gondot, nem eredményez vízkőlerakódást.

Tisztelettel:

Forczekné Baki Berta
műszaki ügyintéző

Pályázatok a Víz Világnapja alkalmából

A Fejér megyei általános iskolák tanulói számára a Víz Világnapja (március 22.) alkalmából rajz- és irodalmi pályázatot, az általános és középiskolások számára pedig környezetvédelmi pályázatot hirdetünk. Olyan műveket várunk, amelyek közvetlenül vagy közvetve a vízzel, a vízkincs értékével, felhasználásával, fontosságával, szépségével, vagy életünkben betöltött szerepével, egészségügyi vonatkozásaival hozhatók összefüggésbe.

A világnap idején jelmondata:

Víz, egészség, élet.

Beküldési határidő: 2008. március 4.

részletek a www.fejerviz.hu oldalon

SZELEKTÍV HULLADÉKGYŰJTÉS

A Fejér Megyei Önkormányzat Környezetvédelmi és Vidékfejlesztési Bizottsága 2008. februárjában döntött arról, hogy a Székom Zrt-vel (Székesfehérvári Kommunális Zrt.) közös szelektív hulladékgyűjtési akciót szervez a megye iskolái részére.

A hulladékokért a Székom Zrt. átvételi árat fizet és ezen túlmenően a Bizottság a legjobban szereplő iskolák díjazására 500 000 Ft-ot fordít.

A gyűjtés során az alábbi hulladékokat szállítják el:
papír, vas, pillepalack, használt elem,
elektronikai hulladék (számítógép, tv, vasaló, stb.),

Hulladékfajtánként az alábbi díjakat osztjuk ki:

Papír: 1. helyezett 150 000 Ft

2. helyezett 100 000 Ft

3. helyezett 50 000 Ft

a másik négy kategóriában csak az első helyezetteket díjazzuk 50 - 50 000 Ft-tal

Az értékelés módszere: gyűjtött hulladék fajtánként (kg)
beiratkozott gyerekek száma

A Bizottság elfogadta a javaslatomat, így a díjazott iskolások maguk dönthetik el, hogy milyen célra használják fel az elnyert pénzt (hulladékgyűjtő edények vásárlása, faültetés, kirándulás, stb., határt csak a fantáziájuk szab - a lényeg, hogy valami kapcsolata legyen a környezetvédelemmel).

Teszár Tamás, a Fejér Megyei Önkormányzat
Környezetvédelmi és Vidékfejlesztési Bizottságának tagja

MARTONVÁSÁRI GYÓGYSZERTÁR FIÓKGYÓGYSZERTÁRA - TORDAS

hétfő: 8.00 - 12.00
szerda: 8.00 - 12.00
csütörtök: 13.00 - 17.00

DR. KERTÉSZ TAMÁS KARDIOLÓGUS, PULMONOLÓGUS, ANESZTEZIOLÓGUS SZAKORVOS

RENDELÉSI IDŐ:
hétfő: 8.00 - 12.00
kedd: 14.00 - 18.00
szerda: 8.00 - 11.00
csütörtök: 13.00 - 17.00
péntek: 8.00 - 11.00

KARDIOLÓGIAI SZAKRENDELÉS
hétfő - péntek: telefonos időegyeztetés alapján
Telefon: 22/467-527, 20/390-1505

ÜGYELET: 25/492-021

2007. DECEMBER 1-TŐL SZOMBAT, VASÁRNAP ÉS MUNKASZÜNETI NAPOKON ORVOSI ÜGYELET VAN A MARTONVÁSÁRI (Brunsztvík út 1.) ORVOSI RENDELŐBEN.

A betegek ellátása **kizárólag a rendelőben**, járóbeteg ellátásként vehető igénybe reggel 9.00 órától délután 17.00 óráig.

A rendelőben tartózkodó orvos és nővér a rendelőt nem hagyhatja el, a háznál történő ellátást továbbra is Ercsi Központi Ügyelet (Ercsi, Esze Tamás út 10.) látja el reggel 7.00 órától, reggel 7.00 óráig. Telefon: 06 (25) 492-021, és 06 (25) 492-008

Az ügyeleti szolgálat kizárólag a sürgős ellátásra jött létre, ennek megfelelően csak sürgősségi gyógyszerfelírás történhet.

Az ügyelet létrehozása az Önök igénye szerint, korlátozott anyagi lehetőségeink miatt, jelenleg, helyben csak ebben a formában tud működni.

Reményeink szerint, a jobb megközelíthetőséggel könnyebb lesz Önöknek az ügyelet elérése, illetve Ercsiben a járóbeteg-létszám csökkenésével, a kiszálló ügyelet orvos gyorsabban láthatja el a betegeket.

Kiss Gábor
polgármester, a kistérség elnöke

Szociális felmérés

Egy 2007-es Képviselő-testületi ülésen már szóba került, hogy végezzünk Tordason egy szociális felmérést a 60-65 év feletti lakosok körében. Idén szeretnénk megvalósítani ezt a felmérést, ugyanis nem áll rendelkezésre egy megbízható adatbázis, így jelenleg csak olyan szociális ügyek kerülnek a képviselők elé, amelyek kérelemre indultak.

A szociális felmérés teljesen önkéntes, mindenki saját elhatározásából vehet részt benne. Célja nem az anyagi háttér vizsgálata, hanem annak felmérése, kinek milyen fajta segítségre van szüksége. Az önkormányzat feladata lesz ennek a segítségnek a megszervezése, erejéhez mérten anyagi forrás biztosítása.

A lebonyolítás részleteiről a későbbiekben adunk tájékoztatást.

Dr. Rákosi Miklós
a Szociális Bizottság elnöke

MEDITAX Tordas Kft. - BIOPATIKA – Tordas

Vény nélküli gyógyszerek, gyógynövények, gyógytermék, gyógyászati segédeszközök. Szakmai háttérrel szolgáljuk ki Önt! Vásárlóink vényomását ingyenesen megmérjük!

Nyitvatartás: hétfőtől péntekig, 14-16 óráig, Telefon: 22/467-650, 30/268-58-43

Bőrgyógyászati magánrendelés

Hajhullás, pattanásos bőr, pikkelysömör, ekcéma, nemi betegség, lábszárfekély, gombás bőr modern kezelése. Allergiás betegségek kivizsgálása és kezelése.

Dr. Apostol Éva szakorvos, Bejelentkezés: 30/972-6272.

Háziorvosi Rendelő Tordas, Köztársaság út 1., minden héten csütörtökön 10 órától

Olvasás- és írászavar (dyslexia, dysgraphia) terápiája általános és közép-iskolás tanulóknak. Kovács Zsuzsanna, Tel.: 70/3147-103

Francia és német nyelvű oktatást, korrepetálást vállalok. Tordas, Somogyi B. utca, Tel.: 22/467-688, 30/99-62-432

Építkezők, építők figyelme!

Vasbeton kengyelek, nyíróvasak gyártását családi házakhoz, kerítésekhez korrekten, rövid határidővel vállalja a FERROBILL Bt. Tordas, Somogyi B. u. 48., Tel.: 30/424-9005

SZÁNTÓFÖLDET VÁSÁROLNÉK! LEHETŐLEG KÜLTERÜLETEN, JÓ MEGKÖZELÍTHETŐSÉGGEL, MINIMUM 2 HA MÉRETBEN. TEL: 20/771-73-51

Faiskola - 5 éve működő faiskola várja látogatóit Tordason. Tordas, Rákóczi út 40-41 sz. alatt. Tel.: 22/668-051, 22/467-107

BILIG Autóiskola - www.biligautosuli.hu

Tanfolyamok folyamatosan! Személygépkocsi, tehergépkocsi, nehézpót, motorvezetői, Moped, B+E, A, B, C, E, Szaktanfolyamok! Hajóvezető, árufuvarozó, gépkezelő, targoncavezető, T.I.R., A.D.R.

Jelentkezési helyek: Erd. Budai út 22., Rotunda üzletház első emelet, 9-17 óráig. Tel.: 23/364-999, 30/944-0561, 30/931-8556

Erd. Bagoly utca 118. 7-17 óráig. Tel./Fax.: 23/361-013

Ingyenes hitel ügyintézés lakásvásárlásra, felújításra és szabad felhasználásra. Boros Anikó, Tel.: 30/420-6109

Okleveles táj-és kertépítész mérnök - nagy szakmai gyakorlattal, építész kamarai tagsággal – kertek és egyéb zöldterületek tervezését, kerítésépítési és kútúrásai engedélyezési tervek készítését vállalja.

Bottáné Böröczffy Erzsébet, 2463 Tordas, Rákóczi út 41., Tel.: 20/9253-312

Kishiró - Önkormányzati lap

Kiadja: Tordas Község Önkormányzata

Szerkeszti: a szerkesztő bizottság

Főszerkesztő: Veres Andrea

Kiadványszerkesztés: Teszár Térképészeti Kft., Tordas

Nyomdai kivitelezés: Kamara Print Nyomda, Budapest

Példányszám: kéthavonta 750 példány

ANGOL nyelviskola
MARTONVÁSÁRON!

Általános és államilag elismert nyelvvizsgákra felkészítő tanfolyamok

INGYENES SZINTFELMÉRÉS ÉS PÓTBEIRATKOZÁS:
telefonos időpont-egyeztetés után

For Everyone
Angol Nyelviskola
Martonvásár, Budai út 23. (Martonvásárház emeletén)

06-22/467-519 . 06-30/626-9032
www.4every1.extra.hu

CHEMIKÁL ÉPÍTÉSZBOLT

VELENCE-BENCEHEGY, PANORÁMA U. 3.
T/F: 470-455

HŐSZIGETELŐ RENDSZER
4 cm-es 1010 Ft/m², 5 cm-es 1175 Ft/m²

SZÍNES VAKOLAT KÉSZÍTÉSE A HELYSZÍNEEN
1000 színből választhat -5%

TETŐCSEREPEK 10-15 % kedvezménnyel.

Különleges lábazati dekor anyagok

TÉGLÁK, ZSINDELYEK

Házhozszállítást vállalunk.

www.szigetelorendszer.hu

A BÁBEL ALAPÍTVÁNY megköszöni, hogy felajánlották személyi jövedelemadójuk 1%-át, melynek összege **382 266 Ft**, melyből a gyerekek külföldi utazási költségeinek egy részét fedezzük. Várjuk továbbra is szíves támogatásukat.
Adószámunk: 18486874-1-07

Martonvásári Temetkezési Kft.

Martonvásár, Deák Ferenc utca 1.
(a régi malomban)

Tel.: 22/460-612, 20/484-5899
Spillerné Molnár Erzsébet

MÁTÉ TEMETKEZÉS

2462 Martonvásár Bajcsy Zs. út 12-14

Nyitva tartás:
Hétfőtől-péntekig
8-16 óráig

Állandó ügyelettel:
06 70 567-69-97

Telefonszámaink:
06 70 567-69-97
Iroda/Fax: 06 22 461-485

MÁTÉ ZOLTÁN
tulajdonos

